

Flugfiske i Norden

Så fiskar du i snabbt strömmande vatten
Lax på torrfluga FiN:s fotoskola Varför driftar insekterna?

BORON • MAGNESIUM • GRAFIT

Moderna material till moderna flugfiskare

KINGFISHER LONG BOW

Nyheter i boron!

Nu är vi äntligen nöjda! Under två års intensiva tester har vi i samarbete med tillverkaren av vår populära Black Habit-serie, utvecklat denna nya, fantastiska spöserie i boron.

Aktionstypen är givetvis "Progressive Compound Taper." I kombination med boronmaterialets egenskaper ger det en distinkthet och känsla som vi tidigare inte erfarit.

Long Bow har rörbyggd, vackert rubinfärgad klinga med matchande lindningar.

Spöoglorna på underdelen är av allox- och de övriga av snaketyp.

Rullfäste i ädelträ med överkantsfästning.

Och i ändbutten finns spöets specifikation snyggt ingraverat. Levereras i tub.

Välj ditt Long Bow – Get Boronized –

Namn	Längd	AFTM	Vikt.
Cheyenne	8'	3–4	85 g
Navaho	8,5'	5–6	95 g
Cherokee	9'	5–6	100 g
Apache	9,5'	6–7	120 g
Comanche	10'	6–7	130 g
Sioux	10'	8	140 g
Dakota	14'	10–11	350 g

RYOBI MG

Flugrullar i Magnesium

Lätthet, precision och styrka kännetecknar Ryobi's flugrullar i magnesium.

Rullarna har enkelt utbytbar, utanpåliggande spole som medger fingerbromsning. I kombination med den steglöst justerbara bromsen ger det dig perfekt kontroll vid drillning av stor fisk. Rullarna är vändbara för såväl höger- som vänsterhandsvevning och levereras i praktiska och snygga fodral.

Se bl a årets nyhet 357 MG hos din handlare.

	Vikt	Linkap./backing
Ryobi 255 MG	70 g	DT5/ 50 m.
Ryobi 355 MG	85 g	DT7/100 m.
Ryobi 355 MGS	Som ovan	men ljudlös
Ryobi 357 MG	105 g	DT8/100 m.
Ryobi 455 MG	115 g	WF10/100 m.

Agent
SPORTAG
Malmö

KINGFISHER BLACK HABIT

Den kompletta spöserien i grafit!

Varför har Black Habit blivit så populär hos flugfiskarna? Vi tror att den främsta anledningen är actionen. "Progressive Compound Taper" – en actionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Man ökar kastlängden och precisionen!

Hög finish, trärullfästen och små finesser som spöets namn ingraverat i rullfästets bakkant, bidrar givetvis till populariteten.

Hälsa på hos din handlare! Vi tror säkert att något spö passar just dig och ditt fiske.

– Och framförallt din plånbok!

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Black Midge	7'6"	4	85 g
Black Ant	8'	5	90 g
Black Spider	8'6"	6	95 g
Black Quill	9'	5	100 g
Black Palmer	9'	7	105 g
Black Demon	9'6"	8	115 g
Black Pennell	10'	6	120 g
Black Ghost	10'	8	125 g
Black Dose	11'	8	185 g
Black Doctor	14'	10	350 g
Black Ranger	16'	11	430 g

INNEHÅLL i detta nummer:	Sid
<i>Ledaren: Den tomma påsens politik</i>	5
<i>Fiske i snabbt strömmande vatten. Tips om flugor och teknik</i>	6
<i>Norrefors. En idyll i Blekinge med grov regnbåge och öring</i>	10
<i>Drift – ett "gående" smörgårsbord. När och varför drifftar insekterna?</i>	14
<i>Med flugspöt mellan benen. En cykelfiskeres högt bland Saarijärvis moar...</i>	16
<i>Norsjöområdet. Norrländskt skogsland med sjöar, åar och tjärnar</i>	18
<i>Nattsländepuppor och vuxna sländor. Nya mönster, framtagna efter FiN:s insektssafari Byske älv</i>	22
<i>Nattsländor finns hela säsongen. Våra entomologer berättar om nattsländorna i Byske och andra Norrlandsälvar</i>	25
<i>Leos sedge. Berättelsen om en man och hans fluga</i>	26
<i>Torrfluga à la Lee Wulff. Drömmen är en lax på torrfluga – prova i sommar!</i>	28
<i>Sunray Shadow. En 13 cm lång laxfluga som går i alla vattenstånd...</i>	31
<i>FiN:s fotoskola. Första avsnittet i en ny serie, som ska lära dig ta de bästa fiskebilderna!</i>	34
<i>Röding och Dolly Varden. Nya arter i serien om våra laxfiskar</i>	38
<i>Satsa på grodor! Hjälp zoologerna att inventera grodbeståndet</i>	43
<i>Tänkt och tyckt. Nya synpunkter och förslag från läsarna</i>	44
<i>Bokbiten. I det här numret anmäler vi nyutkomna böcker om laxfiske</i>	46
<i>Nytt på marknaden. Bengt Öste har testat nya spön för havsörings- och laxfiske</i>	48
<i>Flugbindarkväll. Nya mönster inför sommarfisket</i>	51
<i>Köp, sälj och byt. Kolla våra läsarannonser – du kan göra ditt livs fynd!</i>	52
<i>Tankar på strandkanten. Äntligen måndag – en flugfiskande präst ger sin "syndabekännelse"...</i>	54
<i>Köp från FiN. Förnämliga konsttryck, T-shirts, märken m m</i>	55

Omslagsbilden:

Två fiske-
kompisar.

Foto: Torkel Norling

KOLLA LAXFISKARE -VILKA PRYLAR!

Beställ 84-års katalog med
85-års prislista genom att skicka in
namn & adress samt 10:-
(avdrages vid första order)

SPÖ

ORVIS SPEY 15' AFTM 11.....3695:-
Klinga.....2500:-
WORCESTERSHIRE 14' Boron AFTM 10...2250:-
Klinga.....1500:-
DAIWA KOLFIBER 14' AFTM 9.....1266:-
DAIWA KOLFIBER 15' AFTM 10.....1500:-
DAIWA BORON 15' AFTM 11.....2200:-
KUNNAN KOLFIBER 15' AFTM 11.....1350:-
HÖRGÅRD KOLFIBER 14' AFTM 10
komplett byggsats.....1550:-

VADARBYXOR: Helly Hansen..439:-
Viking.....349:-
Hardy Latex...799:-
VADARSTÖVLAR: Viking.....249:-

RULLAR

HÖRGÅRD "Laxesnelle"..475:-
MEDALIST 1498.....298:-
YOUNG & SONS.....420:-
HARDY OCEAN PRINCE...1790:-

LINOR

ORVIS SSS flyt WF 5-10.....315:-
ORVIS HY-FLOTE flyt DT 10-11.....425:-
CORTLAND 333 HT flyt DT 4-10.....269:-
HARDY flyt DT 4-12.....189:-
ORVIS INTERMEDIATE WF 4-13.....315:-
CORTLAND 444 typ 4 sjunk WF 6-12...339:-
WET CEL HI-SPEED sjunk DT 10-13...395:-
CORTLAND 333 HT sinktip WF 5-11...299:-
CORTLAND LEVEL.....99:-
SCIENTIFIC ANGLER Shooting line...120:-

MASTERLINE fluglinor anses av många vara det bästa man kan få för pengarna idag. *Revolution* som Du ser på bilden kostar 224 kr i de lättare klasserna (t o m AFTM 9), och då får Du dessutom 45 m fabriksmonterad backing och en flaska linmedel. Ett köp att rekommendera.

PERRINE FLUGASKAR.

Köp-och-släng epoken är över. Nu satsar vi på kvalitet, inte minst vi flugfiskare. Flugaskar av aluminium kan gå i arv. På bilden ser Du ett litet urval av de amerikanska Perrine-as-karna. De finns i många praktiska modeller och kostar inte skjortan.

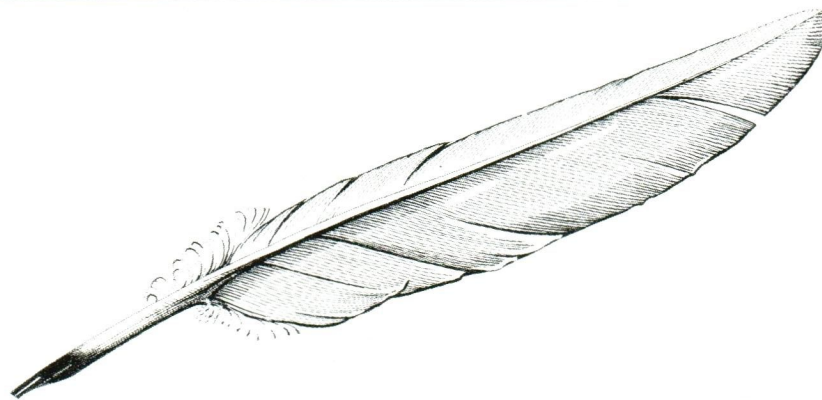
MARRYAT FLUGRULLAR.

Du som har klöver över kanske vill unna Dig en verklig lyxrulle. Du ser några på bilden. De är inte bara en fröjd för ögat. Funktionen är av samma klass.

FLY-DRESSING

Box 2003, 561 02 Husqvarna
Tel 036-13 41 97

Rekvirera katalog -82 och/eller nytt supplement och prislista -85!

Den tomma påsens politik

Sportfisket är en maktfaktor, det har senaste årets debatt om det fria fisket vid östersjökusten och i de stora sjöarna visat. Sinnena har varit upprörda hos motståndarna, som talat om expropriering och hot mot yrkesfisket. Armador av sportfiskare skulle invadera de nyöppnade områdena och göra rent hus med fiskbestånden, har man sagt. Naturligtvis är det inte så, men tanken på att det vi representerar utgör en så stor makt och hot kittlar naturligtvis fantasin. Låt oss då konstatera att vi har makt – men att vi är dåliga på att utnyttja den.

Även riksdag och regering anser helt tydligt att vi utgör en maktfaktor – och en både farlig och obekväm sådan. Vi är till och med så "presumtivt farliga", att man vägrar koppla det fria fisket till en allmän fiskevårdsavgift, så som man har gjort på andra håll i världen. Med en allmän fiskevårdsavgift skulle vi nämligen bli registrerade, och då skulle det också framgå hur många vi i själva verket är. Plötsligt blir vi farliga, eftersom många människor i en intressegrupp kan utöva press på makthavarna. Till vår hjälp skulle vi få nyanställda forskare och fiskeritjänstemän, vilka visade både politiker och allmänhet på vikten att sköta också vår vattenmiljö. Det är bland annat sådana tjänster den allmänna fiskevårdsavgiften skulle gå till. Det handlar om stora pengar – och därmed en tung och sakkunnig organisation, som skulle kunna byggas upp.

Men nu är det en gång för alla så, att dessa forskare och tjänstemän, som skulle representera den stora gruppen sportfiskares intressen, också medför konsekvenser för det etablerade samhället av idag. Sportfiskarnas företrädare kommer nämligen troligen inte att vilja bygga ut våra älvar i samma utsträckning som representanter för andra samhällsgrupper. Sportfiskets representanter kommer förmodligen också att vara besvärliga och ondgöra sig över det svavelnedfall som dödar våra sjöar. De kan till och med få för sig att göra politiskt obekväma uttalanden, som till exempel att eftersom England vägrar ansluta sig till den så kallade 30-klubben, de länder vilka sagt sig vilja sänka svavel-

utsläppen med 30%, så bedriver England i praktiken kemisk krigföring mot de nordiska länderna. Alla minns vi vreden när USA besprutade skogarna i Vietnam. Vad England gör mot oss är i princip samma sak. Det sker här och nu. Sådana uttalanden kan man naturligtvis rycka på axlarna åt så länge det skrivs av en "fanatisk" redaktör i en obetydlig liten flugfisketidsskrift med begränsad läsekrets, men det skulle bli alldeles förbaskat obekvämt om det kom från seriösa forskare och fiskeribiologer avlönade med inkomsterna från en allmän fiskevårdsavgift. Särskilt om dessa hade någon miljon registrerade sportfiskare bakom ryggen. Vi skulle skapa komplikationer på det politiska planet. Kanske är det säkrast att vi inte syns och inte får några talesmän. Nu är vi en tyst och anonym maktfaktor. Med en allmän fiskevårdsavgift skulle vi stiga fram ur dimman, och alla skulle se hur många vi i själva verket är...

Visst är vi en maktfaktor, och det vet det svenska politiska etablissemangen. Därför lär vi få vänta på fiskevårdsavgiften. Alla vet att den behövs – men alla är tydligen också rädda för vad den skulle föra med sig. Därför vore det naturligtvis politiskt vansinne att genom en allmän fiskevårdsavgift med åtföljande registrering ta risken att skapa oss ett politiskt språkrör med makt bakom orden. Vi lär få vänta... och vi ska vänta snällt och tyst, har man tänkt. Politikerna har givit oss det fria fisket som en mutgåva för att köpa sig tidsfrist. Barn som gnäller går att tysta med en karamellpåse, och även den argaste hund slutar skälla, om den lockas med ett tillräckligt mumsigt ben. Men karamellerna tar slut, och då står ungen där med sin tomma påse. Och när benet är avgnagt visar hunden tänderna igen...

Låt oss ta emot det fria fisket. Men låt oss inte för ett ögonblick gå på mutgåvan, utan låt oss kämpa vidare för en allmän fiskevårdsavgift i syfte att rädda våra vatten och våra fiskarter åt framtiden. Ser vi inte sambanden, så gläds vi visserligen idag åt det fria fisket, men då står vi där också om några år med en tom och skrynklig påse i handen.

Gunnar Johnson

Så här fiskar du i snabbt strömmande vatten

Nordiska flugfiskare visar idag en tydlig önskan att befria sig från det engelska oket, och vi har också i FiN sett många lovvärda försök att skapa nordiska flugmönster anpassade efter de insekter, vilka vi finner i Skandinavien – ett arbete värt all uppmuntran. Men flugan är inte allt. En bit av kakan tycks vi ha glömt bort i vår nyväckta entusiasm: det gäller i lika hög grad att samtidigt finna en ny fisketeknik anpassad efter våra förhållanden med många gånger starkt strömmande vatten.

Av Lars-Åke Olsson

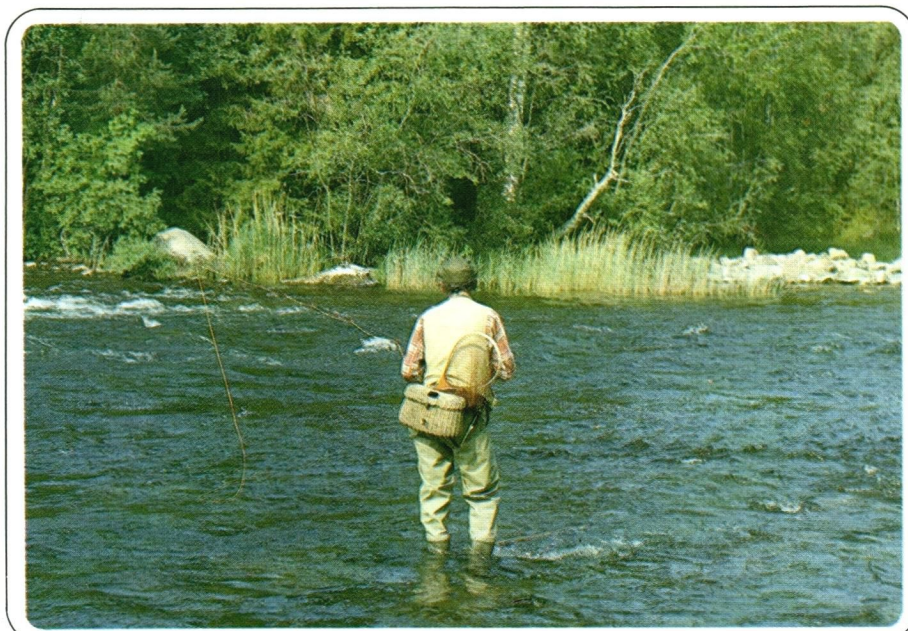
Under senare år har flugfiskare här i Norden varit sysselsatta med att skapa en nordisk profil och "kasta av det brittiska oket". Vi har fått svenska namn på våra flugfiskesländor. I dag är inte *Baetis rhodani* bara Large Dark Olive utan också stor åslända. Flugfiskare runt om i Norden undersöker sina strömmar för att ta reda på vilka insekter som finns där, vilka som är

begärligast för fisken och man ger svenska namn åt de namnlösa. Det nordiska flugfisket, som har insekterna som en grundstomme, håller på att få sin profil!

Jag har tagit mycket fisk på engelska torrflugor och våtflugor. De har fungerat utmärkt och det var de som gjorde mig till flugfiskare. Så där ligger inte hela sanningen. Det är heller

inte så stor skillnad, om vi byter ut de gamla materialen mot syntetfibrer och brända vingar. Visserligen är vårt fiske i högre grad baserat på natt- och bäcksländor, och det är ju mycket här som det nyväckta intresset fokuserats, men för mig handlar det brittiska oket lika mycket om sättet att fiska och presentera flugan.

forts på nästa uppslag

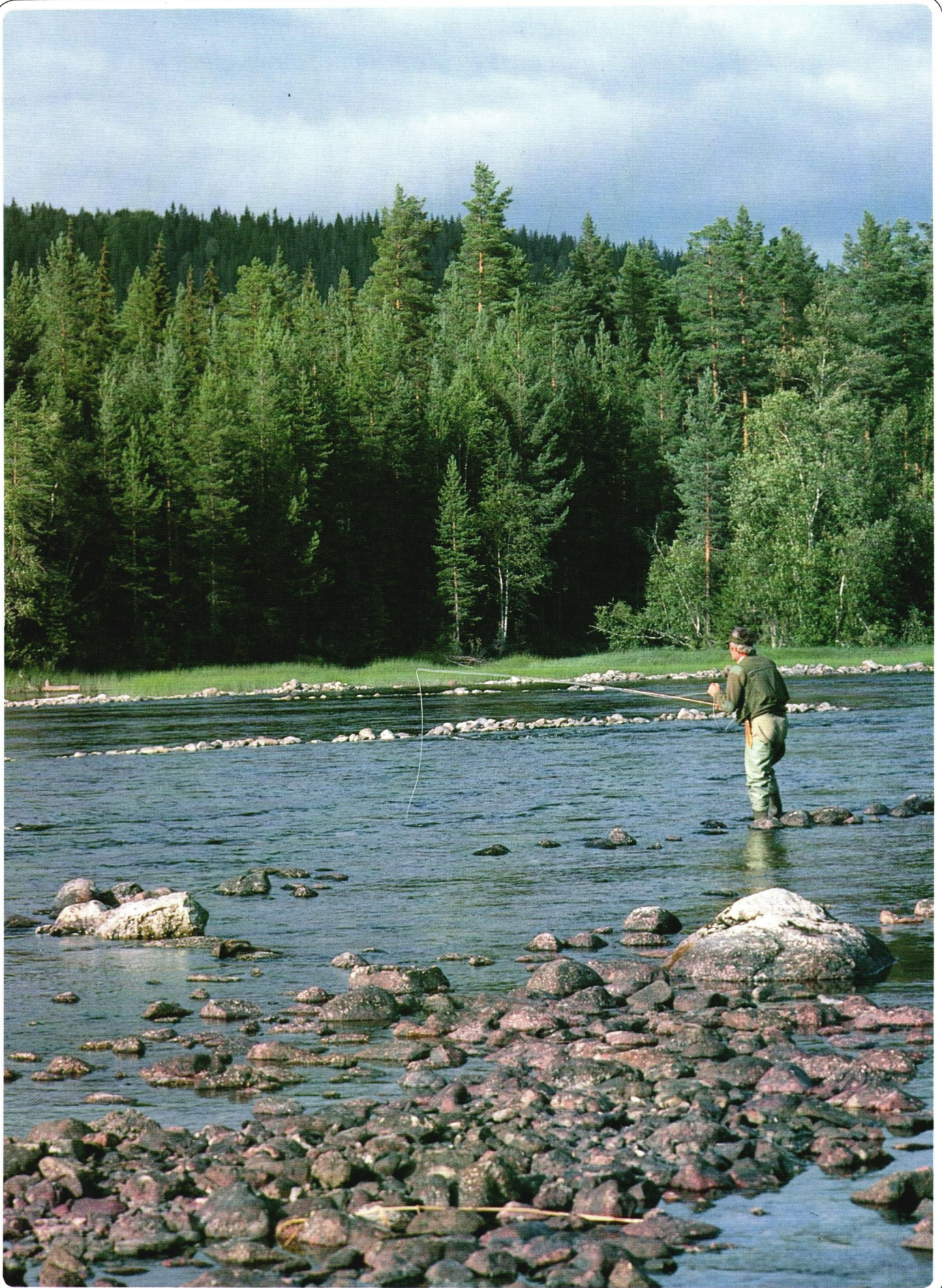

Rolf Smedman har utvecklat nedströmskastet med torrfluga. Här fiskar han med spöet högt lyft på sin uppströmssida och förlänger sedan flytet genom att följa efter och sänka spöet.

En titt i Lars-Åke Olssons flugask. Till vänster: hans nattslända med ekorrvinge, en ljusgrå palmerbunden torrfluga och några flytande nymfer. Mittraden: tre all-roundnymfer och gamla välkända Red Tag. Till höger: en grön nattsländelarv, en guldribbad harörenymf och Rolf Smedmans påfågelnymf.

Artikelförfattaren fiskar Idsjöströmmen i Gimån. Foto: Gunnar Johnson.

Harrstimmet hade intagit den bästa ståndplatsen – allt som kom flytande med strömmen passerade dem

forts från föregående uppslag

När jag kom till Gimån, ett ganska typiskt norrländskt strömvatten, fiskade jag torrfluga uppströms och våtfluga nedströms. Det var vad den engelska skolan då hade lärt mig. Vid Gimån träffade jag också Rolf Smedman, som fiskat där sedan mitten av 50-talet. Han hade aldrig läst några engelska böcker om flugfiske teknik eller påverkats av de "svenska engelsmännen". Däremot växte han upp vid en av de stora norrländska älvarna. Han borde ha varit våtflugfiskare i första hand, men icke! När den första flytande syntetlinan kom och ersatte hans silkelina, hittade han sin stil.

När jag luftkastade, matade ut lina och kastade uppströms, tog in linan snabbt med vänsterhanden, matade ut, luftkastade, tog in lina osv, hade Rolf gjort många fler kast och hans fluga hade flutit åtskilliga meter längre än min, och det med en mycket mera kraftbesparande teknik och ett effektivare fiskesätt. Han fiskade tvärs över strömmen och snett uppströms med kort lina och fallskärmskast. Hans fluga var bunden så att den kunde flyta länge och den var som en irrande, hoppande och hasande nattslända där den landade på strömmens alla delar – bakom stenar och framför, i de böljande vågorna mitt i strömmen, i kanten mellan djupt och grunt vatten och på djuphålornas blankfläckar. Över varje tänkbar ståndplats flöt den och den fick sällan vara i fred!

För mig är sättet att kasta flugan och fiska den viktigare än mönstret, och en viktig del i den tekniken är det långa flugspöet. Jag vill stryka under det med det klassiska citatet: "It's not the fly it's the driver". Det är inte flugan utan sättet att fiska den på.

Den V-formade strömmen

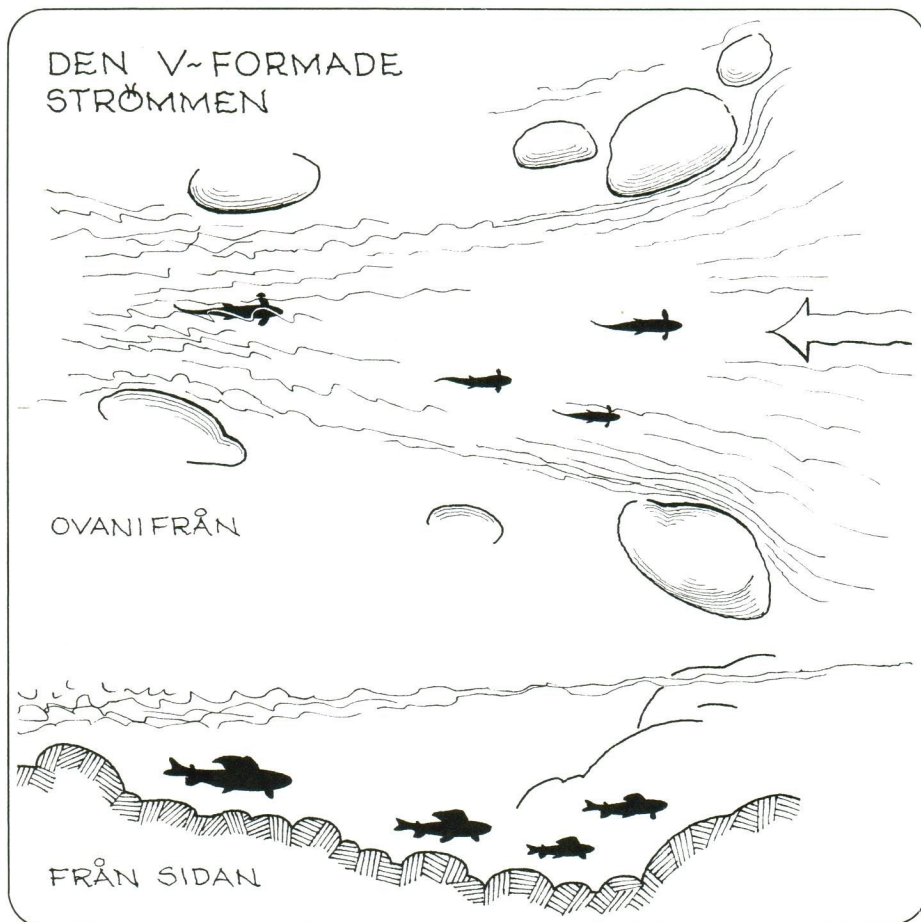
Två spölängder ifrån mig stod ett stim harrar. Ingenting kom flytande på vattenytan eller under den. Fisken åt inte, men ståndplatsen var den bästa tänkbara. Ovanför och nedanför den korta strömmen fanns långa sel. Systemet såg uppifrån ut som ett ligande timglas. I stället för att simma

omkring i det stora selet och leta efter föda, kunde fisken stå i den smala midjan och få all ytföda och undervattenföda serverad.

Harrstimmet hade alltså intagit den bästa ståndplatsen, åtminstone tyckte jag det. Den korta strömmen höll på att smalna av i ett stort "V" med spetsen nedströms. Den blev inte bara smalare utan även grundare. Alla nykläckta dagsländor, alla drivande dagsländenymfer, alla flygmyror, getingar, steklar, fjädermyggpuppors tillsammans med dagsländor, bäcksländor och nattsländor som lagt sina ägg i vattnet, överhuvudtaget allt som kom på eller under vattenytan fångades in i den här kanalen. Den låg som en gäddryssa med sina fångstarmar utbredda snett upp mot strömmen. Vattnet rann snabbare och snabbare ju längre ned i spetsen det kom och ju svårare blev det att fiska. De här strömmarna finns på många ställen i de norrländska vattendragen. De kan vara 50 m breda och 75 m långa eller 1 m breda och 2 m långa, innan de bryts längst ned i

spetsen och den blanka ytan förvandlas till en plaskande, vågig och virvlande fors.

Jag började kasta snett uppströms med min favoritfluga, en nattsländeimitation. Jag hade en intressant halvtimme med harrstimmet – men resultatlös. Jag provade det mesta ur flugasken och hade en perfekt utsikt från min sten som låg just i vattenytan. Ibland steg någon av de mindre fiskarna upp mot flugan men vände strax under. Den största fisken, ungefär 7–8 hg, brydde sig aldrig om mina flugor. Det var inte helt problemfritt att kasta uppströms, för många gånger tog strömmen tag i fluglinan och tafsden och drog den i en båge nedströms och flugan draggade. Trots att jag kastade och viftade med spöet, stod fiskarna kvar på samma ställe och verkade inte bry sig om mig. Just när jag tänkte lämna dem någon timme för att komma tillbaka och försöka igen, kom jag ihåg den fluga som under åren givit mig fisk vid speciella situationer när det verkat hopplöst. Det är egentligen inget speciellt

mönster utan mera en typ av fluga – en flytande nymf.

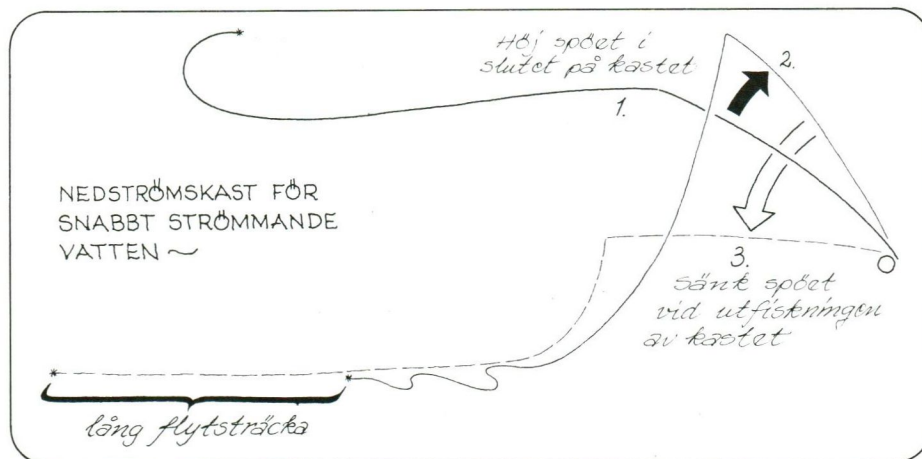
Presentation med nedströmskast

Jag letade fram en olivgrön flytnymf i storlek 14 och fettade in den. Jag flyttade mig också. Uppströmskastet var svårt och dessutom såg fiskarna mig. *Från en plats längre uppströms skulle jag kunna kasta snett nedströms, nästan rakt nedströms, och få nymfen att flyta först i strömriktningen, före tafs och lina.* Jag kastade och just när tafs och lina började rulla ut för att sträckas, drog jag tillbaka spöspetsen och höll den nästan rakt upp. Den flytande nymfen landade mjukt på vattnet och flöt otydligt ned mot hararna som jag inte längre såg. Tafs och lina låg i slingor och med hjälp av spöet – och lina, som hängde rakt ned från spetsen – ”fyllde jag på” så att lina och tafs aldrig blev rak och började dragga.

Ett kraftigt plask av en stor fisk, som inte gick upp och sög i sig nymfen, utan vräkte sig uppåt och böjde spöet i en kraftig båge. Jag kunde inte hålla tillbaka ett spontant utrop av överraskning och tillfredsställelse. Den största harren hade tagit min flytande nymf i första kastet, *när jag ändrat kastvinkel.* Fantastiskt, underbart – men varför? Var det flugan eller nedströmskastet eller bågge, eller var det tiden? Hade jag tjatat till mig fisken?

Min taktik vid fiske i den här typen av vatten är att fiska en flytande fluga med ett kast riktat så rakt nedströms som möjligt därför att vid sidan av det blanka snabba vattnet rinner strömmen långsammare, bromsas upp och sugas kvar av stenar. Ligger en del av lina där, draggar snabbt spetsen, tafs och flugan.

Det är förvånansvärt hur stor fisk, som kan stå ända längst ned i spetsen av ”V”:et där vattnet är så snabbt och hårt att det kan tyckas att ”ingenting” kan orka hålla sig kvar där. Ögat lurar tanken, för bottenströmmen är inte likadan som ytströmmen. Vid botten är det lugnare. Där finns stenar som strömmen slår emot och både framför och bakom är det ståndplatser för fisk. Det här märks mycket väl längst ned i spetsen av det blanka vattnet, där det bryts och övergår till forsen nedanför. Finns det fisk i strömmen står det nästan alltid en stor fisk här. Presentationen av flugan, dvs att kasta den rätt och att få den att flyta rätt är här viktigare än mönstret.

En annan mycket viktig faktor under fiskedagen eller fiskedygnet är att fiska vid rätt tidpunkt. Har fisken börjat äta, ökar chanserna att fånga den betydligt. Den kan visserligen vara helt inriktad på bara en insekt, som julikvällarnas och julinätternas kläckande nattsländepuppor – de svåraste fisketillfällen jag varit med om – men vid alla andra tillfällen har den varit inriktad på två, tre eller flera typer av insekter. Att lära sig *vattnets rytm*, när fisk och insekter är aktiva, är betydligt mera lönsamt än att med värkande kastarm och svidande ögon bläddra igenom flugaskarna och besviket konstatera att man inte hittat rätt fluga i dag heller!

Övertro på den rätta flugan gör att man lätt blir en smutt desperat, stressig fiskare, som för att tala fotbollsspråk alltid är på mellanhand – aldrig är där fisken är. Dessutom glömmar man bort att äta och uppskatta de övriga delarna av det strömmande vattnets värld och inte bara det, under pauserna finns det tid för eftertanke och ny strategi, vattnet får vila och rätt som det är kan man få en överraskning serverad. Jag var med om ett sådant tillfälle när tiden var det viktigaste, och det var vid samma ström.

Det var förmiddag, varmt och soligt. Tusen och åter tusen nattsländor låg som en slingrande orm ovanför strandstenarna i sin karaktäristiska dans och samtidigt kläcktes också nattsländor. Vilket skafferier en sådan här ström är! I fyra timmar pågick den här sländaktiviteten. De svärmande sländorna fortsatte att svärma men flög inte ut över vattnet för att lägga ägg. Fisket var dåligt hela tiden. På eftermiddagen kom regnet och nattsländorna försvann så småningom.

Nästa dag var jag där igen. Det var kolossalt varmt och vindstilla, inte ett löv rörde. Emellanåt kom helt överraskande små virvelvindar som försvann lika plötsligt. Inte en insekt

syntes till. Det var tydligen för varmt för dem också. På eftermiddagen kom en kort häftig regnskur som piskade vattenytan, och jag drog mig undan i skogen och kröp ihop under en gran.

Regnet slutade efter tio minuter lika häftigt som det börjat och den tidigare varma nästan drivhusfuktiga luften var nu frisk och lätt att andas – och full med dagsländor, som svärmade, parade sig, lade ägg och blev liggande på vattenytan. Den här händelsen är inte ovanlig. Jag har varit med om den flera gånger. Den häftiga regnskuren och frånvaron av vinden blir signalen till alla de sländor som sitter i vassen eller bland buskarna och träden och väntar. Fyra, fem fiskar började vaka regelbundet på en nacke. Jag hade en *Europea* på tafs, gjorde fem kast och tog tre fiskar, som vägde 4 hg, 4 hg och 5,5 hg.

Med magslevens hjälp tog jag fram maginnehåller och lade det i min lilla plastburk, som jag först fyllt med vatten så att växtdelar, sandkorn och smält föda skiljdes från insekterna, som flyter på ytan. Det var 90% föda, framför allt simsländor och sandsländor i spinnerstadiet. Den här gången var tidpunkten den rätta. Flugan var av mindre betydelse. Jag är säker på att jag kunnat ta fisken på nästan vad som helst.

Det snabba vattnet

En typ av vatten, som är mycket vanligt i de norrländska älvarna och åarna har vattenytan bruten av vågor i storlek från ett par cm till 20 cm. Vattnet rinner snabbt och botten består av inte alltför stora stenar, som strömmen slår emot, studsar uppåt och formar den vågiga ytan. Vattendjupet kan variera från en halv till något över en meter.

För mig är den strömmen en torrflugeström först och främst och en våtflugeström senare.
Forts på sidan 40

Visst är väl Norrefors en idyll med Mieåns dammar vackert insmälta i försommargrönska. I bakgrunden skymtar gästhuset.

Norrefors – en populär idyll i vackra Blekinge

Det finns många synpunkter för och emot dammfiske efter grov regnbåge. Men i en landsända med få tillfällen att fiska i vildvatten, har den här typen av fiske en stor lockelse – det visar inte minst de höga besöksiffrorna. Ofta måste man boka tid månader i förväg, och vad gäller Norrefors, så bokar man nu för 1986...

Av Bertil Ekholm-Erb

I Blekinge, knappt 2 mil norr om Karlshamn intill väg 23 till Växjö, ligger Göran Nyströms fiskodling och sportfiskeanläggning strax intill avtagsvägen till Ringamåla. Fiskodlingen syns knappast från landsvägen,

eftersom den ligger vackert inbäddad i grönska. Det ska genast sägas att det är en vacker, liten anläggning, som har skapats här. Man kan verkligen trivas. Inga tråkiga förbudsskyltar möter ögat, inga restriktioner låter

flugfiskaren – och endast sådana har tillträde – förstå att hon eller han är köpare till fiskerätten för en dag eller två. Detta gör sig betalt! Gästerna tycks tacka Göran för allt han gör genom att uppföra sig som sanna sport-

fiskare, och själv tycker han att hans gäster sköter sig fint. Det gäller inte minst det rent sportsmannamässiga beteendet att inte håva upp all den fisk, man lyckas få på kroken. Kaggfiskare är en sällsynt företeelse hos Göran, trots att det inte finns någon "bag limit" i Norrefors.

Men låt mig börja många år tillbaka. Göran Nyström är son till en skånsk lantbrukare och övertog sent omsider föräldrarnas gård. Efter 7 år som lantbrukare förstod han att detta yrke inte var hans kall, och han började fundera på andra försörjningsmöjligheter. Tanken på fiskodling väckte hans intresse, och det blev ett kort steg från tanke till handling. Göran köpte ett gammalt sågverk vid Mieån – en å som rinner parallellt med Mörumsån.

På den plats, där sågverket en gång legat, byggde han sin sportfiskeanläggning och sin fiskodling. Genom att utnyttja Mieåns vattenflöde genom dammarna, syntes det finnas perfekta förutsättningar för ett fint sportfiske. De väldiga högar av sågspån, som fanns på platsen, utnyttjades på bästa sätt, bl a genom att bygga upp små öar i dammarna, som nu har vuxit igen till små gröna oaser, bakom vilka fisken kan söka skydd utom räckhåll även för den bästa kastare.

Efter att ha passerat de två dammarna, rinner en del av Mieåns vatten genom en rad bassänger, som är fyllda med utsättningsfisk. Förutom dessa naturliga bassänger, finns väl skyddade för insyn från riksvägen ett antal cirkelbassänger, där fisken får växa till sig. Till "skydd" för nattliga fisktjuvar, som helt fräckt tar sig in på området i skydd av mörkret för att håva fisk ur bassängerna, har Göran en väl skallande hund – och en fågelskrämma.

Donaldsonregnbåge från egen odling

I sina försök att få fram fin avelsfisk började Göran experimentera. I valet av sitt avelsmaterial utgick han från den sk Donaldsonregnbågen, vilken han i sin tur korsade med andra arter, för att få fram en fisk, som var lika snabbväxande men längre än Donaldsonregnbågen. Genom olika korsningsförsök, lyckades han få

fram en fisk, som han – och alla hans kunder – blev mycket nöjd med. Men säg den lycka, som varar i all evighet! Så gott som all avelsfisk slogs ut genom miljöförgiftning vintern 1983–84, och Göran fick börja om från början, och med tanke på de stora förluster han gjorde, kommer det att ta lång tid innan produktionsnivån – som var hela 30 ton om året – kan uppnås igen. Nu bygger han emellertid till en ny fiskodling och är väl rustad för framtiden.

Tack och lov anser Göran nämligen att det går att driva Norrefors enbart med tanke på sportfiske. Visserligen, så säger han, blir det mindre förtjänst och färre arbetstillfällen, men det uppvägs mer än väl av att man slipper onödigt krångel med myndigheterna, som tycks ha en sällsynt förmåga att hindra utvecklingen, samt av det faktum att all utökning av verksamheten också kräver motsvarande investeringar, som ofta gör att det i slutampen blir mindre över ändå. Göran har tex ansökt om och fått tillstånd att

anlägga en ny fiskodling på 10 ton på närbeläget håll under förutsättning att han minskar nuvarande anläggning med motsvarande 10 ton. Men för den nya anläggningen behöver han skriftligt tillstånd av berörda lantbrukare att han får sprida det slam, som uppstår som avfallsprodukt, på deras åkrar – allt medan han hittills har spridit slammet från sin 30-tonsanläggning utan något tillstånd på sina egna gräsmattor! Av dessa 30 ton fisk gick 20 till olika kunder runtom i landet, 5 ton behölls för sportfisket och resterande 5 ton utgjorde avelsfisk.

Högst tio fiskare

Själva sportfisket är indelat i 2 perioder, den första från 15:e april till midsommar, den andra från 1:e augusti till 10:e november. När jag besökte Göran i mitten på maj förra året var allting redan fullbokat för 1984!

forts på nästa sida

Göran Nyström med fisk ur den egna odlingen. Han satsar både på regnbåge och öring.

Fram på dagen hände det som ingen vågat hoppas på: solen kom fram och danicor började kläcka i massvis...

forts från föregående sida

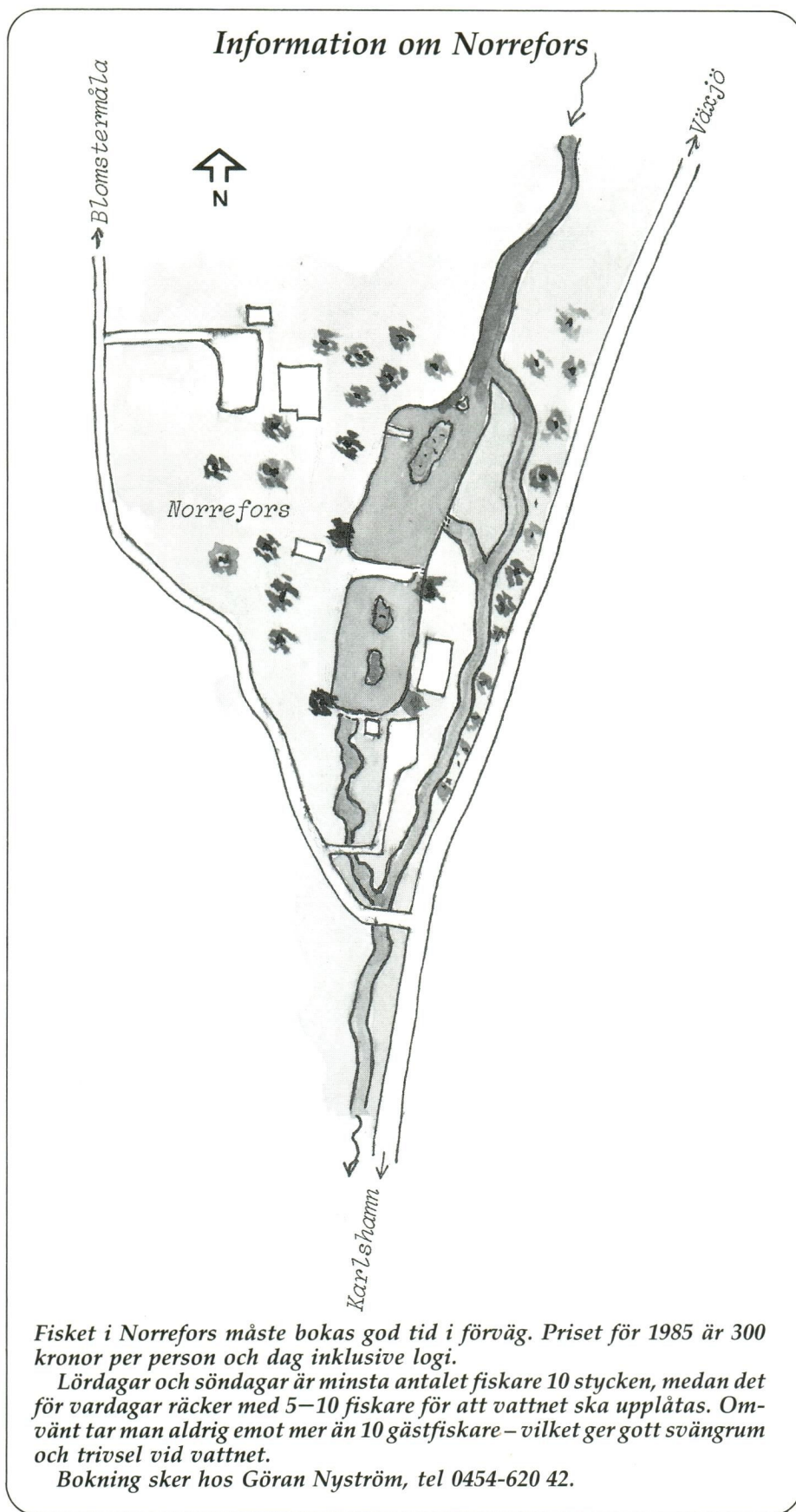
Det är faktiskt nödvändigt att boka sin fiskedag eller sina fiskedagar redan året innan. Redan nu – år 1985 – har Göran bokningar för 1986!

En vacker villa med stora utrymmen, 10 sängplatser, vardagsrum med TV, väl utrustat kök, stor glasveranda (för flugbindare), toalett och badrum med varmt och kallt vatten och uteplats för grillning ingår i priset. Dessutom finns det rensbord med rinnande vatten, slaskhink och ett uterum intill en av dammarna. På hösten är den insatta fisken större, i allmänhet över 2,5 kilo, vilket givetvis inte innebär att man inte också på våren skulle kunna landa stor fisk. Den dag jag fiskade i mitten på maj, togs tre fiskar på väl över 3 kilo, 2 öringar och en regnbåge. Någon sk "bag limit" finns som sagt inte i Norrefors, men all upptagen fisk bör antecknas på en lista, så att Göran kan få en överblick över "dagsläget". Vid insättning av ny fisk räknar han med 5 kg per flugfiskare.

Antalet flugfiskare per dag i Norrefors är i princip valfritt med ett lägsta antal av 5 och ett högsta av 10 personer. På vardagar brukar det vara 5 fiskare, men på helger bör antalet inte underskrida 10, då betalning sker per person och icke per dag. Varje fiskare betalar alltså 300 kronor per person och dag oberoende av hur många som fiskar. Bara detta visar, hur mycket Göran bryr sig om fiskarens välbefinnande framför maximal ekonomisk vinning. Orsaken till att Göran på våren släpper mindre fisk, dvs fisk omkring och över kilot, är att det rör sig om fisk, som ännu ej är lekmogen. Som bekant ställer lekmogen regnbåge på våren till med problem för fiskaren. Görans regnbågar blir könsmogna i en ålder av mellan 2 och 3 år.

Streamer och "Drakar"

Och hur är det med fisket i Norrefors? Ja, det bör man nog pröva själv. Som vid allt dammfiske efter regnbåge måste man också i Norrefors sätta sin tillit och sitt hopp till vädrets makter, fiskens huggvillighet, övertron på sina egna (eller köpta) flugor samt övertygelsen om sin skicklighet som flugfiskare (om man inte tror på nybörjarturen).

Fisket i Norrefors måste bokas god tid i förväg. Priset för 1985 är 300 kronor per person och dag inklusive logi.

Lördagar och söndagar är minsta antalet fiskare 10 stycken, medan det för vardagar räcker med 5–10 fiskare för att vattnet ska upplåtas. Omvänt tar man aldrig emot mer än 10 gästfiskare – vilket ger gott svängrum och trivsel vid vattnet.

Bokning sker hos Göran Nyström, tel 0454-620 42.

Det var en helt vanlig vardag i maj, som jag fiskade hos Göran. Våren hade kommit av sig och ett otäckt "aprilväder" med hård blåst och kalla regnbyar inledde fiskedagen. De första fiskarna, tre av dem grov fisk, togs på streamer respektive Montananymf.

Men längre fram på dagen så hände det, som ingen hade vågat hoppas på. Solen trängde fram och lockade danican till kläckning på Mieåns vatten. Inom kort tid fanns det gott om "Drakar" på vattenytan – och fisk och flugfiskare reagerade.

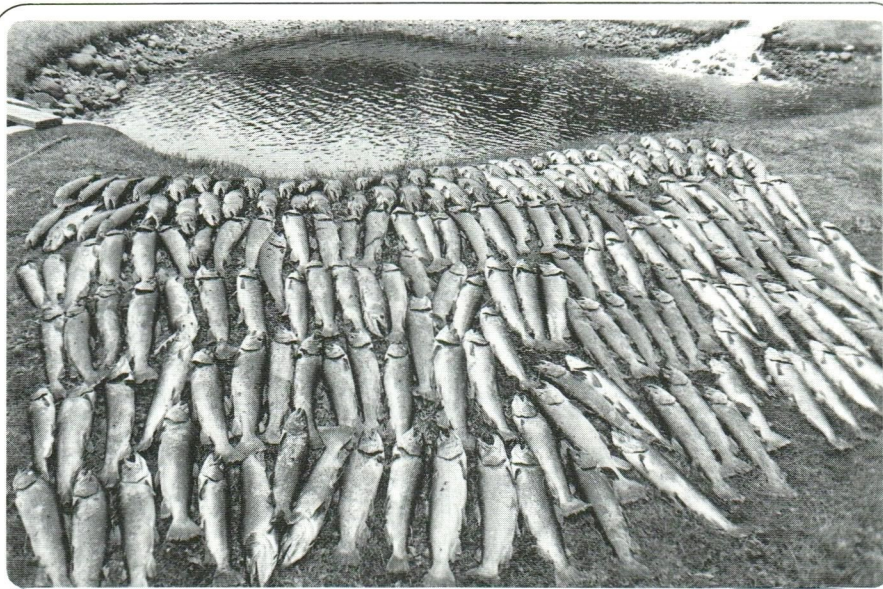
Jag har ofta vid sådana tillfällen frågat mig, varför odlad fisk så villigt och självklart stiger till flugan, en föda som den nyutsatta fisken åtminstone inte av egen erfarenhet är van vid. Här ligger förutom ren nyfikenhet efter all slags föda kanske ett ärftligt beteende djupt rotat. Nåväl, vi som hade väntat på denna högtidstund, och hade rätt torrfluga i asken, fick uppleva några timmars oförglömligt fiske, där öring och regnbåge kastade sig över våra imitationer. När mina två flugor som kunde tänkas imitera danican tagit slut, vilket skedde mycket snart, band jag på en torrfluga bunden på hjorthår – och se, det gick lika bra fast den liknade allt annat än en danica.

Eftersom fisken intresserade sig för naturlig föda, satte jag efter ett tag undan spöet och gick på upptäcksfärd med insekthåven i akt och mening att undersöka förekomsten av insektslivet i dammarna, för att till en annan gång kunna binda upp lämpliga imitationer. Och visst fanns dom där som väntat – trollslände- och flicksländelarverna, husmaskarna, Corixan samt en dagssländenymp, som jag i min okunnighet inte lyckades identifiera och tyvärr inte heller lyckades bärga i oskadat skick för senare identifikation.

Absolut ett "riktigt" fiske

Det finns flugfiskare, som menar att den här typen av dammfiske är lite av "fusk" och inte bör räknas som riktigt sportfiske. Var och en får naturligtvis bli salig på sin tro, men personligen anser jag att anläggningar av Norrefors karaktär har en stor mission att fylla.

Runt om i Sydsverige finns det flugfiskare, som saknar lämpliga hemmavatten att fiska i. Det beror dels på att vi lever i en tätbefolkad

Vintern 1983–84 förlorades en stor del av Norrefors avelsfisk vid en miljöförgiftning, men arbetet med att bygga upp en ny stam pågår redan för fullt.

landsända, dels på att många av våra naturvatten har exploaterats och förstörts. De resterande och attraktiva vatten – för det finns sådana – är ofta arrenderade av flugfiskesällskap eller klubbar och därmed stängda för den stora allmänheten. Särskilt som klubbarna dessutom har maximerat medlemsantal. Det finns åtskilliga bra klubbvatten med naturliga bestånd av vild öring, men man kanske får stå på väntelista i upp till fem år och mer för att få medlemskap. Var fiskar man under tiden...?

När det gäller Norrefors är det också ett speciellt intressant vatten, eftersom Mieån går rakt genom dammarna, som därmed får lite av strömkaraktär. Framför allt den övre dammen har strömvatten i sitt inlopp. Det

är alltså inte fråga om några dammar med helt stillastående vatten, vilket många tänker sig när de hör talas om den här typen av fiske.

Det är dyrt att fiska i de här exklusiva sportfiskeanläggningarna, menar andra. Ja, det kostar. Men vad kostar inte pengar i dagens läge? Dessutom ingår trevligt logi i priset, vilket gör att summan för fisket kanske inte är så hög ändå.

Personligen tror jag att den här typen av sportfiskeanläggningar har kommit för att stanna, och själv vill jag gärna åka till Norrefors varje år – ett ställe att trivas på, och då inte bara för oss som uppnått pensionsåldern, och för vilka strapatsrika färder till fjärran fjäll- och vildmarksvatten inte längre har samma höga lockelse...

0380-311 25

Nytt telefonnummer till redaktionen!

FiN:s redaktör Gunnar Johnson har fått nytt telefonnummer. Det nya numret är 0380-311 25. Adressen är dock som tidigare Flugfiske i Norden c/o Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 BODAFORS. Till Gunnar kan du ringa eller skriva i alla frågor som rör redaktionellt material eller redaktionella frågor.

OBS! Vid alla frågor som rör prenumerationer, beställning av lösnummer, köp av märken, dekal, konsttryck etc, skall du kontakta Bertil Ekholm-Erb, Ridhusgatan 4, 291 31 KRISTIANSTAD, tel 044-12 26 28.

Drift – fiskens "gående smörgåsbord"

Insekter driftar med strömmen av många olika orsaker. Lär dig förstå driftens dynamik och vilka insekter som driftar – och du har större chans att servera rätt fluga...

Av Ingemar Näslund
Foto: Lennart Bergqvist

Strax före kläckningen kan många nymfer och puppor drifta långa sträckor med vattenströmmarna.

Att insekter kommer drivande med strömmen, både på och under vattenytan, känner alla flugfiskare till. Men kunskaperna om vilka insekter som vattnet för med sig, samt hur och när detta sker, är det kanske lite sämre beställt med. I biologiska sammanhang kallas denna transport av levande organismer för *drift*. Den här artikeln skall försöka ge en bild, om än generaliserad, av fenomenet drift och lite tips om hur flugfiskaren skall resonera när han fiskar med nymfer, puppor och andra imitationer. För att göra det enkelt för oss begränsar vi oss till den drift som sker i och under vattenytan.

Till att börja med kan vi konstatera att driften inte enbart är slumpmässig, utan också resultat av "medvetna" aktiviteter under vattenytan. Här sker alltså saker som i stora drag går att förutspå. Vanliga i driften är kläckande insekter. De som kläcks direkt från ytan (många dag- och nattsländor samt tvåvingar mfl) har naturligtvis drifpat en längre eller kortare sträcka som puppa eller fullbildad nymf, innan de når vattenytan. En extrem insekt i det sammanhanget är knottpuppan, som stiger i ett glasfyllt hölje likt en raket mot vattenytan. Vissa nattsländor (bla *Hydropsyche*) kan däremot drifta långa sträckor som puppor innan de stiger mot ytan för att kläckas.

Farligt moment

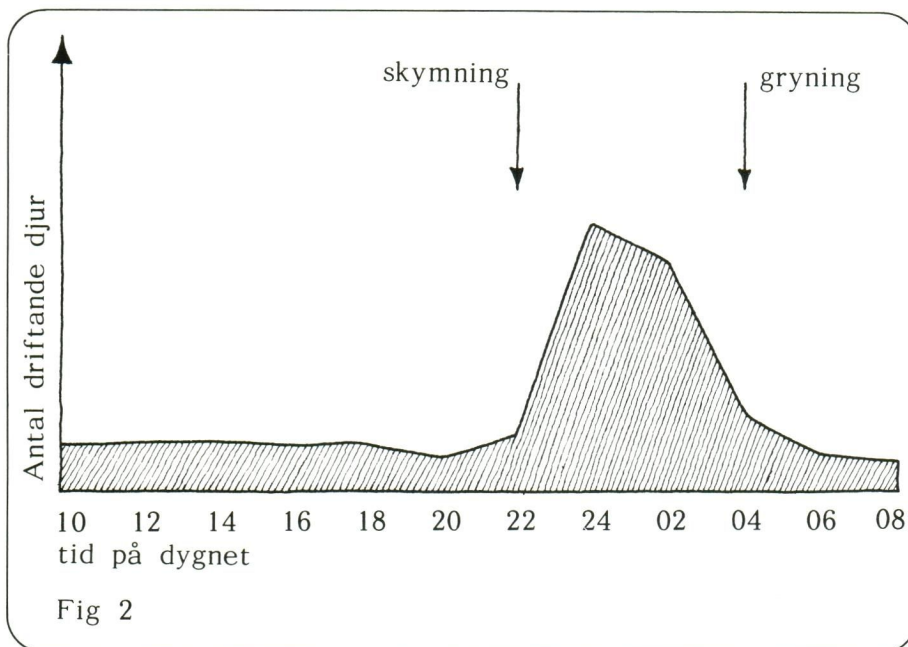
Bäcksländor och de dagsländor, som behöver ett fast föremål att krypa

upp på, är också vanliga i driften i samband med kläckningen. Promenaden eller simturen längs botten mot land eller ett uppskjutande föremål utgör ett farligt moment för dessa djur. Risken att ryckas loss från botten och därmed driva iväg med strömmen är stor. Allmänt sett medför alltså omvandlingen av nymfer/puppor till vuxna insekter en ökad aktivitet nere i vattnet och därmed en ökad drift.

Nu får man inte tro att driften bara består av kläckande insekter. Nej, långt därifrån. Man finner nämligen larver i alla stadier i driften. Detta har

flera orsaker. Dels är insekters drift ett sätt för dem att undvika konkurrens. Om "överbefolkningsproblem" uppstår inom ett område, löses detta genom att överskottet driftar iväg. Detta ger dessutom de olika insektsarterna en möjlighet att sprida sig till nya ej tidigare koloniserade områden.

Förutom de här "naturliga" orsakerna till drift, finns också sk katastrofdrift. Det innebär att djuren helt enkelt släpper sig iväg med strömmen och lämnar området, om vattendraget utsätts för kraftig grumling eller någon annan förorening. Kata-

Schematisk bild över hur antalet driftande smådjur varierar under ett dygn i juli.

strofdrift är dock ganska ointressant för flugfiskaren, eftersom fisken förmodligen gör insekterna sällskap.

Dygnsbunden drift

Av större intresse är driftens dygnsvariation, dvs när bottendjuren drifftar. Om vi börjar med de kläckande insekterna, så beror deras förekomst i driften på vilken typ av insekt det rör sig om. Nattsländor kläcks efter mörkrets inbrott medan dag- och bäcksländor kläcks i dagsljus. Avvikelse från detta mönster finns naturligtvis, men det torde gälla i stora drag.

Totalt sett är driften störst under dygnets mörka timmar (se figur). Ofta nås också en topp strax efter solens nedgång. Nattdriften är vanligen flera gånger större än driften under dagen. Man har också visat att starkt månljus hämmar driften under natten. På nordliga breddgrader uppträder ett fenomen som kallas midsommardesynkronisation (se figur). Det innebär att vissa bottendjur i midnattssolens sken förlorar tidsorienteringen och sitt dygnsrytmiska aktivitetsmönster. De blir i stället aktiva och drifftar stötvis under hela dygnet. Fenomenets varaktighet beror på breddgrader och vilken typ av insekt det rör sig om.

Det faktum att bottendjuren huvudsakligen är aktiva under dygnets mörka timmar, tror man är en ursprunglig anpassning för att undvika rovdjur (fiskar). Det är ju så att strömfiskar i stor utsträckning förlitar sig på synen för att fånga byten.

Vilka arter drifftar?

Kvar att utreda är nu vilka insekter som är vanligast i driften. Här kommer vi in på vad som fångas i en insektshåv, om man sätter ut den i strömmen. Att vi inte får så många nattsländelarver med tunga stenhus eller snäckor är lätt att förstå.

Benägenheten att driffta varierar starkt inom och mellan olika insektskategorier. De vanligaste grupperna kan man dock rangordna. Driftens viktigaste komponenter är dagsländor (i mycket stor utsträckning äsländor), knottlarver, nattsländor och bäcksländor i nämnd ordning. Vidare är kräftdjur (Gammarus och Asellus)

förhållandevis vanliga. Detta är ett generellt mönster. Innehållet i driften är naturligtvis också beroende av bottenfaunans sammansättning i den enskilda strömmen.

Intressant i sammanhanget är naturligtvis de kläckande arterna. En kläckning av en sländart, om den är talrikt förekommande, medför vanligen att driftfaunan fullständigt domineras av denna art. Detta gör i sin tur att driftens sammansättning kan växla mycket snabbt, eftersom kläckningsperioderna ofta är korta.

För flugfiskaren återstår nu endast att identifiera de insekter som är vanliga i driften. Det kan vara lönsamt att sätta ut en insektshåv när man inleder kvällsfisket, för att sedan ta upp den när man går hem på nattkröken. Åtminstone vet man efteråt vad som gjorde att fisken vakade "besinningslöst", och vilken fluga man borde haft i flugasken. Det är oftast inte nödvändigt att identifiera krypen till art. Det räcker kanske med att veta hur de ser ut för att kunna hitta en vettig representation i flugasken.

Ur flugfiskarens synvinkel är det också av intresse att veta hur djuret i fråga drifftar. Klar är, om man bortser från de kläckande insekterna, att driften sker i stora eller små "språng". Men hur beter sig djuret i den fria vattenmassan? Rullar det ihop sig? Simmar det på något sätt? Sker den mesta driften vid botten eller ytan? Här finns frågetecken att rätta ut innan man vet hur nymfen eller puppan skall presenteras. Egna undersökningar, om än i liten skala, kan ge upphov till nya fiskemetoder och nya flugmönster. Kanske kan också på så sätt något av slumpens inverkan elimineras.

Driftens dygnsrytmik för bäcksländor vid polcirkeln (Jokkmokk). De skuggade partierna visar driftaktiviteten. Varje månad är indelad i tre delar. De lodräta linjerna visar solens uppgång (su) och solens nedgång (sn). Bäcksländornas driftaktivitet är koncentrerad till natten, utom i juni, då dygnsrytmen är störd och driften därför sker stötvis under hela dygnet. Undersökningarna är gjorda av Karl Müller och redovisades i den ekologiska tidskriften OIKOS, suppl 13, 1973.

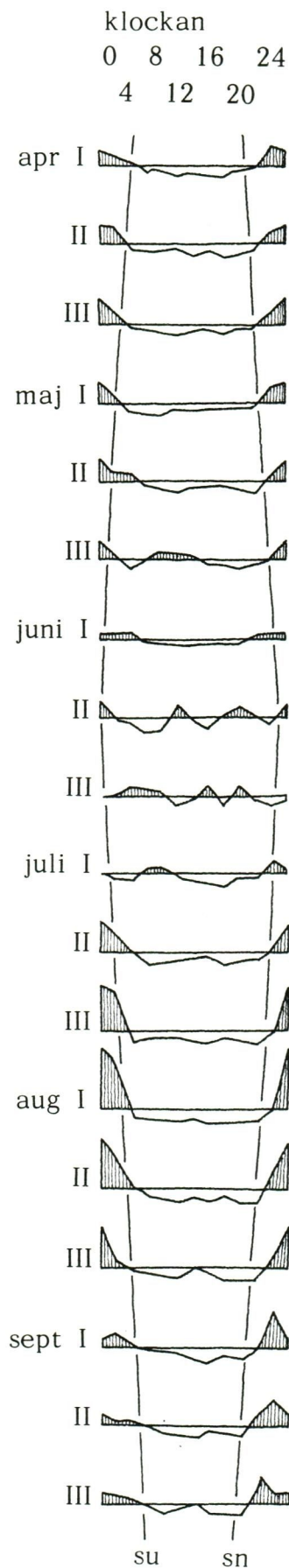
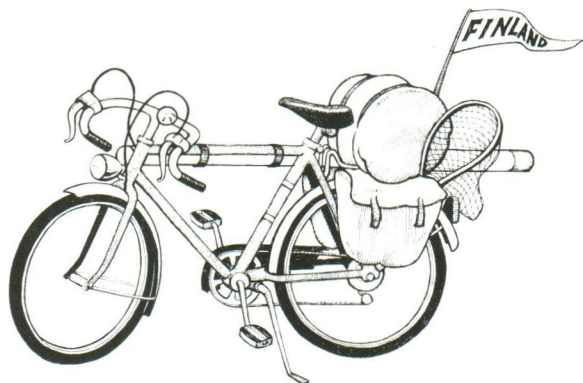

Fig 1

Med flugspöt mellan benen

Det var inte alls som i fiskereportagen. Inga stora fångster och inga fiskar som gick ut med backingen skrikande från rullen. Egentligen var det en alldeles ordinär fiskeres, eller kanske inte ens det... Men för mig var det en upplevelse. Jag fann vad jag sökte. Jag fann mina öringar...

Av Paul Heikki Kurkiala

Vem kan tänkas sätta sig på en cykel som är absolut fullastad med packning av alla de slag och dessutom försedd med en märklig tub fastvirad vid cykelstangen, för att bege sig 14 mil in i glesbygden? Naturligtvis en av dessa fanatiker tillhörande flugfiskarnas märkliga släkte.

Det är lika bra att med detsamma erkänna att det är jag som är fanatikern. Samtidigt vill jag för den förväntansfulle läsaren bekänna att allt som kan mätas i kilo, centimeter och antal, helt saknas i denna berättelse.

Jag hade hela sommaren planerat in denna sensommarsemester som skulle göra det möjligt för mig att bekanta mig med helt nya fiskevatten. Eftersom jag är i lycklig avsaknad av bil, blev valet av fortskaffningsmedel enkelt; cykeln. På denna startade jag alltså från Jakobstad en regnig lördag i slutet av augusti. Målet var den nästan helt oförstörda ån Lestijoki i norra Vasa län i Finland.

Jag kom fram sur både till kropp och själ, men åsynen av den lilla strida ån var värd allt slitet. Med fumliga händer sattes tältet upp, och med än mer fumliga händer riggades flugspöt.

När jag äntligen stod beredd att börja fisket sänkte sig augustinattens mörker och dimmorna hade redan hunnit börja sin nattliga dans över höljan. Näja, det blir ju en dag i morgon också.

Och det blev det. En härlig dag dessutom. Ån visade sig från sin bästa sida, och solen lät sina strålar leka på vattnet. Forsen var strid, men började i en härligt lång och grund nacke.

Två tornfalkar jagade över en åkerlapp en bit högre upp, i övrigt var jag omgiven av en nästan andäktig stillhet. Jag söp med alla mina sinnen upp vildmarkens härliga sensationer.

Småningom återfick jag mitt fiskemedvetande och lät min lina falla i mjuka slingor på det klara vattnet. Det skulle finnas öring och även en del harr i ån, det visste jag, men under de få timmar jag tillbringade vid Lestijoki denna söndagsmorgon lyckades jag inte få kontakt med en enda fisk...

Så bar det av till följande etapp på resan. Med röda kinder måste jag i ärlighetens namn, vi flugfiskare ljuger ju som bekant aldrig, erkänna att jag åkte buss. Det var nämligen över 15 mil till Saarijärvi, och gårdagen gjorde sig märkbart påmind i benen. Väl framme var det för sent att få tag i fiskekort, så jag fick nöja mig med att slå upp tältet.

På väg till Saarijärvi by följande morgon passerade jag en liten regnbågsdam, som åstadkommit genom uppdämning av en bäck. Åter en gång, med röda kinder, måste jag erkänna att jag föll för frestelsen. Njutande av syndens ohämmade lustupplevelser ägnade jag en halvtimme åt torrflugefiske efter regnbåge i detta för flugfiskare hedniska vatten. Döm mig inte för hårt, dammen var i alla fall vacker och så fick jag ju lite välbehövligt protein till hyggligt kilopris.

I Saarijärvi fick jag uppgifter om fiskevatten och skaffade mig fiskekort till forsen Riekonkoski, som hör till samma vattensystem, eller stråt som det också kallas, som den mer berömda Heijostenkoski. Riekonkoski rinner mellan två stora sjöar omgiven av vackra berg. Tyvärr är den, liksom så många andra forsar i

mellersta Finland, ordentligt rensad pga flottningen, men gav ändå ett trevligt intryck. Överst består den av en enorm nacke följt av en strid fors. Sedan lugnar den plötsligt ner sig och bildar en ganska stor hölja. Nedanför denna rinner den i en kort vresig fors ut i den nedre sjön.

Jag började fisket uppe vid nacken, där en hel del småfisk plaskade i ytan. Några av dessa, som visade sig vara mörtar, föll också för min Rackelhane. Jag trevade mig fram med en mängd olika flugor, men förgäves.

Senare på kvällen, när jag plöjde mina flugor genom höljan, började några bestar till nattsländor surra omkring i den kyliga luften. En av dessa blev i den ekologiska jämviktens namn offer för en hungrig storöring, som vältrade sig över den stackars sländan och förpassade den till de sälla bröllopsdansernas värld. Trots att detta skedde långt utom kasthåll, tändes hoppets gnista – men nej... Detta var det enda öringvak jag såg här uppe bland Saarijärvis moar.

Drömvatten – visst finns dom. Det här är Riekkonkoski, strömmen med det poetiska namnet. I översättning betyder det "Ripans fors"...

När jag vaknade var det dimmigt och kyligt. Alltså lika bra att starta direkt mot Ähtäri, som var följande mål. Efter en knapp mils cyklande öppnades skyarna, och de resterande 6 milen avverkades under ve och förbannelse.

Vägen mellan Saarijärvi och Ähtäri går genom rena ödemarker. Här och där underlättades färden av små ljusglimtar i form av de vackraste små orörda skogsåar.

Utmattad nådde jag mitt mål, men mådde som en kung när jag stod i den varma duschen. Fiske ägnade jag mig åt i nattens drömmar, allt medan tältduken hängde tung under regnets ihållande smattrande.

Följande morgon kom min yngre bror Mikael till Ähtäri för att göra mig sällskap under resten av resan. Vi valde ån Niemisjoki utanför Ähtäri, som lämpligt övernattningsställe. Jag hade redan köpt fiskekort dit, ett fiskekort som fö gällde till kl 24 följande dygn. Det visade sig dock att Niemisjoki inte var ett helt idealiskt övernattningsställe eftersom inga vägar leder ner till ån. Vi var följaktligen tvunga att leda cyklarna genom skog och över kärr för att komma ner till ån. Men belöningen för mödan lät inte vänta på sig.

Ån är en paradiskt fin liten skogså. Visserligen är också denna å röjd för att tjäna flottningens syften, men på ett sätt som inte i märkbar grad sticker en i ögonen. Forsarna i ån är lugna och grunda och höljorna härligt svarta.

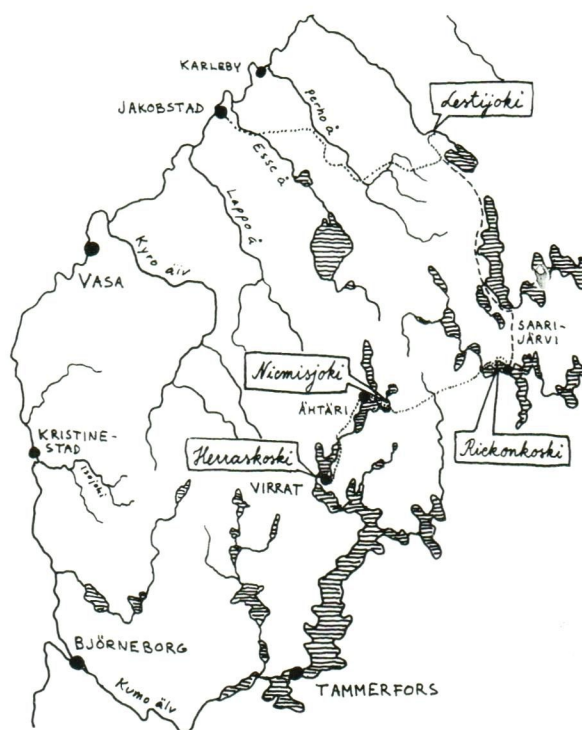
Jag såg verkligen fram emot kvällsfisket. Men, då öppnades porten till skyarna igen, och vi befann oss strax i samma element som öringarna i den lilla Niemisjoki. Resten av kvällens verksamhet förlades till det lilla tältet ovanför hjortronmyren.

På morgonen bjöd Försynen på sol. Ibland är man tacksam för sitt liv. Det var vi då. Ån glimmade som det värsta karnevalståg och förtrollade våra ännu inte helt förstörda stadssjälar. Nu om någonsin skulle det bli flugfiske.

Och det blev det. Under en gammal nedfallen bro högg öringen. Men jag skrev ju i början att... Just det, öringen slet sig. Men det räckte. Det räckte därför att jag är flugfiskare, därför att det är öringens väg till flugan som ger upplevelsen, inte öringens väg till stekpannan. Tänk er bara om Skues hade skrivit: *The Way of a Trout with a Frying-pan...*

Andra trakter kallade oss och vi styrde kosan mot Virrat i norra Tavastland. Solen sken, men vi hade en hård och envis motvind i ansiktet. Oturen var med oss – när vi kom fram var det för sent att skaffa fiskekort till öringforsen Herraskoski.

Nästa dag regnade det som vanligt. Jag ville i alla fall se Herraskoski innan vi skulle åka tillbaka till Ähtäri och tåget till Vasa, och tvingade min stackars bror att följa med för att beskåda vallfärdsplatsen.

Vi möttes av en för flugfiskare upphetsande syn. Regnet hade lättat något och steady risers turades om att lämna sina visitkort på den mörka vattenytan. Forsen bjöd på de mest idealiska möjligheter att lägga ut en torrfluga, vilket inte gjorde det lättare för mig att stå där på bron utan fiskekort och beskåda uppvisningen.

Plötsligt kom jag på mig själv med prestigetänkande. "Hade jag bara haft fiskekort nu och lyckats lura en öring, så hade jag i alla fall kunnat säga att jag fick fisk." Hade jag därmed bevisat att jag var en "bättre" flugfiskare? Nej. Flugfiske får aldrig vara prestige-laddat. Jag hade haft en tung och fisklös fiskesemester men kände mig ändå nöjd. Andra måste kanske fänga en tio kilos lax eller landa en jätte-öring på andra sidan jordklotet för att kunna finna frid.

Med ens fylldes jag av en rofylld känsla. Här stod jag efter sju dagars tungt trampande i jakt efter öring och lät min blick vila på en suggestivt mörk och regntung vattenyta, som då och då bröts av vakringar med magisk styrka. Ringarna svedde mina ögon och fyllde mig med värme. Resan överträffade alla fiskereportage...

Jag hade funnit mina öringar!

Norsjöområdet —ett alternativ till det osäkra fjällfisket

Fiske i fjällvatten är starkt beroende av väder och vind, och en dåligt planerad resa kan lätt bli en "flopp". Men på väg till drömvattnet passerar vi ofta bra, men mindre väderkänsliga vatten i skogslandet. Här är sällan trängseln stor, och vi kan välja att fiska både öring och harr i såväl sjöar som strömmar...

Av G C Norre

Foto: Leif Johansson

Under många år som sportfiskare har jag läst mängder av fiskevattensbeskrivningar i både böcker och tidskrifter. Till en början samlade jag artiklarna i en pärm. Fiskevattensreportagen sorterades länsvis: under en flik i pärmen ligger alla omskrivna vatten från Norrbotten och under övriga flikar ligger vatten i Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. På detta sätt – och kompletterat med fiskekortsbeskrivningar och dagboksanteckningar från egna besök – har jag under en period av cirka tjugo år kartlagt ett 30-tal olika fiskeområden i Norrland.

När jag började läsa fiskevattensreportage, frapperades jag alltid över alla stora fiskar, som hade fångats i de beskrivna vatten. Då jag hade tillfälle att besöka något omskrivet vatten, kunde jag oftast konstatera att den geografiska beskrivningen visserligen stämde, men vad beträffande själv fisket och fiskens storlek, så stämde det sällan lika bra... Detta betyder naturligtvis inte att författaren hade farit med osanning, utan endast att denne beskriver ett fiske utgående från sina egna erfarenheter, sitt eget perspektiv och sina egna kunskaper.

För en fiskare, som inte har lika stora erfarenheter av det fiske det gäller, den aktuella älvens eller åns fiskeplatser eller insektsfauna, så resulterar emellertid oftast den efterlängta resan i en ren besvikelse, och hoppet om storfångsten förblir endast en dröm.

Det enda sättet att komma förbi detta problem är att fiska i samma vatten år efter år. Då först har man möjlighet att lära känna ståndplatserna vid varierande vattenföring och vilka insekter, som förekommer vid olika tider av fiskesäsongen. Numera fiskar jag helst i mina gamla vatten, och har sedan 70-talets början lärt mig ett 20-tal strömvatten, vilka jag gärna återvänder till. Detta har klart ökat upplevelsen och kvaliteten i mitt eget fiske.

Varje år gör jag emellertid ett besök vid något nytt och oprövat fjällvatten. Jag försöker då välja ett fiskevatten, som ligger så otillgängligt till som möjligt. Därmed är chansen större att fisketrycket inte varit alltför hårt under de närmast föregående säsongerna. Det gäller ju här tämligen näringsfattiga vatten, vilka tar lång tid att läka efter en kraftig överfiskning. Många av dessa besök har givit ett bra fiske och oförglömliga minnen. Men några besök har resulterat i en "flopp". Framst beror detta på att jag inte har haft full kontroll över alla faktorer, vilka inverkar på fisket. Det största problemet är vädret. Att regn, snö och kalla nordliga vindar påverkar fisket är väl klart för var och en. Men om det blir fint högsommarväder i fjällen, så kan också detta spolia fisket. Håller värmen i sig, så börjar is och snö från glaciärer och snöklädda fjälltoppar att smälta, och detta resulterar i att vattnet stiger.

Smältvattnet är dessutom kallt och hämmar effektivt all insektsaktivitet. Det här inträffar främst i början av sommaren, men den som kommer söderifrån bör tänka på att det inte är ovanligt med både två och tre "vårfloder" i de norra delarna av vårt land.

Därför är det bäst för en fiskare, som planerar en fjällresa, att hålla kontakt med fiskekortsförsäljaren eller ortsbefolkningen. Detta är speciellt viktigt idag, då man ofta köper fiskekort till fjällvatten från länsstyrelsen eller via någon annan myndighet, som oftast inte har en aning om hur det ser ut vid det aktuella vattnet. Försök därför i första hand köpa kort direkt av lokalbefolkningen, eftersom de alltid har aktuell information om det egna vattnet.

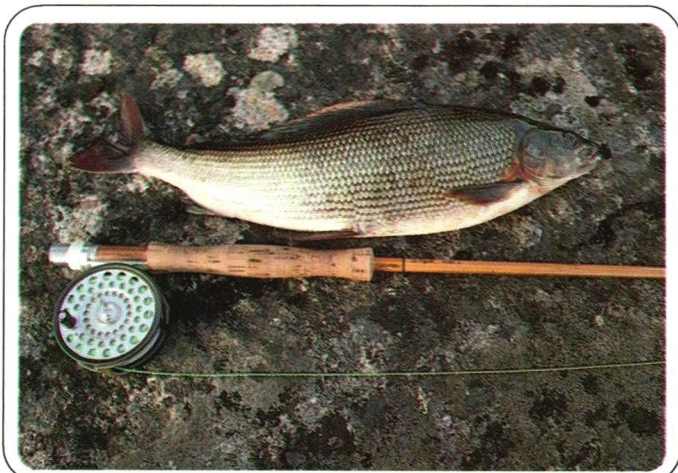
Det är naturligtvis en klar fördel, om man kan planera sin resa till fjällvattnen vid en period, då det är som mest stabilt sett ur vädersynpunkt.

I Väster- och Norrbottensfjällen sträcker sig den perioden från cirka 1 vecka före till 3–4 veckor efter midsommar. I Jämtlands- och Härjedalsfjällen 2 respektive 3 veckor före midsommar till 2–3 veckor efter midsommar. En annan period, som också brukar ge bra fiske, är de tre sista veckorna i augusti. Detta är generella regler, och det betyder naturligtvis inte att det inte går att fiska under andra perioder. Vädret kan också skilja sig år från år.

forts på nästa uppslag

Norsjöområdet kan erbjuda fiske i såväl tjärnar och sjöar som strömmande vatten.

Harr i vikter kring kilot är inte ovanliga i Petikån och Malån.

Favoritflugan – en hasande nattslända.

Norsjöområdet är perfekt när familjeintressena kolliderar – här kan man både sola, bada och fiska

forts från föregående uppslag

Om vi sammanfattar dessa enkla men viktiga regler, så följer:

– Fiska i samma vatten så ofta som möjligt för att lära känna dem.

– Planera fiskeresan och etablera en kontakt med ortsbefolkningen eller fiskekortsförsäljaren. Behåll gärna den kontakten hela året – till glädje även för er båda. En hälsning till jul gör tex att du är mer än välkommen nästa sommar...

Norsjöområdet

Då fjällfisket kan vara osäkert och otillgängligt, vill jag här peka på andra alternativ till sommarens fiskeresan. Jag tänker på vattnen i skogslandet. I dessa vatten är förhållandena mer stabila. Dessutom är dessa vatten, som är placerade mellan kust och fjäll, tydligen inte lika attraktiva för den stora allmänheten, utan de besöks mest av lokala fiskare – detta trots att de ofta erbjuder ett mycket bra fiske. Ofta är de dessutom lättillgängliga och därmed utomordentliga familjevatten. Problemet känns säkert igen: övriga familjemedlemmar vill sola och bada under fina sommark dagar – själv vill du fiska. Det blir att jämkla mellan olika familjeintressen. Få områden i Sverige har möjlighet att erbjuda trevliga stränder, uppställningsplats för husvagnar, känsla av "vildmark" och ett bra fiske efter både öring, röding och harr.

Men ett sådant område finner du i Norsjö kommun. Området är beläget i norra Västerbottens skogslandskap och ligger cirka 7 mil från Skellefteå. Det finns ett väl utbyggt nät av skogs-bilvägar, vilket gör samtliga fiskevat-ten lättillgängliga. Området erbjuder dessutom fiske i både tjärnar, sjöar och strömmande vatten. De bästa strömvattnen inom Norsjöområdet är:

Skäppträskån

Ett strömmande vatten med öring, harr, abborre, gädda och mört.

Kommentar: Det fångas årligen harr på omkring kilot och öring på mellan 3 och 5 kilo.

Norsjöån

Ett vatten med öring och harr samt abborre, gädda och mört.

Kommentar: Harrbeståndet är måttligt medan öringbeståndet ökar. Vid mina besök vid ån har jag aldrig träffat någon annan fiskare.

Petikån

Öring och harr samt abborre, gädda och mört.

Kommentar: Ett förhållandevis bra bestånd av harr. Tyvärr också gott om gädda. Det fångas årligen harr på omkring kilot.

Fina strömsträckor finns inom Svansel FVF:s kortfiskeområde.

Skellefteälven

Älven är utbyggd, men har trots det ett fint bestånd av harr och sik. Dessutom finns chans till verklig stor-öring med vikt upp mot 10 kilo. Naturligtvis finns även gädda och abborre.

Malån

Ett trevligt strömvatten med öring och harr. Även här finns abborre, gädda, sik, lake och mört.

Kommentar: Detta är ytterligare ett av utbyggnad hotat vatten. Malån är förhållandevis stor och kan erbjuda ett verkligt fint fiske efter harr och öring. Under 1984 togs det öring på cirka 5 kilo. Detta är ingen ovanlighet, utan varje år fångas det några öringar på mellan 3 och 5 kilo. Den attraktiva sträckan av Malån är från "Kron-Olles" och uppströms. Under senare år har harr och öring utplanterats i ån.

Om jag skulle ge några generella rekommendationer, så får det bli följande råd till en förstagsbesökare:

– övernattning kan ske i "Kron-Olles" stuga.

– Malån och Skäppträskån kan rekommenderas för fiske efter öring och harr.

– Skellefteälven är lämplig för harr- och sikfiske. För att kunna fiska effektivt i Skellefteälven finns tillgång till båt.

– Petikån är lämplig för den, som vill inrikta sig på harrfiske.

Tjärnar och sjöar

Inom området finns flera tjärnar och sjöar, som är upplåtna för fiske. I några av dem förekommer kontinuerlig inplantering av fisk. Men här uppe är det inte enbart regnbåge som sätts i.

Nord och Sör Brunträskan

Belägna cirka 1,5 km från "Kron-Olles". Rotenonbehandlade vatten med kontinuerlig utplantering av röding och harr.

Stora Hackspettjärn

Belägen cirka 2,5 km från "Kron-Olles". Rotenonbehandlad tjärn med kontinuerlig utplantering av röding och harr.

Båthustjärn

Tjärnen ligger SV Uddengruvan efter väg 94. Även denna är rotenonbehandlad, och det sker utplantering av röding, harr samt regnbåge. Tjärnen ligger endast cirka 1 km från badstrand.

Några tips:

– Båthustjärn är lämplig för barnfamiljen, eftersom det finns tillgång till badstrand vid Kedträsket.

– Hackspettjärn, Nord och Sör Brunträskan är enligt belägna. För husvagnar och tält finns det gott om uppställningsplatser på norra sidan av Malån.

Kommentarer:

Båthustjärn, Hackspettjärn samt Nord och Sör Brunträskan förvaltas av Domänverket, och heter Malå revirs kortfiskeområde AC 2.5. Domänverket i Malmö förvaltar även delar av Malån och Skeppträskån.

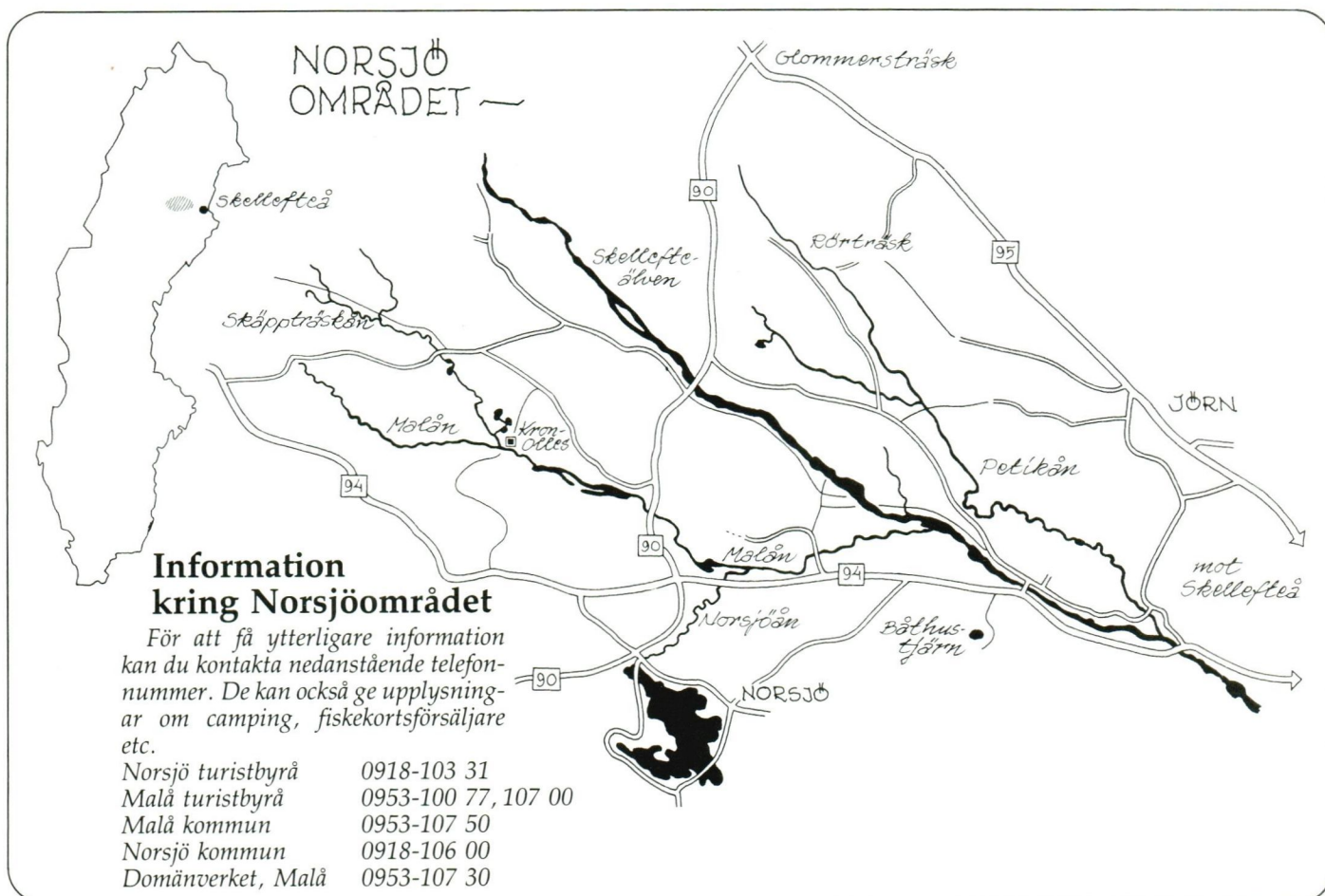
Tjärnarna kan även innehålla regnbåge och öring. Var beredd på att ingen tjärn är avsatt enbart till flugfiske, utan att även spinn och mete är tillåtet.

Utöver de uppräknade vattnen, så finns det många andra vatten inom Norsjöområdet, vilka är upplåtna för fiske. Själv har jag emellertid endast erfarenhet från de här nämnda vattnen.

Rikt djurliv

Under 10 år har jag sammanlagt fiskat cirka 350 timmar i dessa strömvatten och tjärnar. Fisket har varierat – från absolut toppfiske till dagar, då jag gått hem tomhänt. Jag har också tappat några storöringar i områdets strömvatten, men lyckligtvis också landat åtskilliga fina öringar och harrar. Det har därför blivit något av tradition för mig att besöka Norsjöområdet några gånger varje säsong.

Djurlivet inom området är rikt och innebär en extra krydda och tjusning vid sidan av fisket. Kring vattnen kan man träffa på älg, ren, räv, orre, tjäder och olika ugglearter vid sidan av en mängd övriga fåglar. En varning kan vara på sin plats. Utefter skogs-

bilvägarna – och särskilt i området kring "Kron-Ölles" är det gott om älg och ren. Så kör försiktigt!

Även insektslivet är rikligt, med bla strömsländor, forssländor, åsländor, bäcksländor och nattsländor i de strömmande vattnen. När det gäller insektslivet i tjärnarna, så har jag aldrig gjort några artbestämningar. De insektsimitationer, som har fångat fisk är:

Strömvatten

Bäcksländenympor
Strömsländenympor
Forssländenympor
Nattsländepuppor (gröna, gula och olivgröna)
Nattsländelarver (orange, grå och bruna)

Åsländenympor
Myror
Skalbaggar
Streamers (imitation av elritsa)

Tjärnar

Fjädermygg
Knott
Flicksländor
Nattsländeimitationer (lika som för strömvattnen)
Corixor
Montananympor
Olika streamers

Dessutom ett otal torrflugor med Européa 12 och en egen komposition

av kläckande och äggläggande nattslända, som jag kallar 6:an, i toppen.

Detta flugmönster är inte enbart tillkommet för fiske i Norsjöområdet, utan har visat sig vara en utmärkt all-roundfluga också i andra vatten.

När det gäller kända nattsländemönster, som idag används av flugfiskare runt om i Norden, finns det mycket att säga. Nattsländor av typ Européa föreställer en död eller stillasittande slända med hoplagda vingar. Att finna en sådan flytande högt på vattenytan är inte särskilt vanligt i Norrland, eftersom våra vatten oftast är alltför starka.

Antingen lever insekten och fladdrar då med vingarna, eller också är den död, och vingarna ligger i så fall spent eller ibland bakåtsvepta som på en E 12:a. I det första fallet är insekten i rörelse, men i kontakt med vattenytan, i det andra fallet flyter den i ytfilmen – om vattnet inte är alltför strömt. Detta innebär att en fluga av konventionell sedgetyp skall fiskas drivande med strömmen.

Men när en levande nattslända rör sig på vattenytan, så sker det alltid i riktning mot strömmen. Om man vill imitera den rörelsen, måste man kasta sin fluga från en plats rakt eller snett uppströms om fisken, och sedan fiska den i små ryck uppströms

samtidigt som man låter flugan flyta med vattnet och in mot den egna stranden. Rörelsen genom lina och tafs får inte överdrivas. Det får endast vara små, korta rörelser på max 10 cm. Häftiga rörelser skrämmar fisken. Oftast behövs det bara några få centimeter långa rörelser (2–10 cm) för att fisken ska uppfatta vår imitation som levande.

Eftersom flugan ska kunna dras och hasas på vattnet snett mot strömmen utan att dränkas, så kan inte E 12:an användas. Detta konstaterade jag snart, och utvecklade därför ett eget mönster för mitt fiske. Typen är i princip densamma som Simo Lummes Nalle Puh, jag ger här de färvarianter som givit mig bäst fiske i mina strömmar.

Krok: Mustad 94833 storlek 12–18.

Det är viktigt med en lätt krok.

Bindtråd: svart.

Hackel: två stycken grizzle tupphackel. Ett fästs vid krokbojen och utgör en del av stjärten. Det andra är fronthackel.

Rib: 0,08 nylonlina.

Kropp: brun, oliv eller grå polypropylen spunnen på bindtråden. Kroppen förstärks med ribben sedan hacklet har lindats.

Vingar: brunt eller grått polypropylenlångar.

Byskeserien II:

Nattsländepuppor och vuxna sländor

Här fortsätter redovisningen av insekterna från Byske älv. I denna artikel behandlas pupporna och de vingade stadierna av de tre nattsländor, som var vanligast förekommande vid FiN:s insektsundersökning sommaren 1984.

Av Tomas Olson

I föregående nummer av FiN beskrev jag fyra larvimitationer av i Byskeälven vanligt förekommande nattsländearter. I denna artikel ska jag följa upp tre av dessa larvimitationer med arternas pupp- och sländstadier. Det torde väl inte råda något tvivel om att just nattsländans puppstadium är det korta skede i nattsländans liv, då denna är som mest tillgänglig

för fisken. Ändå verkar det fortfarande vara relativt få flugfiskare som tar puppan på allvar – torrflugor sitter allt som oftast på tafsens trots att fisken äter nattsländepuppor. Det borde alltså finnas all anledning att ägna puppan mer uppmärksamhet.

Jag har lika lite som för nattsländelarven funnit det nödvändigt att imitera detaljer som kroppsegment och

liknande. Istället har jag tagit fasta på mer utmärkande egenskaper hos puppan. Beträffande puppans ansvällning av gas före kläckningen till vingad slända har det länge varit mycket omtvistat, huruvida detta gasskikt ger upphov till ljusreflexer från puppan.

Vid egna studier av puppor i akvarium (stillavattensarter) har jag ej

Några av flugorna i Byskeserien. Kroppsdubbingen av Easy-Dub ger genom sina luftbindningsegenskaper lyster åt puppan, medan det mjuka thoraxpartiet tillför intryck av liv. Vingen på den vuxna sländan består av hår från opossum. Sedan kan färgerna varieras. Foto: Anders Johansson.

kunnat se denna reflexverkan från puppans hud. Detta kan i och för sig bero på den artificiella miljön. Enligt Gary LaFontaines undervattensobservationer i naturlig miljö, ger puppan ifrån sig tydliga ljusreflexer på grund av gasskiktet under pupphuden. Tyvärr finns inget foto i LaFontaines bok som visar hur detta fenomen ser ut. Det hela är i alla fall ytterst intressant, varför jag beslutat att ägna en del tid nästa år åt undervattensstudier vid nattsländekläckningar.

Ett gammalt, enkelt och väl beprövat sätt att ge flugan glans under vattnet, är att använda en luftbindande dubbing. Luft bundet i flugkroppar har ju en enastående förmåga att reflektera ljus. En naturlig dubbing med mycket goda luftbindande egenskaper är Easy-Dub. Denna naturliga dubbing har vid praktiska prov visat sig ha enastående goda luftbindande egenskaper. En lika viktig egenskap hos denna dubbing är, att den enkelt kan lufttorkas vid blindkastning – vilket är en förutsättning för att flugan återigen ska kunna binda luft. För att ge puppan ytterligare liv har jag försett den med en så kallad collar eller krage av mjuk dubbing. Min egen förenklade metod att binda en collar kan även den mindre vane flugbindaren lyckas bra med. Denna collar ger

också ett intryck av puppans vingsäckar.

Metoderna att fiska puppimitationer är mycket varierande, beroende på de olika arternas beteende. En någorlunda draggfri presentation *en bit ovan botten* kan vara rätt metod i början på en kläckning för arter, som drifftar en bit med strömmen innan stigningen till ytan. Denna metod i kombination med Leisenring Lift bör under alla förhållanden provas. Vissa arter drifftar en längre eller kortare tid *strax under ytan* innan kläckningen och ställer motsvarande krav på presentationen. Andra arter simmar in mot stranden för att kläckas uppkurpa på strandstenarna – jämför faktamaterialet för *Polycentropus flavomaculatus*. Allt detta förutsätter att fiskaren iakttar hur pupporna beter sig, för att kunna fiska sina puppimitationer riktigt.

Jag har med full respekt för Rackelhanen under senare år fiskat mycket med en variant av denna förträffliga fluga. Anledningen till att jag använt naturlig dubbing och hår i min variant, har varit detta materials goda livfullhet under vattnet. I övrigt fiskar jag denna fluga med samma teknik som Rackelhanen.

Vingen av opossumhår har överraskande god förmåga att, liksom impregnerad nylon och polypropylen, kvarhålla luft under vattnet. Om du använder *färgad kroppsdubbing* bör flugan impregneras i High Float, annars räcker den naturliga impregneringen i ogarvade pälsskinn av opossum.

Då samtliga i denna artikel beskrivna nattsländearter förmodas dyka under vattnet för att lägga ägg på botten, kan värdet av denna flugtyp vara mer förstäligen. En enkel metod

jag själv använt under dessa tillfällen är att fiska med en bit leadcore inbunden i tafs. Vid ordinarie strömfiske med torrfluga har givetvis en hacklad och mer synlig nattsländerepresentation också en given plats. Om du ändå vill använda denna lågflytande Variant Rackelhane till ordinarie strömfiske, så försök fiska med solen i ryggen – detta ökar radikalt synligheten av flugan.

Bindbeskrivning för puppan:

Beroende på hur du vill fiska puppan, kan den förses med mer eller mindre förtyngning – eller bindas helt oförtyngd, om den ska fiskas på ytan. Normalt väljer jag en Mustad 3906b eller liknande tung krok.

1: Förtyng kroken med fin blytråd. Klipp av men behåll den överdrivet långa trådstumpen vid fästandet av bindtråden – du får nytta av denna senare vid dubbingen av thoraxpartiet.

2: Förstärk blyförtyngningen med tråd och dubba bakkroppen med Easy-Dub. Avsluta dubbingen vid ca 1/3 av krokstammen från kroköglan.

3: Bind fast den överblivna trådstumpen och blanda till lite mjuk dubbing på samma sätt som bild 2 i bindbeskrivning för Rackelhanen Variant. Placera dubbingen mellan trådarna och tvinna.

4: Linda collardubbingen och stryk den samtidigt bakåt.

5: Överflödigt dubbing kan enkelt avskiljas från trådarna.

forts på nästa sida

Nattsländepuppor varierar både i färg och storlek. Undersök därför vilka arter som finns i dina hemmavatten. Sedan kan du binda egna imitationer med artikelförfattarens rekommendationer som bas. Foto: Gunnar Johnson.

Puppan och Rackelhanen Variant får denna grad av luftbindning vid praktiskt fiske. Genast efter kastet har flugorna mer luft bundet i vingar och kropp, men större delen av detta går förlorat efter dom första rörelserna av flugan. Foto: Anders Johansson.

forts från föregående sida

6: Efter det att du avslutat flugan på vanligt vis, kan collardubbingen göras ytterligare levande genom att du borstar håren bakåt med en avlagd tandborste.

Bindbeskrivning Rackelhanen Variant:

Denna variant av Rackelhanen kan antingen dubbas med här beskriven metod, då ett mjukt färgat dubbing-material används, eller med den vanliga dubbingmetoden, då Easy-Dub används.

1: Välj en lätt torrfluggekrok, exempelvis Mustad 94833 eller Partridge Captain Hamilton. Överdriv längden på den överblivna trådstumpen då tråden fästes runt krokstammen.

2: Blanda till lite mjuk dubbing av färgad hare eller liknande. Dra isär ullen likt illustrationen, så att en sträng av parallella dubbinghår bildas.

3: Placera dubbingen mellan trådarna enligt illustrationen.

4: Tvinna trådarna och dubbing så att de får karaktären av chinill.

5: Linda dubbingen framåt och stryk den vid behov bakåt likt bild 4 på instruktionen för puppan.

6: Välj ut en bunt opossumhår som både innehåller täckhår och underhår. Bind fast hårbunten som vinge.

7: Placera, med samma metod som i fig 3, lite opossumdub mellan trådarna. Tvinna dubbingen och borsta den vid behov lite tunnare. Linda och avsluta dubbingen likt kropps-dubbingen. Klipp bort den lösa tråddanden och avsluta med ett nätt huvud.

En viktig detalj i denna flugas skötsel är att borsta den efter det att den torkat. Annars förlorar vingen mycket av sin luftbindande egenskap.

Bindmönster puppor:

Rhyacophila nubila

Krok: Mustad 3906B st 12

Tråd: 6/0 grå

Kropp: Lika delar nr 5 Dk Olive och nr

11 Green Easy-Dub blandade

Thorax: Naturlig mjuk brunsvart dubbing

Polycentropus flavomaculatus

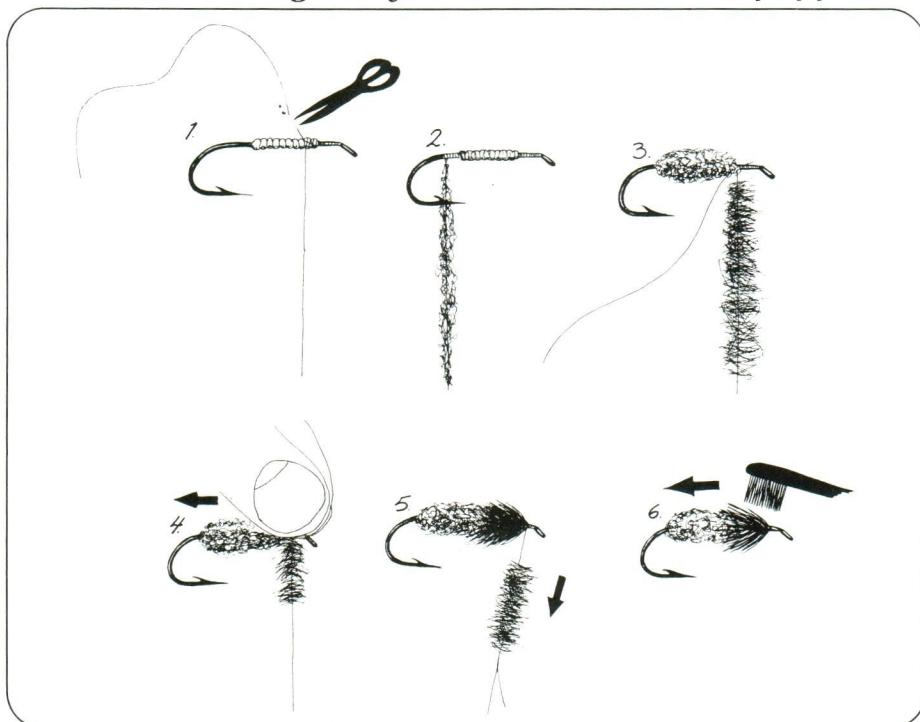
Krok: Mustad 3906B st 14

Tråd: 6/0 svart

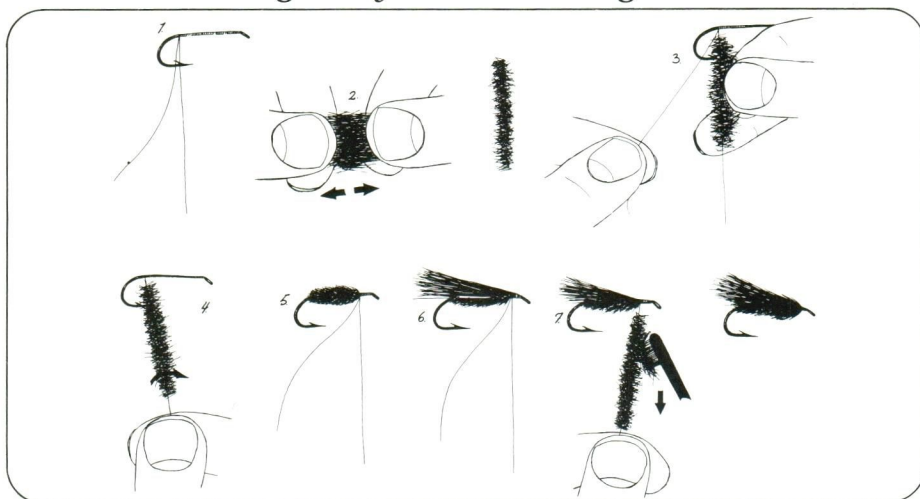
Kropp: 2/3 nr 16 purpur och 1/3 nr 15 Dk Brown Easy-Dub blandade

Thorax: Naturlig mjuk brunsvart dubbing

Bindbeskrivning av Byskeseriens nattsländepuppor:

Bindbeskrivning av Byskeseriens vingade nattsländor:

Wormaldia subnigra

Krok: Mustad 3906B st 16

Tråd: 6/0 svart

Kropp: Lika delar nr 16 purpur och nr 15 Dk Brown Easy-Dub blan.

Thorax: Brunsvart mjuk naturlig dubbing

Polycentropus flavomaculatus

Krok: Lika Rhyacophila st 14

Tråd: 6/0 grå

Kropp: Flymfdubbad naturlig dubbing motsvarande puppans färg eller mörkare. Alternativt konventionellt dubbad Easy-Dub

Vinge: Opossum

Thorax: Flymfdubbad opossum

Bindmönster sländor

Rhyacophila nubila

Krok: Mustad 94833 eller Partridge Captain Hamilton st 12

Tråd: 6/0 grå

Kropp: Flymfdubbad naturlig dubbing motsvarande puppans färg eller mörkare. Alternativt konventionellt dubbad Easy-Dub.

Vinge: Opossum

Thorax: Flymfdubbad opossum

Wormaldia subnigra

Krok: Lika Rhyacophila st 16

Tråd: 6/0 grå

Kropp: Flymfdubbad naturlig dubbing motsvarande puppans färg eller mörkare. Alternativt konventionellt dubbad Easy-Dub.

Vinge: Opossum

Thorax: Flymfdubbad opossum

Nattsländor finns hela flugfiskesäsongen!

I förra numret presenterade vi fyra av Byskeälvens nattsländor i larvstadiet. Nu är turen kommen till pupporna och de vuxna sländorna.

Vid en första anblick ser de flesta nattsländor likadana ut men en noggrannare studie visar att det finns stora skillnader. Blå är ju storleksskillnaden mellan de allra minsta (2–5 mm) och de allra största tex *Phryganea grandis* 35 mm) avsevärd. Men pupporna och de vuxna sländorna varierar inte bara i storlek utan också i färg och form samt inte minst i beteende. Liksom när det gäller dagsländor kan det därför vara nyttigt att lära känna några av de vanligaste arterna. Vem skulle tex i dagens läge lägga ut en liten åsländeimitation när den stora åsandslåndan kläcker? För den som fiskar i nattsländevatten, såväl stilla som strömmande, kan en närmare titt på dessa kryp vara både intressant och givande.

De arter vi ska beskriva lite närmare är alla vanliga i rinnande vatten i norra Skandinavien. Den Gröna Ström-nattslåndan, *Rhyacophila nubila*, har vi tidigare skrivit om i nummer 4/84. Därför nöjer vi oss här med att återge dess ovanligt långa flygperiod. Den flyger i Rickleån, en Västerbottensk skogsälv, från i slutet av juni till i början av oktober. Våra uppgifter om flygtider har vi hämtat ur en uppsats av Tommy Olsson, som med en sk ljusfälla fångade nattsländor under en hel säsong i Rickleån.

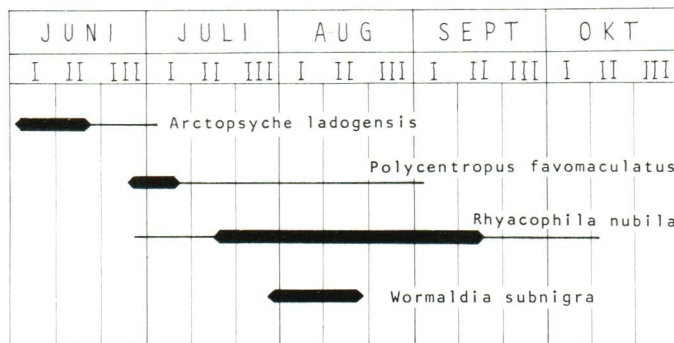
Också *Polycentropus flavomaculatus* har en utdragen flygperiod, men med en markerad topp i slutet av juni och början av juli. Den är utbredd över hela Skandinavien och finns framför allt i rinnande vatten, stora som små. Pupporna, som vi har observerat, har haft en violett kroppsfärg och mörka vinganlag, men färgen kan variera mellan olika vattendrag. De vuxna sländorna har en något mörkare kroppsfärg och grå, mycket håriga vingar. Vi har observerat kläckning under dagtid i juni i Sorseletrakten. Efter att pupporna driftande och simmande tagit sig in till stranden kröp de upp på stenarna där de kläcktes ut till sländor inom en halv minut. Äggläggningen har vi själva aldrig sett men enligt uppgifter från Nordamerika skulle honorna hos de amerikanska släktingarna simma ner på botten för att där lägga sina ägg.

I motsats till de förra arterna har *Wormaldia subnigra* en tämligen kort flygperiod. Den kläcker i slutet av juli och under augusti. Den finns i större delen av Skandinavien och är vanlig i små till mellanstora rinnande vatten. Puppen är mörkt brunviolett med mörka vinganlag. Den vuxna slåndan har samma kroppsfärg som puppan och mörkt grå vingar. Kläckningsaktiviteten är störst under dygnets mörka timmar medan huvuddelen av svärmsningsaktiviteten är förlagd till dagen. Ofta kan man också se den springa omkring i stort antal på strandstenarna.

Äggläggningen är för oss ett okänt kapitel men liksom för *Polycentropus* finns amerikanska uppgifter på att honan dyker ner till botten. Risken är därmed naturligtvis stor att hon inte överlever detta utan driver iväg med strömmen.

Vad kan då detta få för konsekvenser när det gäller fisketaktik? Eftersom vingarna hos dessa arter ofta är kraftigt behårade fastnar mycket luft på insekten och den blir nästan helt silverfärgad när den dyker ner mot botten. För

att imitera detta bör vi impregnera våra sländimitationer och fiska dem på varierande djup, ja kanske ända nere bland bottenstenarna. Impregneringen gör ju att luftbubblor fastnar på flugan som därmed väl efterliknar den riktiga slåndan. Den med strömmen ivägdrivande nattsländehonan driftar antagligen länge i själva vattenytan varför vi kanske skulle fiska våra "torrflugor" strax under och i själva ytskiktet.

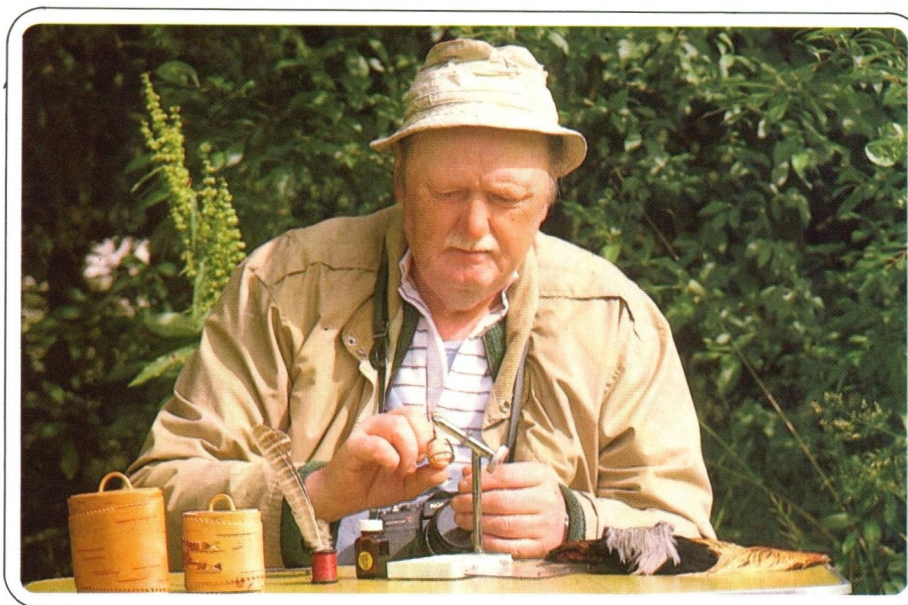

Tabell över flygtider för de i artikeln beskrivna arterna. Streckens tjocklek anger intensiteten i utkläckningen. Tabellen gäller för nattsländor fångade i ljusfälla i Rickleån, Västerbotten.

Arctopsyche ladogensis kläcker tidigt på året för att vara en nattslända, dvs redan i juni månad. Flygperioden är dessutom kort i jämförelse med de tidigare nämnda arterna. *Arctopsyche* är i Skandinavien en nordlig art, som i Sverige är mycket ovanlig söder om Uppland/Värmland. Arten finns i alla våra nordliga utbyggda älvar men är också sparsamt spridd i åar och mindre bäckar. Kläckningen tycks vara förlagd till dag/tidig eftermiddag. I övrigt finns det få uppgifter om kläcknings- och äggläggningsbeteende. Någon beskrivning av puppa och vuxen slända kan vi inte heller presentera. Därför utelämnas också flugmönstren för denna art tills vidare. Slåndans storlek (20 mm) gör den dock intressant så det finns all anledning att ägna den speciell uppmärksamhet tidigt på säsongen.

Ja, det var lite fakta om några av Byskeälvens nattsländor. Kom ihåg att de flygperioder vi angett kan anses gälla för de mellannordiska skogsälvarna. Går man lite längre söderut tidigareläggs flygperioderna något. Går man däremot norrut eller upp i fjälltrakterna förskjuts de framåt i tiden, det kan också skilja mellan stora och små vattendrag, där flygtiderna senareläggs i de större på grund av lägre vattentemperatur.

Nu kanske någon höjer på ögonbrynen och tycker att detta var alldeles för mycket entomologi för den vanlige flugfiskaren. Inte behövs sådana här kunskaper för att fånga fisk. Förvisso inte, men vi är övertygade om att öppna korppluggar vid vattnet kan resultera i ett "vettigare" fiske. Även om man inte kan identifiera larven, puppan eller slåndan till art, så kan man i alla fall notera i fiskedagboken hur de vanligaste sländorna ser ut. Vid nästa fisketur kanske man också har en bra imitation i flugasken. Vi åtar oss också, i mån av tid och kunskap, att bestämma besvärsliga kryp. Vår adress finns hos redaktören.

I väntan på kvällsvaket. Leo binder sin sedge...

Leos sedge

– berättelsen om en man och hans fluga

Av Rolf Ahlqvist
Foto: Katarina Sandgren
och Rolf Ahlqvist
Teckning: Anders Forsling

Öringen står som aningen av en grå skugga mot den nästan klargula sanden. Knappt skönjbar men karaktäristisk och omisskännlig. Oroliga dagar fladdrar över vattnet när den hårda vinden sliter i alarnas lövverk och kammar strandgräset i ryckiga tag. Den vaga skuggbilden försvinner när vindstötarna sätter in men glider tillbaka i fokus så snart vinden stillnar.

Nyss vakade fisken. En glimt av skärt och silver i vändningen, en luftbubbla som följde strömmen några meter innan den brast – och så stod fisken där igen som en gäckande skugga under alriset. Platsen är väl vald. Ovanför bildar den nedhängande strandvegetationen ett genombrutet tak av skir grönska, och en månghundraårig stock ger bra lä i strömsuget där de små rostfärgade sländorna som pärlorna på ett radband glider in under strandbanken.

Mannen i den buckliga safari-hatten reser sig långsamt och tar ett par försikta steg ut i strömmen. Rullen plundras på några meter löslina och så far kastet ut mot bortre stranden. Linan slår back i rullen, tafsens tvärrar ner i en lucka i grönskan och för flugan med ett ryck in under buskaget. I nästa ögonblick kommer hugget, kroken får fäste och fisken skjuter ut i den djupa mittströmmen med linan på släp. Inte en skugga längre utan en silvrig kropp som vrider, knycker och slår. Söker sig mot risbråten

femton meter nerströms, när nästan fram men inte riktigt. Ger plötsligt upp och hasar på vattnet den sista biten innan den med klippande gällock halkar över håvramen.

Bekvämt tillbakalutad mot en kullfallen trädstam har jag iakttagit hela förloppet. Nu får jag fram kameran och ber att få ta en bild. Joo, det går bra. Det blir en bild av en nöjd fiskare och hans byte, en vildfisk i sin fulla prakt bara sekunderna efter fångsten. Jag lovar skicka bilden, fisken glider ner i vidjekorgen och det lilla dramat är över.

Vi tar en kopp kaffe i strandkanten, mannen i safari-hatten och jag. Framför oss strömmen, långsamt glidande över alghala stenar och gul sand, inramad av ljuvlig högsommargrönska. Med blicken mäter jag ut avståndet till den tomma ståndplatsen, ser det täta överhänget och strömsuget i stock-kanten. Värderar min kastförmåga och finner den beklagansvärt otillräcklig.

– Hur bar du dig åt egentligen? frågar jag.

Han skakar en smula besvärat på huvudet, men så skiner han upp:

– Serpentinkestet, säger han och vi skrattar båda. Det blir med tiden ett stående skämt, att användas varje gång flugan på ett mirakulöst sätt har råkat hamna på exakt rätt ställe.

...den fina Rendalsflugan.

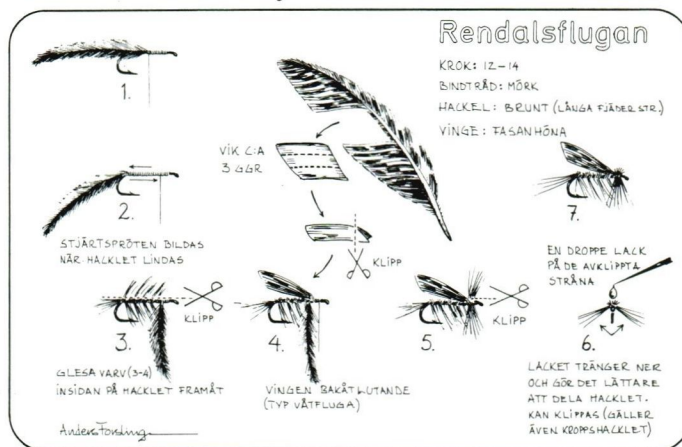
Det var under en fisketur i norska Rendalen jag första gången träffade Leo Dahlstrand, med safari-hatten på nacken och flugspöet i näven. Jag blev omgående inbjuden till en dags fiske i hans favoritvatten, en liten å med risiga stränder, vatten som gin och fisk som satte av som raketer bara man råkade harkla sig onödigt högt. Det var en dag då jag fick se honom lobba, skjuta, switcha och vispa flugan in under grenar, mellan stubbrötter och genom till synes ogenomträngligt strandgräs. Det var också en dag då jag upptäckte hur jämmerligt mitt eget kastande fungerade i jämförelse. Sällan har nivån i mina flugaskar sjunkit med en sådan alarmerande hastighet som vid det här tillfället. Ett par herrar fångade jag visserligen mitt ute i strömmen, men öringarna djupt inne under de risiga strandkanterna förblev länge ett olöst mysterium.

Ån har genom åren fortsatt att utöva en stark lockelse på mig och jag har återvänt många gånger. Inte minst är det åns varierande lopp som fascinerar. Bitvis vild skogså med branta stup och forsar, bitvis lugnflytande lågländså med djupa böjar och yppiga gräsbankar. Somliga dagar frikostig och slösande, andra dagar smågnetig och missunnsam men alltid intressant och spännande.

Mitt fiske går bättre numera. Inte mycket bättre, men bättre. Jag har lärt mig hantera spöet med större precision i den snåriga terrängen, jag har skaffat mig bättre kunskaper om strömförhållanden och ståndplatser och min iakttagelseförmåga har skärpts åtskilliga grader.

Och min bästa fluga. Ja, den har jag Leo att tacka för. En solig sommareftermiddag satte han sig vid mitt campingbord och gav mig en lektion i sitt speciella sätt att binda. Med förbluffande snabbhet band han en handfull flugor av ett ganska egenartat utseende. Det var sedge-liknande skapelser med bakåstrukna vingar och långa spretiga hackelben och sanningen att säga betraktade jag dem med en viss reservation. Det var först efter ett par år senare, efter att en försiktigt smuttande öring på halvannat

kilo hade accepterat den utan misstänksamhet, som jag beslöt att göra detsamma. Numera sitter den ofta på kastet, även när inga nattsländor kläcks och i synnerhet när vattnet är helt utan vak.

Leos sedge kräver ett minimum av material, den går jämförelsevis lätt att binda och ur hackel-synpunkt är den rena spargrisen. Allt som behövs är krok, bindtråd, vingfjäder från rapphöna samt ett hackel från den del av tuppnacken som sällan kommer till användning när man binder konventionella torrflugor. Bind den gärna en smula slarvigt och låt hacklet spreta, fisken tycks gilla en ganska yvig exteriör. Slutprodukten vinner inget skönhetspris, men den har andra kvalifikationer.

Flugan ger ett allmänt "fiskligt" intryck, hamnar alltid på rätt köl och flyter exceptionellt fint på en bred och stadig fot. Öringen och harren tar den med kraft och akkuratess och hemtagen ryckvis över en stilla vattenyta har den gett mig några av mina bästa regnbågsfisken.

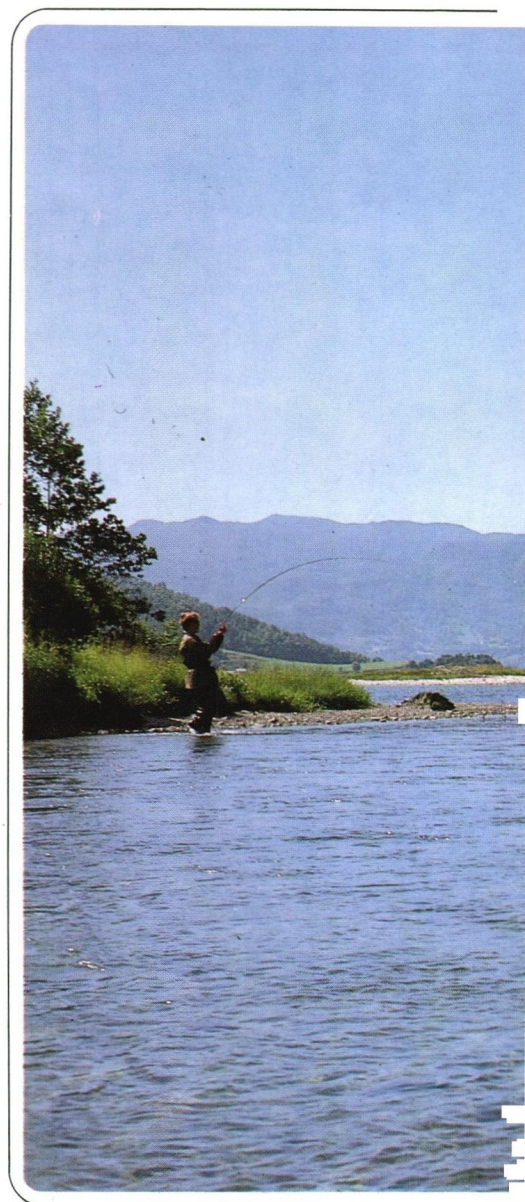
Pröva den, gör det!

*Prova ett annorlunda
laxfiske i sommar:*

Torrfluga à la Lee Wulff

*Man ska "spela" med laxtorrflugan
över vattenstryken. Och det är inte
nödvändigtvis "den rätta tonen" –
det vill säga den rätta flugan – som
lockar laxen att ta, utan istället det
tema vi spelar. En spännande teori
väl värd att pröva också på vår sida av
Atlanten...*

Av Max Røbel

*Där sitter den! LAX PÅ TORRFLUGA! E
hundra eller kanske tvåhundra kastet!*

Oversætter man et lille citat af Lee Wulff, som jeg har sat som en slags motto for denne artikel, så ville en oversættelse komme til at lyde: "Hvis du fisker efter laks med tørfluer i meget varierede størrelser, så vil du måske i nogle kredse komme til at virke latterlig, men du vil være i større pagt med det nuværende, vitale udviklingstrin i laksefiskeri og i større harmoni med fremtiden end med fortiden." Lee Wulff anslår her en særlig tone, som ville kunne forlede én til at kalde citatet for Lee Wulff's piscatoriale testamente i miniform.

Det er næsten skammeligt så lidt det har smittet og inspireret os fluefiskere på denne side af Atlanten, der dog også fisker efter "the atlantic salmon" – samme fisk fisket med den samme drøm, eller hur? Tørfluefiskeri efter laks er jo som den uopfyldte drøm om tørfluefiskeri efter den store ørred man aldrig fik, men som var den drømmeblanke ørred man som ny fluefisker bandt alle sine fine halford-imitationer til. Derfor: Rejser sig laksen en dag og tager din flydende flue, da er det storørreden du endelig fanger, den store i tankerne fra hin vinter for så mange år

siden, da du bandt den første lille krog seksten til drømmen om en sommerdag på vej ud med fluestangen...

"Änglaflugan"

Efter gentagne gange at have læst Lee Wulff's bøger, "Lee Wulff on Flies" og "The Atlantic Salmon", har det hovedindtryk sat sig, at tørfluen er Lee Wulff's hjerte flue. Blandt disse indtager White Wulff førstestpladsen. White Wulff er en engel af en flue – de hvide vinger, fjerstrålekransen om det mørke badgerbryst, kroppen en fluffy nimbus, og halen det slanke slæb – kast den ud en skinnende sommerdag, og se den stå på vandet, højhvid og tindrende i solen, en lysende bøn, indtagende køn – måtte enhver laks se mig og tabe besindelsen! Hvad de gør! Dog ikke lige med det samme, for det er netop en del af hele humlen, dette at fiske med så store tørfluer, as giant as hummingbirds, kolibri-store.

förglömlig upplevelse för den som fått vara med om det. Men inte det lättaste fisket man kan tänka sig: ofta hugger inte laxen förrän i ögonen om den hugger alls... Foto: Torkel Norling

Men, inden vi trækker i Lee Wulff's waders og gennemgår den mest spændende tørflue-lektion jeg til dato har været ude for, vil det her være på sin plads, først kort at gøre rede for, hvorledes nogle af sagerne står med hensyn til forudsætningerne for at kunne fiske efter laks med tørflue – meningerne er delte, men hvordan skulle det også kunne være anderledes, eftersom metoden, især Lee Wulff's metode, trods enkelte undtagelser, endnu er forholdsvis uprøvet på denne side af Atlanten.

Temperatur och vattenstånd

John Ashley-Cooper har i sin bog "A line on Salmon" et 14 sider langt kapitel om "The Dry Fly", som handler om at fiske efter laks med tørflue. Ashley-Cooper skriver, at tørfluefiskeri efter laks begyndte så tidligt som i 1907. Og derefter følger så en gennemgang af litteratur og metoder, som vi ikke også her skal gennemgå, men kun kort omtale

vandtemperaturen og nogle forhold deromkring. Det bør dog lige nævnes, at Ashley-Cooper gang på gang betoner, at tørfluen bør placeres lige over laksens hoved.

Ashley-Cooper refererer og hævder, at de gunstigste temperaturer ligger mellem cirka 14°C og 18°C. Dette forhold modereres dog temmelig meget, da Ashley-Cooper sidst i sit kapitel fortæller om en vis Mr Wellington. Wellington skriver til Ashley-Cooper (jeg oversætter): "Vi har i sandhed gentagne gange haft godt tørfluefiskeri efter laks i meget højt vand og meget lavt vand, i meget koldt vejr og i meget varmt vejr, når luften var varmere end vandet og vice versa, ved alle slags barometertryk og i alle vindretninger."

"Why if salmon will take a dry-fly readily in Canada will they not do so here?" – altså her i England, spørger Ashley-Cooper. Først og fremmest må det dog forudsættes, at der fiskes efter dem med tørflue, men vel at mærke en hel del anderledes end man fisker efter ørred med tørflue.

Lee Wulff har også besøgt Norge, og kommer i omtalen
forts på næste side

Du skiftar fluga och binder på en White Wulff nr 1 – den är stor som en kolibri och lika svårkastad...

forts från föregående sida

af denne rejse ind på nogle tilsyneladende, men heldigvis også kun tilsyneladende nedslående sammenligninger mellem elvene i Norge og på Newfoundland. Newfoundland har såkaldte lavlandselve, Norge har såkaldte højlandselve. En af forskellene udgøres af den norske fjeldsne. Når denne smelter om sommeren synker temperaturen i elvene, med mere ugunstige fisketemperaturer for tørfluefiskeri til følge. Når sammenligningen mellem de to elvtyper kun tilsyneladende er nedslående, hænger det sammen med følgende: Dels Wellingtons erfaringer, dels det lykkelige forhold, at ikke alle elve i Skandinavien er højlandselve, og ikke alle elve er lige højlandsbestemte, idet vandtemperaturen i normale somre let kan komme op i det mere gunstige temperaturområde på grund af den geografiske omstændighed, at en del elve på deres vej mod havet løber gennem større eller mindre søer, således at solen netop her langt lettere kan opvarme de store vandoverflader. Og endeligt det forhold, som vi nu omsider når frem til, nemlig selve *den metode*, som Lee Wulff har udviklet i sit tørfluefiskeri efter laks.

Torrflugelektion med Lee Wulff

"The Atlantic Salmon" rummer mange sider om tørfluefiskeri, og det er naturligvis alt for meget til, at jeg ville give mig til at skrive en direkte oversættelse af. Jeg vil ikke komme ind på selve grejet, idet det ikke er afgørende for selve måden at præsentere tørfluerne på for laksen. Altså grej efter eget temperament. Lee Wulff bruger som bekendt en meget kort stang til næsten al slags fiskeri, kun 6 fod lang...

Nu står du ude i elven. Du ved laksen står indenfor kastevidde oven på den anden side, men ikke helt præcist hvor. Det første det nu drejer sig om, er *at lokalisere en interesseret laks*. Hvordan gør du det?

Du binder en Grey Wulff nr 8 på dit forfang og kaster fluen ud til et langt frit drev ned over de sandsynlige standpladser. Har du tidligere kroget laks her på stedet, kaster du et par ekstra gange over netop denne hotspot. Der sker ingenting. Du har kastet op i mod et dusin gange. Sover de? Er de faldet i deres berømte halv-dvale, den søvnliggende tilstand? Væk dem! Blidt! Ikke med sten, men med store fluer. Meget store!

Du skifter flue og binder en stor White Wulff nr 1 på forfanget, større end nogen af de tørfluer der kan købes. "My guides have nicknamed it the 'seagull'. It is as big as a hummingbird and as hard to cast."

Ud til laksen med fluen. Denne gang ser du et sølvglimt under fluen mens den fortsat driver nedover. Du kaster yderligere et halvt dusin gange. Uden resultat. Du skifter flue. Denne gang binder du en stor, *men lang og smal flue* på. Surface Stone Fly nr 4 med langt skaft, gul krop, lang brun hårvinge, brunt faldskærmshackle øverst. På det første kast kommer laksen op igen i et tilsyneladende aktivt rise, men selvom du giver et kvikt tilslag er laksen ikke kroget. De næste to kast lander et par andre steder derovre, men uden resultat. Dernæst kaster du igen over den interesserede laks. Laksen ses igen et øjeblik under

forts på sidan 33

Variation av flugorna i storlek och form är en av hemligheterna i torrflugefisket efter lax.

White Wulff – stor som en kolibri och skön som en ängel...

Lee Wulffs Surface Stone Fly med ekorrvinge och parachutehackle.

...och här är mer om laxfiske...

Sunray Shadow – en laxfluga för alla vattenstånd

En stor och ytligt fiskad tubfluga med "hydrodynamisk" vinge var rätta medicinen vid högvatten i norska Stjördalsälven, allt enligt receptet "går det inte att få ner flugan, så får väl laxen stiga istället..." Men inte nog med det. Den stora silhuettflugan krokade också lax under augustis låga vattenflöde. En sådan fluga måste man väl tro på...

*Av Björn Blomqvist
och Seppo Annala*

Det finns väl inget inom fiskelitteraturen som det har skrivits och funderats så mycket om som laxfiske. Vår berättelse ska spä på idéerna med en fisketeori, som växte fram och mögnade under förra sommarens laxfis-

Det gamla speycastingspöt från Hardy har gjort sitt jobb. Snart trettio år gammalt kan det fortfarande trötta en lax. Den här vägde tio kilo.

keveckor i norska Stjördalsälven. Upphovet till våra krökta spön, skrikande rullar och blank lax är en märklig härvingad tingest av imponerande format. En tubfluga som lystrar till namnet Sunray Shadow. Flugan är från början komponerad för den berömda Lærdalsälven av lika välkände Ray Brooks. Men det handlar inte bara om själva flugan, utan lika mycket om hur och när vi fiskade den.

För att ge en kronologisk ordning åt vår berättelse börjar vi med orden...: Äntligen framme efter en 90 mils bilresa. Vårt första intryck av älven denna junidag rimmade mycket dåligt med de rapporter om vattenstånd vi tidigare fått oss meddelade per telefon. Älven hade stigit metervis under det senaste dygnets mycket kraftiga regnande och den var nu jämförbar med värsta vårflod. Det finns enklare saker här i världen, än att fiska lax på fluga under dessa svåra förhållande som nu var rådande.

På våra 14 fots tvåhandsspön monterades sjunklinor och i tafsspetsen knöts stora laxflugor. Allt enligt de

regler som är väl etablerade bland erfarna laxfiskare, dvs stor älva – stora flugor, brun älva – färgglada flugor o.s.v. De första trevande försöken med denna beväpning gjordes i en biälva till Stjördalsälven och med baktanken att fisken förmodligen svänger in i en något klarare och en grad varmare biälva än står kvar i själva huvudälven.

Efter i stort sett två dygns resultatöst fiske under ihållande regn, började vi känna ett visst missmod över vad vi höll på med. Vi hade sett hur glada fiskare utmed älvasträckorna kom bärande på tunga, blanka och lusiga laxar. Genomgående för dessa glada laxfiskare var att de var beväpnade med spinnspön. I ren desperation togs vår enda undanskömda spinnutrustning fram och sattes ihop. En röd Rappala-wobbler med en anse- nlig mängd bly framför sig sveptes ut i strömmen, och det tog inte lång stund förrän det slog tvärstopp av ett stöddigt laxhugg. Efter en rejäl fajt tailades en nystigen lusad honlax på

forts på nästa sida

Sunray Shadow, den stora silhuettflugan med 13 centimeter lång vinge, som gjorde tricket vid förra sommarens laxfiske i norska Stjördalsälven. Här på bilden i naturlig storlek.

forts från föregående sida

11,6 kg. Detta fick oss att misstänka att trots sjunklinor och stora, tunga flugor, så fiskades inte flugorna tillräckligt djupt. Nu var goda råd dyra, det var flugfiske vi skulle ägna oss åt.

Några timmar senare, då vi fått lite distans till vår 11,6 kilos premiärlax och bordet dukats för gemensam kvällsmåltid, hände något oväntat. Seppo rotade i en plastask och fick fram en stor svartvingad tubfluga. Mitt förvånade ansiktsuttryck över denna svarta jättefluga krävde tydligen genast svar från min fiskebroder. Seppo tog till orda och sa:

"Om det nu är så att sjunklinor och stora tunga flugor inte kan komma ner tillräckligt djupt, då får väl laxen istället komma upp efter flugan".

Teorin verkade galen, med tanke på högvattnet, men varför inte? Alla medel måste provas, det förstod vi.

Flytlina vid högvatten – är vi galna?

Fyllda av andlig och lekamlig energi begav vi oss därför tillbaks till älven. Nu var våra 14 fots tvåhands-spön försedda med flytlinor i stället för de tidigare sjunklinorna. Och de traditionella laxflugorna var ersatta med stora, hårvingade Sunray Shadows. Vid den pool, som var utsedd för kvällens och nattens övningar fanns redan två fiskare. Efter en stunds kallprat med dessa, framlades vår flytlineteori. Till svar fick vi ett antal "jaså" och några dunkla antydningar.

Men styrkta av varmt kaffe ur medhavd termos och en orubblig tro på framgång, gav vi oss ut i älven för praktiskt fiske. Efter en timmes resultatlöst kastande i det skumma kvällsluset, var vår tro kanske inte så orubblig längre, men vi fortsatte ändå envist bearbeta poolen med flytlina och Sunray Shadow. De två andra killarna, som fiskade med konventionella metoder, dvs sjunklina och Thunder & Lightning, hade lika stor (eller liten) framgång som vi.

Nu om någonsin...

Timmarna gick, klockan närmade sig 02.00 och den mörkaste tiden på dygnet infann sig. Nu om någonsin borde den stora silhuettflugan fiska som bäst.

"– Jag har en", vrålade plötsligt Seppo, samtidigt som hans flugrulle med ett skrikande lämnade ifrån sig flera meter fluglina och backing. Efter

45 minuters hård drillning tailades en 10 kilos honlax, med en djupt nedgrävd Sunray Shadow i munnen!

Denna fångst var upptakten till fortsatta lyckade nattfisker. Händelsen upprepades vid flera tillfällen och resulterade i ett antal välfödda Stjördalslaxar, med en 11 kilos lax som toppnotering.

Vinge med "hydrodynamisk" profil

Enkelheten i denna 13 cm långa fluga kräver inga större erfarenheter vad gäller det bindtekniska kunnandet. Kroppen består av en 1½ tums plasttub helt utan klädsel. Vingen är uppdelad i två moment. Underst fästs en bunt av naturellt eller gulorange-färgat ekorrhår, lika långt som tuben. Över ekorrhåret ligger två fan av påfågel, något längre än tuben. Slutligen överst en tjock bunt svart bucktail.

Det svarta håret skall vara långt, noga räknat 13 cm. Det har i vissa bindbeskrivningar rekommenderats svart gethår som vinge, men vi motsäger oss detta materialval till Sunray Shadow. Gethår är ett mjukare material än bucktail, och saknar även den markerade naturliga tapering som finns hos bucktail.

Det är viktigt att få till en "nacke" på flugan. Alltså uppnå en "hydrodynamisk profil", om man nu kan använda sig av en sådan term när det gäller flugmönster! Är flugan rätt bunden kommer vingen att medverka till att flugan uppför sig välbalanserat.

Den långa, utstickande vingen gör att flugan ej "hänger", utan fiskar horisontalt oberoende av strömstyrkan. Vattenströmmen trycker mot flugans "nacke" och motverkar stripning.

Trekrokens montering i plasttuben har även den betydelse för flugans gång. Trekroken i stl 4 skall föras in i tuben så att ena benet göms i flugans vinge. De andra två skall stå parallellt nedåt. Ray Brooks själv rekommenderar bruna krokar för klart vatten och vita (silver) krokar för grumligt vatten.

Fisketeorin som slog väl ut i högvatten föranledde en följdfråga. Hur skulle Sunray Shadow fungera också under låg och varm älv? Sagt och gjort. Därför återvände en av oss, Björn, till Stjördalsälven under en augustivecka för att utröna detta spörsmål. En god kontakt med fiskande norrmän och svenskar på såväl privatsträckor som på föreningens vat-

ten visade att 4 laxar (mycket dåligt resultat) fångades denna augustivecka. Två av dessa fyra laxar fångades av Björn och det är väl förmodligen för er läsare onödigt att skriva vilken fluga som var den dräpande medicinen.

Presentera flugan i fiskens fönster

Vad var det som fick laxarna att visa sådan entusiasm för den ytligt fiskade Sunray Shadow? En kort summering av junifisket. Vattenstånd, högt och något färgat, vattentemp 6–9 grader, lufttemp 6–10 grader, molnigt väder och långa perioder med regn. Med dessa fakta som bakgrund kan det tyckas något egendomligt att flytlinefiske och ytfluga skulle vara framgångsrikt. Det bör framhållas, att under dagtid fiskade vi med konventionella metoder, för att när skymningen föll åter övergå till flytlina och Sunray Shadow.

Det konventionella fisket noterade för vår del endast några få hugg och en grilse blev landad. Vi tror att laxen föredrog Sunray Shadow framför övriga mer "normala" flugor av tre anledningar.

1. Flugans storlek (13 cm).
2. Flugans rörelse och uppbyggnad.
3. Att flugan fiskades med flytlina eller mycket kort sinktiplina.

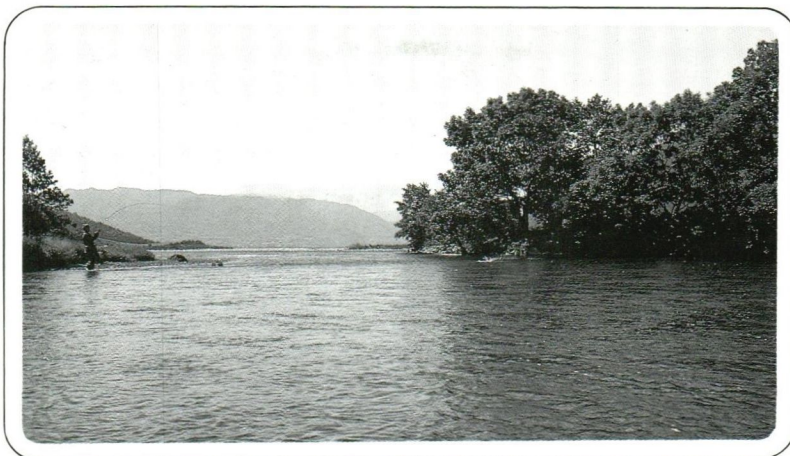
Punkt 3 anser vi vara den mest väsentliga. Som ett exempel kan nämnas, att då det spred sig bland andra laxfiskare vid älven, att vi hade ett lyckat fiske med denna ovanliga högvattenmetod, så gjorde några laxfiskare försök att efterlikna oss genom att också knyta på en Sunray Shadow. Skillnaden var bara att de fiskade med sjunklina eller lång sinktiplina. Ingen av dem landade någon lax.

Varför skall då flugan fiskas ytligt? Jo, enligt våra antaganden syns en ytligt fiskad fluga bättre mot natthimlen än en djupgående. Ju högre upp i vattnet flugan fiskas, desto längre tid ser fisken flugan i det sk fönstret. Det är i detta "fönster" som laxen ser natthimlen, eftersom den utanför "fönstret" inte kan se genom vattenytan.

Sammanfattningsvis kan sägas, att visst finns det utrymme och möjligheter att gå utanför de i stort sett orubbliga ramar och regler som sk laxfiskeexperter under årtionden låtit trycka i skrift. Flugan Sunray Shadow är inte allenarådande, men som ett kompliment till etablerade flugfiskemetoder är den en frisk fläkt, vilken ger ännu en dimension åt den ädla konsten att kroka en lax.

Torrfluga à la Lee Wulff

forts från sidan 30

fluen, men forsvinder uden tilsyneladende at have haft nogen hensigter.

Nu har du lokaliseret en interesseret laks. Den holder nøje øje med overfladen, og vil i nogen grad være interesseret i en hvilken som helst flue du lader drive hen over den. Men den er forsigtig og vil sandsynligvis kræve en hel del overtalelse endnu.

En Spider nr 16 vil lige nu være et udmærket bud. Men på grund af særlige vanskeligheder på netop denne elvstrækning med hensyn til fighten, gør du klogere i at tage den på en lidt større krog. Du vil have din laks på en 12'er. Du skifter altså flue igen og *binder en lille sort flue med en rund tyk krop på*. Med den interesse, som laksen har nu, vil den se selv et enkelt løsevet ben af en lille sort gnat, hvis det flød hen over den. Du kan dårligt se den lille sorte flue på dens første flydetur ned over i de små riflede bølger i det øjeblik laksens hoved bryder vandoverfladen, men forsvinder igen uden at have taget fluen. Du kaster yderligere et dusin gange, også uden resultater. Det er på tide at skifte flue igen.

Denne gang binder du den lilla brune Spider nr 16 på, den du måske skulle have brugt før. Fjerde gang fluen flyder nedover, kommer laksen, og selvom du måske ikke virkeligt kunne se, om den egentlig tog den, giver du et kvikt tilslag, men den tog ikke fluen. Du fortsætter med at kaste. I det tiende kast kommer laksen igen, men vender blot uden egentlig at have brudt overfladen. Det er en pæn stor laks, men eftersom det er sandsynligt i netop denne pool, at den straks vil gå nedstrøms i det nærliggende stærke sug af en forsnakke, er det stadigt klogt at tage den på en lidt større krog.

Du skifter flue, en White Wulff nr 10. Tyve kast følger før laksen igen med det fascinerende sølvglimt kommer op under fluen, og forsvinder. Tyve kast til. Ingenting. Eftersom det voldsomste rise skete med Surface Stone Fly, binder du den flue på igen. På Fluens tredje tur nedover, kommer laksehovedet op under fluen med lukket mund.

Du giver ikke tilslag, men lader fluen flyde et godt stykke ned over forbi laksens standplads, før du tager den op i bagkastet. Yderligere nogle kast. Ingenting. Skift flue. Den lilla sorte nr 12. Og NU kommer laksen og tager fluen. Og er kroget! LAKS PÅ TØRFLUE!

Finn ett tema i ditt flugval

Hvis du i ikke i begyndelsen havde nærmest *chokeret din laks med meget store og usædvanlige tørfluer*, så havde den sandsynligvis ikke røbet sin tilstedeværelse og interesse. Den store White Wulff nr 1 startede den lange kæde af

interesserede ture op under fluerne. Den store, men ganske aflange og smale Surface Stone Fly, fastholdt dens interesse. Det samme gjorde den lille meget mindre Spider. Og den sorte flue blev dens baneflue. Men hvis kun de små fluer var blevet brugt, er det tvivlsomt om de overhovedet ville have kunnet trække laksen op.

Der kan nu drages flere konklusioner. *For det første er rækkefølgen af de meget forskellige fluer en afgørende ting*. Wulff mener, at denne rækkefølge kan varieres i det uendelige, men med forskelligt resultat, nemlig laks eller ikke laks. Sætter en mand sig hen til et klaver og slår nogle tangenter an, kommer der måske blot en disharmoni ud af det, men der kan også komme en melodi. Rækkefølgen af toner er vigtig. Ligesom det genkomne tema. *Temaet er den flue laksen viser interesse for*. Wulff spiller på samme måde på laksen, som pianisten på klaveret der hele tiden improviserer over et kendt tema. Første flue laksen viser interesse bliver første tema, anden flue andet tema, og sådan forsetter og blandes spillets forskellige fluetyper. Det er disse temafluer (mit udtryk) og deres kontrastfulde rækkefølge, som er kernen i Wulff's metode.

For det andet: Hvor variationen i vådfluestørrelser er meget snæver i forhold til en bestemt temperatur, for eksempel kun fluer mellem nr 4 og 8, da forholder det sig stik modsat i tørfluefiskeri: Spredningen i fluestørrelser er her den direkte forudsætning for fangst!

For det tredje: Hvor den gentagne brug af en og samme vådflue sløver laksens interesse, forholder det sig også her stik modsat: Jo flere gange tørfluerne passerer henover laksen, jo mere interesseret bliver den, indtil det så eftertragtede hug omsider udløses.

For det fjerde: Hvor det enten er de eksakte imitationer eller de impressionistiske generelflies der trækker ørerne op, så er det de meget store forskelle i fluestørrelse, de kontrasterende farver og de kontrasterende former der trækker laksen op til hug. Det er ikke nær så effektivt at fiske med en og samme tørflue som laksen har vist interesse for, *som at fiske med 6 kontrastfulde tørfluer*.

Netop dette fjerde forhold mener jeg ikke kan have stået de europæiske tørfluefiskere efter laks helt knald-klart, når man har kunnet hævde, at der nok må være særlige naturbestemte forhold, der ikke findes her på denne side af Atlanten. Skal ikke også den europæiske atlantlaks have samme chance for at vise hvad den kan? Men det kan den nysgerrige laks imidlertid ikke komme til at vise, hvis der ikke også er en lige så nysgerrig fisker oppe på land. Ellers falder den tilbage i sin dvale. Er fluefiskeren dvælende og kedelig er også laksen dvalende kedelig. Er fluefiskerern derimod næsten legende nysgerrig, så vil laksen åbenbart gerne lege med.

Bliver man ved med at kalde på laksen, så kommer den!

Av Johnny Albertsson

FiN:s fotoskola hjälper dig ta bättre fiskebilder!

Ett exklusivt flugspö gör dig inte automatiskt till expertkastare. På samma sätt är kameran bara ett redskap. Det är den som håller i kameran, som avgör bildens kvalitet, säger artikelförfattaren – själv reklamfotograf och enligt egen utsago född fisketokig...

Bilden är outhärlig i svensk fiskepress, lika outhärlig som den är i det övriga samhället. Ingen skulle orka igenom en fisketidning, om den inte innehöll mycket bilder utan bara skrivet material – outhärliga tanke. Trots detta känner många fotografer (däribland undertecknad) att fiskebilden inte utvecklats maximalt i Sverige, mycket beroende på att det finns en ekonomisk rädsla att engagera fotografer för att få speciella bilder. Spårarna går därför åt samma håll. Ingen orkar avvika från mallen eller anstränga sig lite extra...

Alla vi som fotograferar fiske, såväl amatörer som professionella, måste därför se till att våra fiskebilder tas på allvar. De ska ha samma likaberättigande som den skrivna texten. Men då måste vi också se till att vi slutar ta slentrianbilder. Låt oss istället ta *fiskebilder, som verkligen skildrar fiskets spänning, mystik och skönhet*. Vi klarar oss inte utan fiskeskribenter – men skribenterna klarar sig heller inte utan våra bilder!

När det gäller recension av bilder i aktuella fiskeböcker får vi också be om en bättring. En bok består kanske av 50% bilder. Men när den anmäls, så nämns oftast fotografen endast i en bisats. Bilden måste också lyftas fram på lika villkor, så att alla blir medvetna om dess betydelse.

Fiskejournalen fick folk att tappa flugspöna när första numret kom 1974. Det innehöll mycket färg och för dåtiden djärva bildlösningar. Tack

vare FJ's debut blev vår förbundstidning Svenskt Fiske också en klart bättre produkt. Idag heter den Sportfiskaren och har tagit ytterligare ett litet kliv upp på min betygsskala. Så har vi Jaktmarker & Fiskevatten, som ligger främst när det gäller rejält uppdragna bilder och bra layout. Tyvärr innehåller den något för lite fiske för att vara het för den renodlade sportfiskaren, men det som finns håller hög standard. Slutligen får vi inte glömma tidskriften, som du just håller i handen – en tidning gjord av entusiaster för entusiaster. FiN blir precis vad vi själva gör den till, och jag förutsätter och hoppas att det kommer in åtskilligt fler och ännu bättre bilder efter den här fotoskolan.

Vad är en bra fiskebild?

Bilder är subjektiva och två människor har därför sällan samma uppfattning om vad som är en bra bild. Omslagsbilden till FiN 5/6 84, som jag tagit, röntes tex uppskattning av många. Lika många tyckte att den inte var bra. Den var för stram i kompositionen, hade för lite prylar osv.

Följande krav tycker jag dock att man skall ställa på sin fiskebild. Den skall vara skarp och skärpan skall finnas på rätt ställe. Vidare skall det finnas en harmoni i bilden, som gör att den är lätt att betrakta. Det kallas för komposition, vilket är enklare än det låter – något som vi kommer till senare.

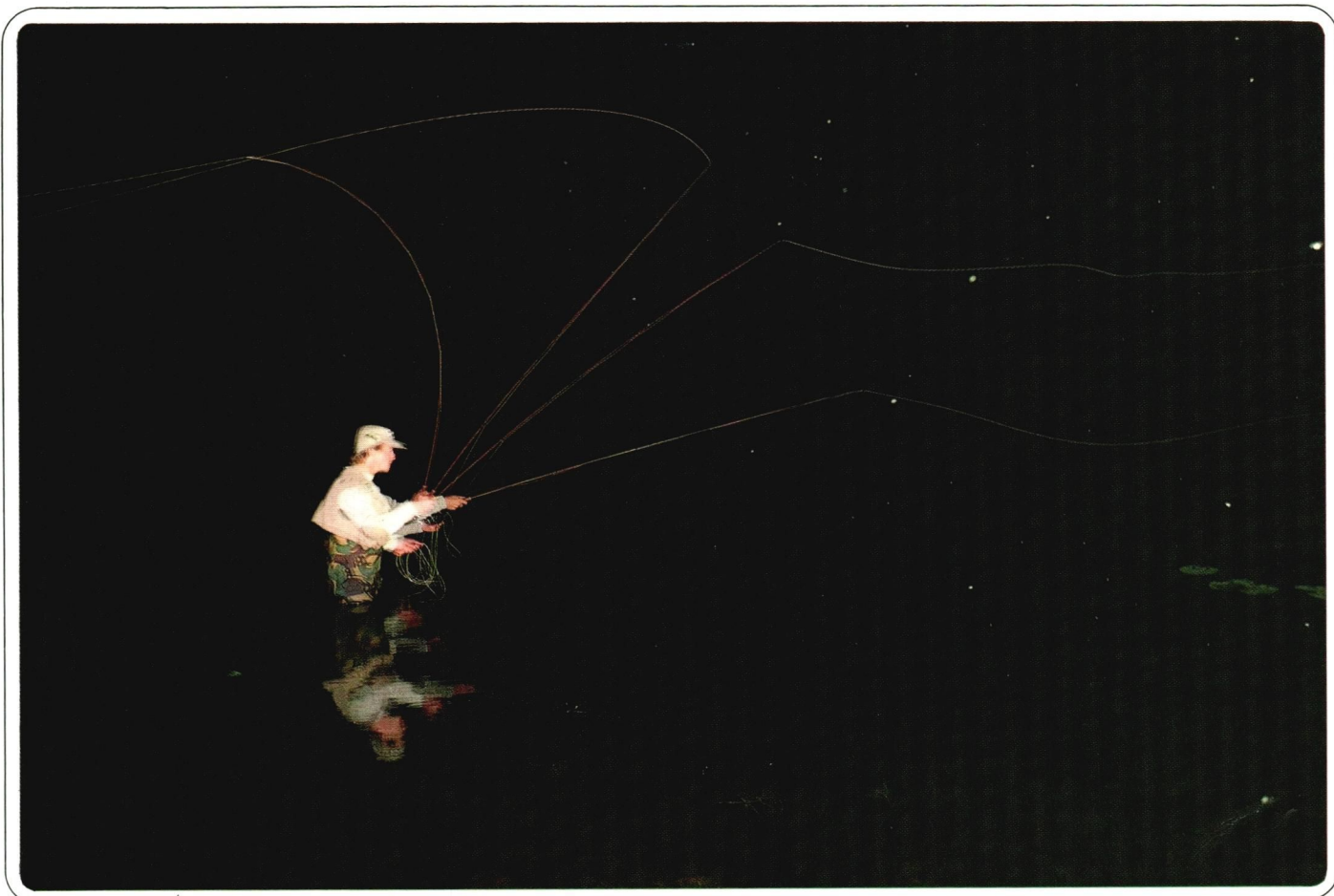
Ett krav, som många har på sig, är att en bra fiskebild ska innehålla en fisk, vilket är helt fel. För mycket död fisk cirkulerar i våra fisketidningar i tid och otid. Det får till följd att alla som vill ta bra fiskebilder, knäpper den typen av kameraskott. Glöm slaktfotografierna, dom kommer av sig självt utan att du behöver lägga undan kameran i väntan på dem. Fotografera ditt *hemmavatten* där just du är expert på det som händer, fotografera miljön, kamrater som fiskar, fisketeknik som används, närbilder på betesval mm. Då kommer fångstbilden in naturligt, och blir inte bara porträtt på en död fisk.

Låt absolut inte den årliga semesteren bli det enda tillfället då du fotograferar fiskebilder. Då blir det nämligen lätt så att du endast tar fram kameran för att ta bilder av din fångst, vid sidan av de traditionella turistbilderna. Gör istället till regel att kameran är en lika naturlig del i fiskeutrustningen som lina, rulle och spö *vid allt ditt fiske*. Förutsättning för att få bra bilder är nämligen att man har en kamera med sig...

Man måste välja

Men skall man ta riktigt bra fiskebilder, så kan man naturligtvis inte fiska samtidigt. Den morgon du vaknar upp och har bestämt dig för att *idag skall jag ta bra bilder*, så är det en förut-

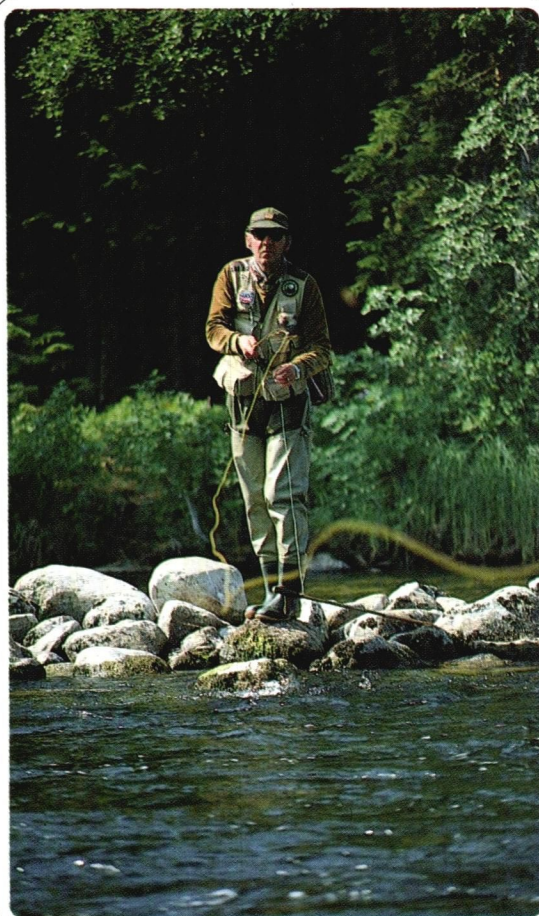
forts på nästa uppslag

Ovan: Var kreativ och sök lite ovanliga lösningar. Här lät jag kameran stå öppen i mörkret och fytrade av blixterna när kastet var i olika positioner. De snabba blixterna fryser kastet. Bilden tagen under uppdrag för Sportfiskaren.

Med vadarbyxor kan du komma i position för en bättre bildvinkel, och slipper tex alla dessa fiskare med ryggen mot kameran.

Längst till höger: Känns situationen igen? Det här är lika mycket en del i fisket, som bilden på storfångsten.

Behåll vadarbyxorna på när du ska fotografera – då kan du vada i position och ta bilden med stort B!

forts från föregående uppslag
sättning att du lämnar spöt hemma. Annars kan du inte hålla dig, när kamraternas rullar börjar ge ut back-
ing, utan du börjar fiska. Vidare så
bör du ha sovit ut ordentligt, så att du
orkar hålla i en kamera många tim-
mar. Att fotografera är nämligen
mycket jobbigare än att fiska. En
skaplig kondition är ett måste, då bra
resultat endast nås om man hela tiden
söker efter bra vinklar och lägen för
bilder. Orkar man inte blir man lat –
och man orkar inte längre söka nya
spännande bildvinklar eller okonven-
tionella lösningar på bildproblemet.
Den trötte fotografen blir alltid miss-
nöjd när han betraktar sina nyfram-
kallade bilder.

Samarbeta med den som fiskar.
Gör klart från början att ni två är ett
team med rätt att hjälpa varann. Du
kan be honom att vinkla något kast
annorlunda för din skull, kanske to m
be honom vänta med håvningen, för
att du vill byta position. Då gäller det
att man är överens från början.

Klä dig rätt

Utrusta dig med kläder, som gör att
din fotografering underlättas. An-
vänd en rymlig jacka med många fick-
or för filmrullar och andra småprylar.
En tömd flugfiskeväst är utmärkt.
Sätt en mössa med skuggande skärm
på huvudet, så slipper du att kisa mot
solen. Vadarbyxor kan visserligen
vara tunga och varma att gå i, men
med dem kan du lägga dig ner på knä
för att få en lägre bildvinkel eller vada
dig i en bättre position för att ta bil-
den, och slippa tex alla dessa bilder
med ryggen av fiskare, som kastar ut
ur bilden... Med flytringen öppnar
sig här också många nya möjligheter
för den som vill fotografera med
fantasi.

Bär din utrustning i en lagom stor
ryggsäck. Då bär du med dig några
extra objektiv utan att de skaver på
axeln. Har du allt i en vanlig fotoväs-
ka, så blir det lätt att du ställer ifrån
dig den och sedan får gå tillbaka eller
vada in till stranden för att byta till ny
optik. Latheten gör att man vid såda-
na tillfällen lätt avstår – och därmed
kanske också missar en bra bild.

Använd de här uppräknade hjälp-
medlen tillsammans med en del

fantasi och vilja, så kan du ta världens
bästa sportfiskebilder, bilder som får
våra redaktörer att häpna. Detta vill
jag ha sagt, eftersom den största för-
utsättningen för bra bilder inte är en
massa blänkande kamerautrustning,
utan att den som håller i kameran
också i övrigt är rätt utrustad. Rätt
utrustning hjälper dig att fotografera
med fantasi. För trots allt är det du
som tar bilden och avgör resultatet –
inte namnet på kameran!

Som professionell fotograf får man
ofta frågan vilket kameramärke man

använder. Naturligtvis måste man
svara, och i bästa fall har man samma
märke som frågeställaren. Om inte,
brukar en diskussion om fördelar och
nackdelar med ett eller annat märke
bryta ut. Vi, som har bilden som arbe-
te, bryr oss inte så mycket om det
senaste som hänt med lysdioder
o dyl. För oss är det bilden som gäller.

Men till dig som vill börja fotografe-
ra lite mer än till vanligt "husbehov",
så vill jag rekommendera en små-
bildskamera med utbytbar optik. Den
ger dig stor frihet att fotografera, och

Att bygga upp en fotoutrustning är dyrt, men man måste inte ha allt från början.
Med ett välrenommerat kameramärke som bas, köper man sedan tillbehör i den
omfattning plånboken medger. På bilden finns artikelförfattarens "fältutrust-
ning". Lagg märke till blixtaggregat och aluminiumfolie – båda kan användas för
att lätta upp skuggpartier i bilden.

det till rimliga kostnader. En billig kamera med fast optik gör dig alltför låst, och en storbildskamera blir många gånger mycket dyr, samtidigt som det är en rejäl klump att släpa med sig. Välj därför en småbildskamera med utbytbar optik, och kika igenom tillbehörsprogrammet innan du bestämmer dig för ett visst märke. En normaloptik på cirka 50 mm brukar som regel följa kamerahuset redan vid köpet. Men du kan också välja att köpa kamerahuset för sig och välja annan optik redan från början.

En av småbildskamerans stora fördelar är möjligheten att tillverka ljusstark optik till rimliga priser. Visserligen finns det "gluggar" som du upplever har rena fantasipriser idag – men vem vet var du står som fotograf om några år, och har ditt kameramärke inget stort utbud av tillbehör då, så står du dig slätt. Fabrikanten ska alltså kunna erbjuda ett stort utbud av optik och andra tillbehör.

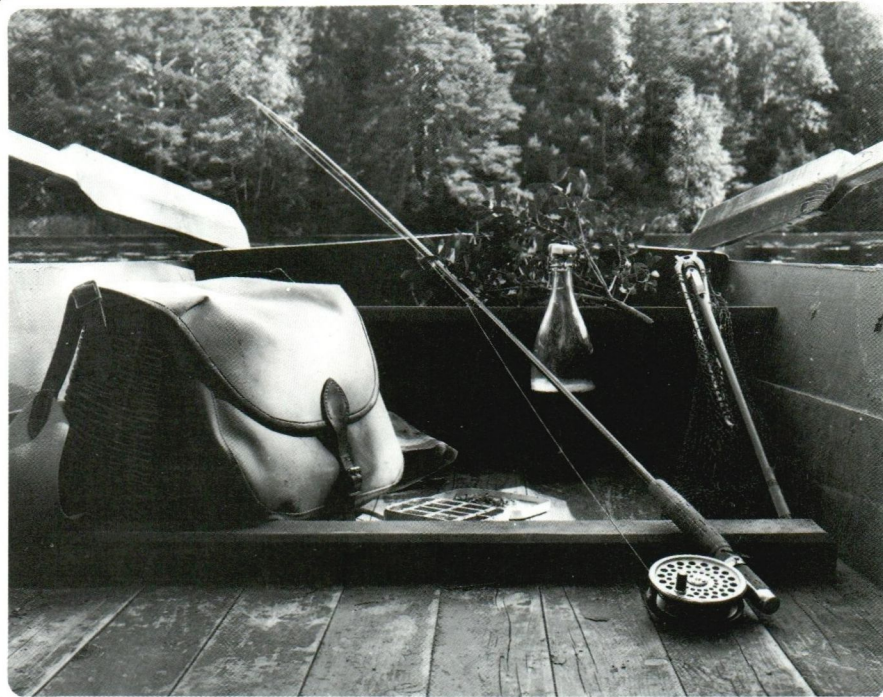
Ett annat tillbehör som bör finnas tillgängligt är motor. Ingen skall tro att man får bra bilder genom att hålla ner avtrycket och låta rutorna spruta genom kameran, utan vinsten ligger i att man hela tiden har en ruta framdragen och kan plocka in kameraskotten på rätt ställe i händelsen.

Utbytbara sökarskivor är en fördel, då den vanliga snittbilden är ren pest på långa brännvidder. Har kameran någon form av automatik, så måste den gå att påverka och helst kunna ställas om till helt manuell drift. Ordentliga motljusskydd måste gå att få fram. Kameran måste kännas skön i dina händer och viktiga reglage måste vara lätta att nå – och sist men inte minst måste den passa din budget.

Kamerautrustning kostar mycket pengar, och den bör därför skyddas med en försäkring. Vem vill sitta i en flytring eller vada med en oförsäkrad kamera... men se till att din försäkring gäller under alla dessa förutsättningar.

Vilka brännvidder för fiskebilder?

När jag har obegränsat med bärhjälp så tar jag med många olika objektiv från fisheye till supertelen. Nu är det dock sällan fallet, utan man får begränsa sig. Då blir mina favoriter 35 mm, 135 mm, 300 mm samt en zoom på 70–120 mm nedpackade i ryggsäcken. Får jag lägga till ytterligare någon "glugg" i ryggsäcken, så får

En bild kan förmedla mycket av fiskekänsla utan att vare sig fisk eller fiskare finns med. Och när satte du en rulle svartvit film i kameran senast? Alla färgdior bleknar och förstörs med tiden. Ska vi bli en bildmässigt förlorad flugfiskegeneration? De flesta svartvita bilder du ser i våra tidningar är reproducerade från färgdia, och det ger aldrig särskilt bra resultat. Ta därför mer svartvita bilder. Det finns mängder av motiv runt om oss, som passar för träffligt att avbilda i en vacker gråskala. Fram för fler svartvita bilder!

det bli en normaloptik på cirka 50 mm – och allra helst då en så kallad normalmakro med vilken jag också kan komma mycket nära motivet vid närbildsfotografering. Om någon optik måste stanna hemma av utrymmesskäl, så får det bli zoomen.

Man ska köpa så ljusstark optik som man har råd till. Ljusstark optik innebär praktiskt taget alltid bättre bilder, då man kan använda kortare tider med hjälp av den högre ljusstyrkan. Dessutom ser man en ljusare bild i kamerasökaren och kan ställa skärpan enklare.

Många föredrar vidvinkligare vidvinkel än min 35 mm, vilket jag också gör om det är dåligt med plats. Det problemet har jag dock aldrig stött på vid fiskefotografering. 135:an är lätt och smidig med hög ljusstyrka och ger ett bra utsnitt i bilden, 300:an trycker ihop mitt perspektiv vid behov och fångar in saker på andra sidan älven. Zoomen är bra när rörelseförmågan av någon anledning är begränsad, men använd hela zoomeffekten och inte bara i båda yttergränserna. Zoomen ger oftast något försämrad kantskärpa och betydligt sämre ljusstyrka, men detta uppvägs i vissa situationer av dess smidighet. Den ersätter dock inte, som många

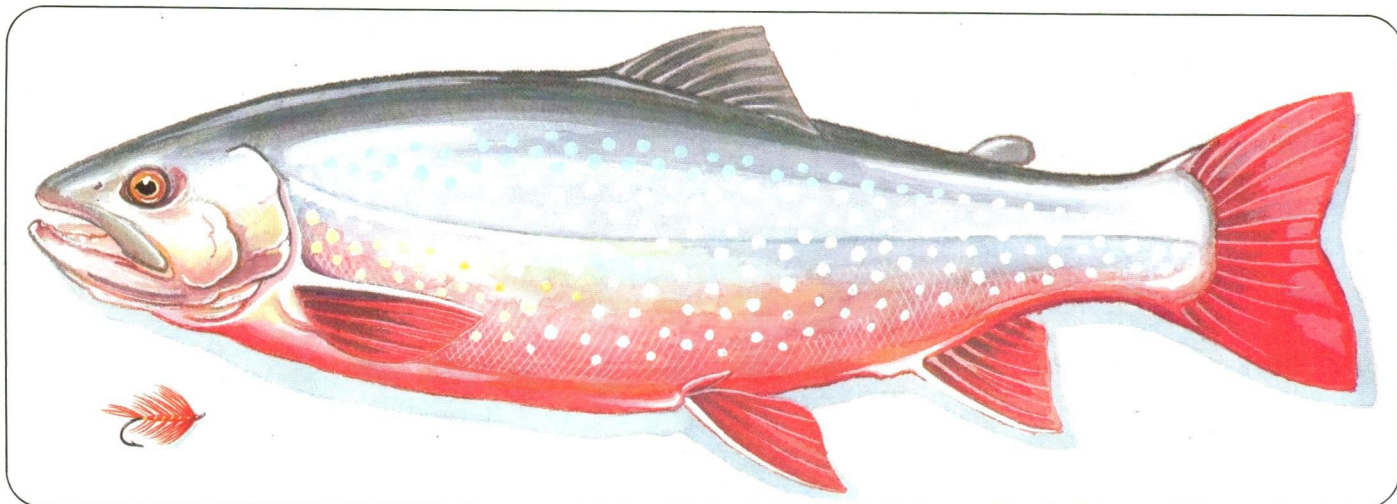
vill påstå, flera andra brännvidder utan är en egen optik med egna egenskaper.

Så kallad piratoptik fungerar också för det mesta utmärkt optiskt (ger skarpa bilder) och finns av olika märken och i de flesta brännvidder. Det mekaniska är dock sämre, vilket kan ge viss glapphet vid flitig fotografering. Jag vill hellre rekommendera inköp av någon *begagnad originaltillverkad optik* än ny piratoptik.

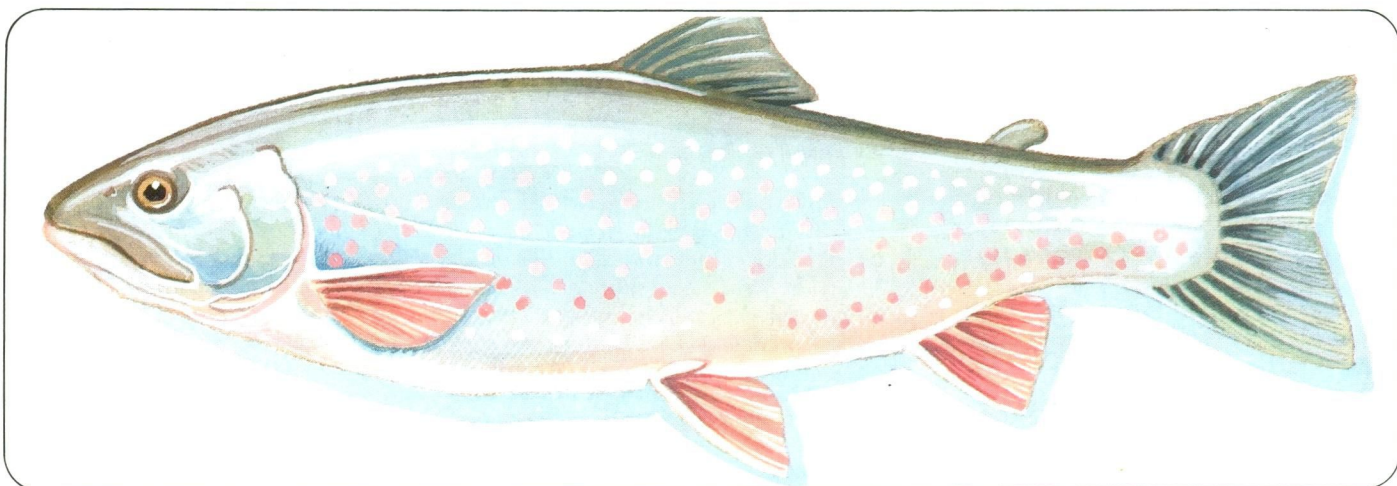
Vad du än kommer att skaffa dig, så se till att du vårdar din utrustning, håller rent regelbundet, ser till att lossnade skruvar dras åt och att objektivet sitter fast i fattningen utan att glappa.

I nästa nummer

I nästa nummer ska jag berätta mer om fiskefotograferingens teknik. Du ska få lära dig att exponera rätt, hur skärpan fungerar, ljusets egenskaper och användning av blixst också vid dagsljusfotografering. Vidare ska vi se på en del andra tillbehör och vilka olika filmer man kan använda, och hur man ibland kan förbättra bilden genom att använda filter av olika slag.

Rödingen kan ha en helt fantastisk färgprakt vid lektiden.

Dolly Varden övertar den arktiska rödingens roll söder om dess utbredningsområde. Den kallas därför också ibland för Southern Char.

Röding

Dolly Varden

Röding & Dolly Varden

Röding och Dolly Varden

Två av norra halvklotets vackraste laxfiskar presenteras i detta nummer. Även om vi i första hand förknippar vår egen art, rödingen, med fjällfiske och arktiska förhållanden, så förekommer den också långt ner i Sydsverige. Sjön Mycklaflon utanför Eksjö anses hysa Skandinavians sydligaste naturbestånd.

Av Steen Ulnits

Akvareller: Gunnar Johnson

På dansk skelnes mellan laks, ørred og stalling. Til ørrederne hører fjeldørreden, hvilket har været årsag til mange misforståelser. Fjeldørreden er nemlig ikke en ørred, men en röding. Alle medlemmer af slægten *Salvelinus* er rödingar og ikke ørreder. Ørreder har mørke pletter på lys baggrund – rödingar lyse pletter på mørk baggrund.

Den almindelige fjeldørred *Salvelinus alpinus* forekommer som de fleste andre salmonider i en anadrom og en stationær form. *S. alpinus* har en cirkumpolar udbredelse på den nordlige halvkugle. I de kystnære områder dominerer den anadrome form – den såkaldte ishavsröding – der vandrer ud i havet i maj–juni for igen at vandre op i juli–august. Vækstsæsonen er altså meget kort. Den udlegede fisk skal først genvinde det tabte huld, før der er tale om en egentlig vækst. Fjeldørreden kan heldigvis nå en meget høj alder, helt op til 40 år, så den kan alligevel opnå en betragtelig størrelse.

Alle ishavsrödingar overvintrer i ferskvand – normalt i søerne, hvor også legen foregår. Polarhavet er om vinteren så koldt, at fiskenes normale osmoregulering ikke længere fungerer. De ville derfor indirekte dø af kulde, om de blev i havet. Canadiske undersøgelser har vist, at ikke-gydemodne fisk ofte overvintrer i elvsystemer, hvor de ikke selv er født. Gydemodne fisk derimod overvintrer altid i det elvsystem, hvor de selv er født.

Den stationære ferskvandsform

findes længere inde i landet, hvorfra der ikke er let adgang til havet. Flere steder i Alperne – langt under *S. alpinus*' normale sydgrænse – findes fjeldørreden som relikv fra sidste istid. Det samme gælder bestandene i store, dybe søer på de britiske øer. Kun et fåtal steder har vandtemperaturen året rundt været så lav, at *S. alpinus* har kunnet overleve som relikv.

I mange større søer lever fjeldørreden i skarpt adskilte bestande med hver sin levevis og hver sine gydepladser. Der er tale om samme art, nemlig den stationære form af *S. alpinus*, men samtidig forskellige stammer med hver sit genetiske materiale. Først og fremmest er der storördingen, der lever som rovfisk på de større vanddybder. Som de største ishavsrödingar kan den veje op til 10 kilo.

Dernæst er der den mere almindelige bredform, som samtidigt findes i mange mindre søer inde på fjeldet. Den bliver kun sjældent større end 2–3 kilo. Den tredje form er den såkaldte dværgröding (tysk: Hungersaibling) der også lever på lavt vand, men som sjældent bliver større end et par hundrede gram.

Endelig er der planktonformen, som færdes pelagisk i søens frie vandmasser, hvor den filtrerer dyreplankton med sine gællegitterstave. Planktonformen er ofte helt blank, mens de øveige former kan være meget farvestrålende – ikke minst i gydetiden, hvor stærke røde farver dominerer. Heraf det svenske navn "röding".

I det vestlige Nordamerika findes en anden röding, *S. malma*, normalt kaldet Dolly Varden efter en af Dickens' farvestrålende hovedpersoner. Hvor *S. alpinus* har sin sydgrænse, overtager *S. malma*, der derfor ofte kaldes for "southern char" i modsætning til "artic char" – *S. alpinus*. I lighed med sin nordlige slægtning findes Dolly Varden som både anadrom og stationær. Den stationære form findes ofte langt inde i landet, hvor den i dybe søer kan opnå størrelser, som langt overgår den anadrome form. Disse store indlandsrödingar kaldes ofte "bull trout" pga det kraftige hoved.

Ikke uventet findes *S. malma* også i den østlige del af USSR, hvor der på vanlig russisk vis skelnes mellem et hav af underarter og nærstående arter. Det rimelige heri kan diskuteres.

Selv om rödingerne er fine fightere, har de aldrig opnået samme popularitet blandt fluefiskere som f.eks. ørred og stalling. Det kan skyldes dels deres udbredelse, som er begrænset til kolde og ugæstfri egne, og dels deres krav om lav vandtemperatur. Rödingerne lader sig ikke let overføre til nye omgivelser.

Endelig er den anadrome form – dog med markante undtagelser – sjældent villig til at stige til en flue. Kommer fluen ikke helt ned til fisken, får man ingenting. I de større søer lever rödingerne ofte på dybder, som umuliggør enhver form for fluefiskeri. Alt i alt er rödingerne ikke de ideel-

forts på nästa sida

forts från föregående sida
le fluefisk, som ørreder og stallinger
er.

Til gengæld har de altid haft stor betydning for samer och eskimoer, som lever i de arktiske egne. Med den stigende civilisering af Arktis er den betydning dog stærkt dalende.

Grönlandsrøding på Chilimps

Mit første bekendtskab med fjeldørreden stiftede jeg på Grønland i 1974. Jeg fiskede da i en stor sø nær

indlandsisen ved Nanortalik – en sø, hvis afløb til havet bestod af en kilometer vildt fossende vand. Ved første øjekast virkede enhver form for fluefiskeri umulig. Standpladserne var små, men veldefinerede – en plet blankvand midt i skummet.

Det tog mig et par dage at komme ind i rytmen ved dette fiskeri, men så gik det også så nogenlunde. Den bedste standplads lå 100 meter opstrøms for elvmundingen – en "minipool" på måske to gange to meter. Desværre faldt en klippeside lodret ned i elven på min side, så noget normalt kast kunne der ikke være tale

om. I stedet måtte jeg rullekaste min hidsigt farvede Chilimps ud til strandpladsen.

Den første ishavsrøding kom helt bag på mig. Den huggede fluen, netop som den gled ind i blankvandet, og stak med det samme ud i fossen. Jeg snublede efter den og fik på et tidspunkt linen viklet ind i en polarpil, der hang ud over vandet. Linen kom dog fri, og jeg nåede forpustet ned til det rolige vand i elvmundingen, hvor jeg kunne lande fisken.

Den vejede ikke engang et kilo – en værdig repræsentant for slægten Salvelinus...!

Så här fiskar du i snabbt strömmande vatten

Forts från sidan 9

ström i andra hand. För 15 år sedan var det här en våtflugeström för mig och ingenting annat, men så kom jag till Gimån, träffade Rolf Smedman och gick i hans "torrflugeskola". Jag fick lära mig kombinationen snabba, grunda strömmar – sol och högsommarvärme – harr och torrfluga, en mycket spännande och framgångsrik kombination.

Var står fisken? Litet vårdslöst skulle man kunna säga att den står överallt om det inte är för grunt. Den turbulenta vattenytan ger den skydd uppifrån och den gropiga, steniga botten ger den ståndplatser. Här använder jag en medelstor till stor torrfluga, typ nattslända eller en fluga med hackel efter hela kroppen. Jag låter flugan flyta över alla tänkbara ståndplatser, i strömmens högsta vågsvall, över blankfläckarna, i de strömkanter som bildas snett nedanför stenar som sticker upp i vattenytan eller ligger just under, genom de små V-formade nackarna mellan två stenar och kanten mellan snabbare/grundare och djupare/långsammare vatten. Det blir ett "blint fiske", ett chansfiske, eftersom fisken sällan rör sig genom att vaka, men det är ett spännande fiske.

Här tar harren flugan genom att stiga uppåt-framåt-nedåt och här ligger inte ståndplatsen så långt framför vakringen som i djupare vatten. Fiskens fönster är litet och flugan kommer snabbt inom synfältet. Den måste bestämma sig fort om den skall sti-

ga eller inte och i allra sista stund för att ta eller inte ta. När fisken vänder under flugan är den för stor eller också flyter den fel. På fem kast kanske den flyter rätt en gång, på tio kast två–tre gånger osv. Det betyder att det mest praktiska kastet är det som utförs med kortast möjliga lina. Förhållandena avgör om kasten skall läggas uppströms, nedströms eller tvärsöver strömmen. Jag fiskar ungefär 10–

20% uppströms och resten tvärsöver och nedströms.

Det långa flugspöet har blivit en viktig del i min fiskeutrustning. Idag använder jag ett 10 fots spö, som hjälper mig att hålla upp linan från den närmaste strömmen, som ofta är långsammare eller snabbare än den där flugan flyter. Eftersom jag mest använder ett fallskärmskast nedströms eller tvärs över strömmen, och

Några flugor för fiske i snabba norrlandsvatten:

Nattslända – Den bruna ekorren

Krok: hår från ekorrens sommarpäls.

Vinge: hår från ekorrens svans, läggs med spetsarna pekande fram över krokögat viks sedan bakåt och blir den övre delen av vingen.

Variant: spetsarna av håren viks ut åt sidorna som hackel. De kan också klippas utan att de ser klippta = stubbade ut.

Grön nattsländelarv

Kropp: lika blandning av färgat haröra (grönt) och färgat bäverhår

Huvud: brunt silke som lackas

Ben: några gröna hackelstrån

Dagsländenymf

Kropp: hår från harens öra eller ansikte

Rib: koppartråd

Stjärtspröt: brunspräckliga fjäderstrålar från tjädertuppens ryggfjäder

Ben: hår från kroppen som petas ut med nål eller samma brunspräckliga fjäderstrålar som används till stjärt

Guldribbat haröra

Kropp: hår från harens öra ribbat med smal flat guldtinsel

Ben: hår från kroppen som petas ut med en nål

Allroundtorrfluga – och äggläggande bäcksländehona

Kropp: grönfärgat haröra

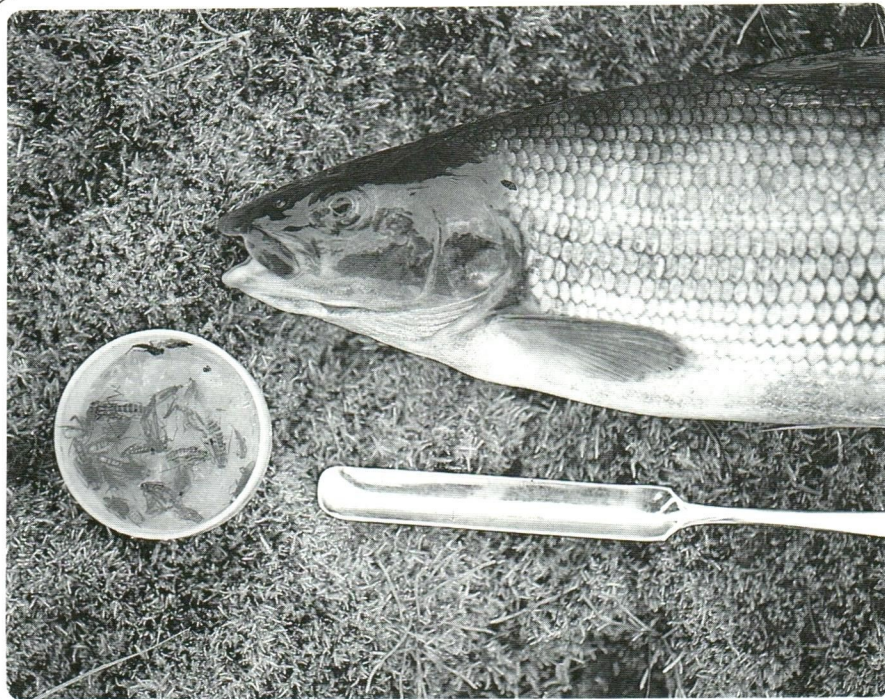
Kroppshackel och skulderhackel: grått tupphackel

Flytande nymf

Kropp: haröra eller en blandning av färgad bäver och haröra

Ben: olivgrönt hönshackel eller brunt tupphackel

Stjärtspröt: olivgrönt hönshackel eller brun tupp

Även om presentationen många gånger är viktigast, så kan en magundersökning ge goda tips om flugvalet.

spöet i slutet av framkastet inte följer med framåt/nedåt utan dras tillbaka och riktas uppåt så har jag lina hängande från spetsen ned till vattnet. Jag kan ge mer lina genom att följa flugans väg med spöspetsen och samtidigt ha kontakt med flugan när fisken hugger. Ibland behöver jag göra ett längre kast, och ett kort kast med ett långt spö blir alltid längre än ett kort kast med ett kort spö. Ytterligare en fördel som det långa spöet förde med sig visade sig vid mothugget. I det ojämna, virvlande vattnet med rännor av olika snabba strömmar formas lina till en ojämnt buktande linje som tar lång tid att räta ut med ett kort spö. Det långa spöet håller också fisken mycket bra genom den spetsigare linvinkeln mellan spöspets och lina.

Vakformer

Det är inte ofta fisken vakar i den här typen av vatten. När den gör det är det på eftermiddagarna när bäckslände- och nattsländehonorna återvänder till vattnet för att lägga ägg. Vakformen är mycket karaktäristisk. Sländorna rör sig upp och ned studsande mot vattenytan och lämnar vid varje studs en last av ägg. Ibland ligger sländan kvar någon sekund och flyter den då inom räckhåll för fisken tas den med ett plask, vattnet stänker upp i luften. Den snabba strömmen och den ojämna vattenytan förstärker

vakformen. Fisken vet att det är bråttom, om den skall hinna ta godbiten.

Det andra tillfället när fisken vakar i mina vatten är när nattsländepupporna simmar upp till vattenytan för att kläckas. Det sker från midsommar och några veckor in i augusti – för det mesta under sena kvällar och fram emot kl 3 på morgonen. Det är då nästan helt omöjligt att ta fisk på torrfluga. De bästa flugorna är mörka; typ Påfågelnymfen och de bör fiskas uppströms. Det är ett mycket svårt fiske

forts på nästa sida

WOBBLER
Sportfiskeredskap

15 år

Vi firar detta med några verkligt fina erbjudanden som kommer flugfiskaren till del. Erbjudanden gäller endast kort tid.

PATEKE MORTON

Vi lagerför dessa förnämliga engelska kolfiberspön och byggsatser i samtliga längder och klasser. Laxspön finns upp till 18 fot. Prisexempel:

9 1/2' 6/7 pris förr 1.055:-	Nu 705:-
11' Havsöringspö	Nu 1.280:-
13' 9/10 pris förr 2.285:-	Nu 1.435:-
15' 10/12 " " 2.635:-	Nu 1.660:-
18' 10/12 " " 2.890:-	Nu 1.800:-

KINGSFISHER BORON

Prisexempel:

8 1/2' 5/6 pris förr 1.330:-	Nu 1.065:-
14' 10/11 " " 2.400:-	Nu 1.920:-

Ur vårt övriga sortiment kan nämnas Hardy Loomis-Bruce & Walker mfl.

FLUGRULLAR OCH LINOR TILL JUBILEUMSPRIS

FLUGFISKEVÄST

En av marknadens absolut bästa västar. Sandfärgad kaki. 16 fickor. Pris förr 350:-. Nu 229:-.

STRÖMHÅV AV TRÄ Nu 47:-

FLEXLIGHT Nu 27:-

TAFSTRIMMARE Nu 48:-

FLUGASK. Richard Wheatley 1407. Et-hafoam i lock. 12 fönsterfack. 215:-

VADARBYXOR 10-20%

FLASHABOU (9 färger) Nu 28:-

YAKHÅR (12 färger)

Skriv eller ring till

WOBBLER
Sportfiskeredskap

Tessins väg 6 · 217 58 Malmö
Tel 040/651 90

YOUNG FLUG- RULLAR engelsk kvalitet!

Young flugrullar tillverkas i en liten finmekanisk verkstad i klassiska Redditch i England av firman J W Young & sons. Hantverksmässig tillverkning i kombination med höga krav på kvalitet och precision gör dessa rullar till den nya säsongens mest intressanta. Lägg därtill det låga priset! (riktpriser i Sverige från 250:- till 400:-).

Finns i ett flertal modeller, från öring- till laxfiske, med eller utan utväxling.

**Young flugrullar
säljs hos din fackhandlare!**

**ADEXA Trollhättan
Tel. 0520-377 30**

forts från föreg sida

och jag har aldrig lyckats få mer än en eller kanske ett par fiskar under 5–6 timmars fiske.

Uppströms nymffiske

Om det långa spöet ger mig fördelar vid torrflugefiske i snabbt strömmande vatten, så gäller det i ännu högre grad vid uppströms nymffiske. För att kunna se hugget (eller i praktiken se på tafsen eller linan när den stannar upp) så fiskar jag med så kort lina som möjligt. Den allra kortaste linan är den då bara tafsen ligger i och på vattnet och linspetsen hänger ett par cm ovanför.

Vid allt nymffiske uppströms ligger man tidsmässigt alltid efter fiskens reaktioner. Då man registrerar hugget har fisken många gånger både hunnit ta och göra sig av med nymfen. Med det långa flugspöet blir jag snabbare än med det korta. *En liten rörelse av handen blir en lång rörelse av toppen på den långa hävstången.*

Det finns ett tillfälle, det ovan nämnda med kort-kort lina – ett sorts mete uppströms med nymf – då man har längre tid på sig för att göra mot-hugg. Det har hänt mig flera gånger både i skogslandet och i fjällen i grunda strömmar med harr. En gång fiskade jag en våt Red Tag, en annan gång en mörk dagsländenymf och vid flera andra tillfällen Påfågelnymfen. Bara tafsen fanns på vattnet och linan hängde rakt ned från spöspetsen, längre var inte "kastet". Lika lång tid som det tog att säga: "nu har tafsen stannat, antingen har nymfen fastnat eller också har en fisk tagit den" – satt tafsen fast. Jag gjorde mothugg och krokade fisken. *Eftersom den tunna tafsen inte gör lika stort motstånd i vattnet som den tjockare fluglinan så drar den inte lika hårt i fiskmunnen.* Det verkar som om fisken får tid att eftertänksamt

smaka på flugan och bestämma sig för att ta eller inte ta. Hugget blir helt olikt det våldsamma, överraskande rycket, som man känner vid nedströms våtflugefiske.

Mina uppströmsflugor är inte många, Påfågelnymfen, grön nattsländelarv och det klassiska harörat, som alla binds på kraftig våtflugekrok i storlek 10–12, en mera dagslän-liknande nymf och några våtflugor, som Red Tag, Black Zulu och March Brown.

Mina närmaste flugvatten är Gimån, Ammerån, Härkan och Lången här i Jämtland. Befinner man sig i Öster-

sund ligger alla fyra endast 5–6 mil därifrån. De fyra är olika till karaktären, men den fisk som dominerar är harren med inslag av öring på 1–4 kg. Lången och Härkan är breda vatten och det är praktiskt att ha vadarbyxor och vadarstav när man fiskar där. Samma sak kan sägas om Gimån och Ammerån, men de båda är smalare, djupare och mera svårvadade och där når man fiskeplatserna från stränderna eller med hjälp av vadarstövlar.

I nästa nummer ska jag berätta mer om dessa vatten, och samtidigt visa hur jag tillämpar min strömfisketeknik där.

FLUGFISKARE med höga krav

kan med förtroende vända sig till oss. Vi har ett stort sortiment av allt, flugfiskaren behöver för ett lyckat fiske.

Vår målsättning är
högsta kvalitet.

Ring eller
skriv till oss!

Vi för Hardy, Scientific och
Orvis' fluglinor.

NORDISK FLUGFISKE SERVICE

Generalagent för HÖRGÅRD

Långgatan 40, 814 00 Skutskär
Tel. 026/767 44 – 794 19

RACKELHANAN & RACKELHANAN...

Rackelhanan flugbindningssats

För att du ska kunna göra en effektiv fluga av polymaterial, har vi tagit fram en bindsats till Rackelhanan. Förpackad i plastask, som kan användas som flugask. Krok och poly i olika färger ingår. En 8-sidig bindbeskrivning, som även berättar lite om natssländornas levnadssätt och om hur du fiskar med Rackelhanan, medföljer. Kroken räcker till ca 30 flugor. Enbart polygarnet räcker dock till hundratals rackelhanar!!! I varje sats finns en Rackelhane, bunden av Kenneth Boström, uppfinnaren till denna berömda allroundfluga. Pris per sats 99:–

FLUGASK BONNAND (stl 13,5 cm x 10 cm x 2 cm) i okrossbar plast, inredd med foam på båda sidor. Med 12 st Rackelhanan i olika färgvarianter och storlekar, utvalda av konstruktören själv.

Pris 99:–. Med 24 st flugor pris 160:–

Rackelhane spön

RACKELHANESPÖ NR III – spöt som klarar linor från klass 3 till 7. Pris 2.350:–
RACKELHANESPÖN FÖR HAVSÖRING – 11' och 11'6". Enhandsspön med utdragbar fighting-butt.

RACKELHANESPÖN FÖR LAX – 14', 15' och 16'.

Priser lämnas på begäran.

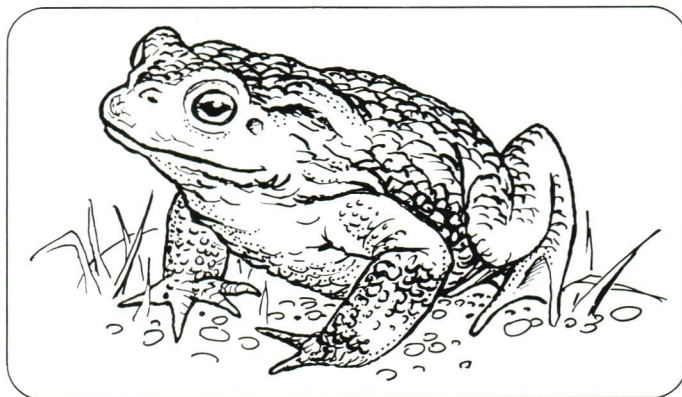
Leveranstiden på Rackelhanespön kan variera från 1 till 6 mån beroende på modell.

OBS! Vi flyttar till nya lokaler 1 maj!
Ny postadress: Box 9, 287 01 Strömsnäsbruk.
Ny besöksadress: Lührpasset (vid E4:an)
Nya tel.nr: 0433-215 25 och 215 26.

RASKEN & BOSTRÖM

Hualtvägen 2, Timsfors, 285 00 Markaryd. Tel 0433-12300

Satsa på grodorna i sommar!

Under våren 1985 startar en riksomfattande inventering av grod- och kräldjur i Sverige med stöd från Statens Naturvårdsverk, Världsnaturfonden och Lantbruksuniversitetet. Om vi skall uppnå ett gott resultat krävs en omfattande medverkan från olika biologiska föreningar och enskilda naturintresserade personer. Av största vikt är information om sällsynta arter och från glest befolkade områden, men alla övriga observationer är också av värde. Du kan lämna enstaka uppgifter eller ta på dig ansvaret att undersöka ett visst område tex i din hembygd. Vi skall så långt möjligt hjälpa till med bestämnings- och kartmateriel. Uppgifterna behandlas med sekretess så att känsliga lokaler inte avslöjas.

Syftet med inventeringen är att skapa ett nödvändigt faktaunderlag, så att lokala myndigheter kan ta hänsyn till värdefulla grod- och kräldjurspopulationer vid sin framtida markanvändning. Naturvårdsmyndigheter och forskare behöver också denna kunskap för att kunna planera meningsfulla skyddsåtgärder och forskningsinsatser. Vår avsikt är att den nya informationen också skall ligga till

grund för en publikation över de svenska grod- och kräldjurens nuvarande status och utbredning.

Vi vänder oss till FiN:s läsare med en ärlig förfrågan om några av er vill hjälpa till, eftersom vi vet att ni ofta vistas ute i skog och mark och vid våra vattendrag. Groddjuren påverkas av förändringar i miljön på samma sätt som öring, harr och lax, och därför kan resultaten av inventeringen på sikt också komma sportfisket till godo.

Vi hoppas att du vill vara med och göra en insats. För ytterligare information och rapportblanketter var god tag kontakt med:

Claes Andrén och Göran Nilson
Zoologiska institutionen
Göteborgs Universitet
Box 25059
40031 Göteborg
Telefon 031/853659

Karpens Neoprenvadare "Made in Sweden"

Karpens Neoprenvadare ger säkrare och bekvämare vadning. Modellen är "tight" och man behöver aldrig ha mer än ett fiberpälsstall under, hur kallt det än är i vattnet. Vadarbyxorna är flexibla och medger full rörelsefrihet. Lagg därtill att de är otroligt slitstarka. Man behöver inte längre vara rädd att förflytta sig bland buskar och snår.

Genomtänkt utprovad design:

- * Breda hängslen med långt, brett kardborrelås
- * Specialklaff som vikes ned över vaderskon och hindrar grus odyt att tränga in
- * Foten är utskuren så att ingen obehaglig skarv kommer mitt under sulan. Själva sulan utgöres i stället av ett enda stycke.

Material/skarvar:

- * Tillverkade i specialbeställd, värmeisolerande 5 mm tjock Neoprengummi. Båda sidor är klädda (vulkade) med flexibel nylonväv.
- * Skarvarna är limmade med patenterat speciellim och sydda på in- och utsidan. (Vid dragtest klarade vårt lim 15.000 sträckningar. Bästa konkurrentlim = 3.000 sträckningar.) Detta ger maximalt hållbara och garanterat vattentäta sömmar.
- * Varje par trycktestas innan de lämnar fabriken och vi lämnar 2 år garanti mot fabriktions- eller materielfel.
- * Färg Navy-blue.
- * Pris 1.750:-

Karpens Vadarskor

Detta är våra "egna" vadarskor. De fyller alla krav som skall ställas, nämligen: slitstarka, stabila, utrustade med snörning, har rätt höjd och är försedda med filtsula av hög kvalitet.

Priset är **endast 250:-**.

Karpens Lättviktsvadare

Superlätta, starka och smidiga vadarbyxor, modell stövellös. Praktiska, tar nästan ingen plats i packningen. Utmärkta varmvädersbyxor, vid flyttingsfiske, till fjällvandringen eller varför inte som reservbyxor. Specialtillverkade enligt våra storlekar: går högt upp till armhålan. Material 0,4 mm PVC. Insidan belagd med tunn väv. Vikt ca 700 gram. Lagningsatts och hängslen ingår i priset. Storlekar: medium, large och X-large. Pris: endast 295:-.

Fler nyheter inför säsongen:

- * Optix Cormorants polaroidglasögon
- * Ny serie kvalitetsflugor (efter svenska förebilder)
- * Ari T Hart - holländska rullar och tillbehör av superb kvalitet
- * Nya Kunnan 15'
- * Bruce & Walker laxrullar, ca-pris 365:-
- * Nya spännande färger i Flashabou

Detta och annat finner du i vårt NYHETSTILLÄGG till katalog nr 3 (sänds automatiskt till postorderkunder). Beställ i dag NYHETSTILLÄGG gratis. Katalog nr 3 med NYHETSTILLÄGG: 10:- (sänd med sedel).

Karpens Flugfiske & Fritid AB

Box 19136
103 32 STOCKHOLM
Butik: Valhallavägen 46, Stockholm (T-bana: Tekniska Högskolan, uppg A)
Tel: 08-15 58 50
Öppet: Må-fre 10.30-18.00 (onsdagar till 20.00)
Lör 10.30-13.00
Lunchstängt 12.00-12.45 (ej lördagar)

Karpens lättviktsvadare och vadarskor säljs också av: MM Sportfiske, Göteborg, Scandinavian Sportsmen, Helsingborg, AB Östlunds, Örebro, Pandion, Danmark, Nor-Sport, Norge.

TÄNK OCH TYCKT

Flytande husmaskar

I FiN nummer 4 förra året hade Terje Bomann-Larsen en intressant artikel om flytande husmaskar. Jag har själv sett samma sak i en regnbågssjö där jag brukar fiska. Men när jag berättade om det, så var det ingen som trodde mig.

Det är bra att FiN tar upp sådant som inte står i fiskeböckerna. De flytande husmaskarna måste förekomma också i många andra sjöar, bara vi har ögonen med oss. Tack till Terje för en bra artikel, och tack för en jättefin tidning. FiN är det bästa som hänt oss flugfiskare.

Mikael Svensson
Jönköping

Hej Mikael – och tack för dina rader till FiN. Jo, jag har också sett flytande husmaskar vid en sjö här i Småland, så fenomenet är kanske vanligare än man tror. Jag vidarebefordrar ditt tack till Terje – och till alla andra – som hjälps åt att göra FiN till en så läsvärd tidning.

Gunnar Johnson

På med pälsmössan!

Med utomordentligt fåniga argument påverkar nätfiskarna myndigheterna att ändra och peta i fiskestadgarna i syfte att försvåra sportfisket och omintetgöra fiskevården. Från myndighetshåll försöker man försvara ändringsbesluten. Men att i det närmaste utrota flera fiskarter med

nät, som nu sker runt om i Norden, är skrämmande. När sedan flera fågelarter håller på att åka med på kuppen borde håret resa sig på allmänheten. I ledaren för FiN 5/6 -84 tar Gunnar Johnson upp problemet.

När man sedan läser artikeln "Upp till kamp mot näten" känner man igen sig. Den stora allmänheten finner tydligen inget allvar i sportfisket. Fiske med nät är rejält och meningsfullt. Rullar och spön betraktas däremot som leksaker. Trots detta, betraktar nätfiskaren sportfisket som svår och arg konkurrent om fångsterna. Varför?

Sedan början av 1983 har fritt spöfiske varit på tapeten. Före jordbruksministern Anders Dahlgren (c) har uttryckt sin oro över den saken. Man sår vind och skördar storm. Utlovandet av fritt spöfiske är politiskt publikfriari till förmån för sportfiskarna. Skärgårdsbefolkningens existens är hotad.

Jens Eriksson ordf i yrkesfiskarnas förbund och tillika moderat riksdagsman instämmer i farhågorna. Ostkusten är hotad, man tar brödet ur munnen på folk. Yrkesfiskarna med Eriksson i spetsen svingar yxorna, men vägrar att tala ut i saken med sportfiskarna. Alla inviter till dialog tillbakavisas.

Eriksson leder trupperna med stor bravur och högt röstläge. I sitt kongressanförande 1984 talade Eriksson om rekordfångster. Inte sedan 1970 har större fångst bärgats. Stolt slår man sig på bringan och avslöjar att den svenska yrkesfiskaren äger en "nedärvd förmåga" till anpassning i uppkomna situationer. Myndigheterna måste främja en sådan näring. Man avslöjar att rovdriften slagit nytt rekord. Relationen mellan nät och spö-

fångst kan skrivas till cirka 2% för spöfisket. Nätfiskarna tycker ändå att sportfisket konkurrerar hårt om fångsterna. Jens Erikssons blir kall om fötterna. Han kan inte garantera sina giriga gelikar exakt 100 procent fångst. En och annan fisk tas fortfarande med spö – ett otyg. Myndigheterna tar inte tillräcklig hänsyn till yrkesfiskarens behov och åsikter utan sportfisket favoriseras i alltför stor utsträckning. Eriksson gör dålig PR för sig själv och den yrkesgrupp han representerar. Det gynnar sportfisket på lång sikt.

Eriksson avslöjar yrkesfiskets ståndpunkter. Man vill orättmätigt ta hela kakan själva, och det politiska skogsmulleriet fortsätter. Det internationella rovfisket i Östersjön blundar man för. Danska, polska och tyska yrkesfiskare utnyttjar tråtan om fiskegräns mellan Sverige och Sovjet – den sk grå zonen öster om Gotland. Alla tar för sig av hjärtans lust, fjärran från allt förnuft. Alla försök från svensk sida att förhandlingsvägen få fiskekvoterna minskade har under tio års tid varit resultatlösa. Bevisbara fakta räcker ej som argument.

En professor i medicin säger att femtio procent kroppsvärme förloras om man vistas ute i kylan utan mössa. Tankeverksamheten påverkas negativt. Man blir förvirrad och handlar felaktigt. I extrema fall mot allt förnuft. Det måste vara mycket kallt i riksdagshuset. Vissa ledamöter har dåligt på huvudet och handlar förvirrat, eller i bästa fall (!) för att själva erhålla lättköpta politiska segrar. DOM SKITER I OSS!

I stället för att sända pengar till fiskevårdande åtgärder, så borde vi börja med att samla ihop till varma pälsmössor åt våra riksdagsmän. Men först och främst måste sportfiskare ur samtliga nordiska länder gå samman i organiserade aktioner, där vi kan dra våra styrande ordentligt i raggen.

Stig Andersson, Lammhult

Okänd spöbyggare?

Förra sommaren köpte jag ett spö i Öresundstrakten. Klingan är märkt A O Jonsson 1911 och på ena rullhållaringen står det A O Js. Är det någon av FiN:s läsare, som kan berätta om vi haft någon svensk spöbyggare med det namnet, eller om det är köparens namn som är ingraverat. Spöet är inte

klassat, men tycks vara byggt för lina 6 eller 7. Det har heller ingen kork framför rullfästet.

Nils G Thodén
Edströmsvägen 11 B
640 30 Hälleforsnäs

Vi är några stycken, som kikat på spöt, utan att med säkerhet kunna fastställa ursprunget. Första tanken går till A Jonsson – före detta Arjon – men denna firma började bygga spö först några år senare. Det kan också vara ett mycket tidigt japanskt spö. Japanska spön av den här typen, med handtag och rullfäste så som på det beskrivna spöt, översvämmade senare marknaden. Rent allmänt kan antas att det aktuella spöt är ett kombinationsspö både för spinn och fluga. Eventuellt användes det också som båtspö vid harling-rodd. Kan någon bland läsarna hjälpa oss?

Red

Vart tog tofsen vägen?

Jag har just läst den här nya boken "Flugfiskarens insekter" och jag har hittat en sak som jag funderar över. Det står i den boken att fjädermyggpupporna vanligen inte har någon tofs vid huvudänden, men de fjädermyggpupporna som jag har sett i vårt regnbågsvatten har tofs i huvudänden. Kan kanske FiN hjälpa mig med en förklaring?

Tyrone Martinsson,
Nässjö

Bäste fiskebroder! Jag måste erkänna att jag förstår din fråga och många kring Mälardalen och i Sydsvertige delar den kanske med dig. När jag skrev boken så höll jag beskrivningarna så generella som möjligt, för att de i möjligaste mån skulle passa hela Sverige.

Den vanligaste sjötypen i Sverige är den näringsfattiga, mer eller mindre bruna skogssjön. De fjädermyggpupporna som du beskriver, de med "huvudtofs", tillhör den grupp av fjädermyggor som är vanliga i mera näringsrika vatten (vissa av dem är sk karaktärsarter i mycket näringsrika, förorenade vatten). Som larver är de här fjädermyggorna mer eller mindre klart röda och finns i alla storlekar från 2–3 mm upp till över 20 mm. Dagens tävlingsmetare kallar dem för "jokers" och "bloodworms" och skattar dem högt. Som puppor är de mörka, ofta brunaktiga. De är inte de enda fjädermyggorna i ditt regnbågsvatten, men flera arter av dem är så pass stora, att även vi människor ser puppor...

Jag tycker att du skall binda dina fjädermyggsimitationer med "huvudtofs" och glädja dig åt att du fått tag på ett fiskevatten som är ganska näringsrikt och där fiskarna förmodligen växer bra. Undersök också resten av insektslivet i din sjö, det brukar vara givande. Lycka till!

Ulf Pierrou, Domsjö

Beställ katalog mot 5 kr i frimärken.

Monterad provfluga i varje katalog.

Torrflugor bundna med amerikanskt superhackel.

Nytt leveranssystem – kunden bestämmer själv önskat leveransdatum för order inkomna före juni månad. 10% rabatt vid order om 6–11 flugor av samma sort, 20% rabatt vid 12 eller fler.

Jag binder varje fluga som om jag skulle använda den själv.

Tommy Olson

Olson Flies

Jakobslundsvägen 8 141 71 Huddinge

FLUGFISKEUNIVERSITETET

Erbjuder dig som vill utveckla ditt flugfiske en veckas intensiv instruktion i modernt flugfiske i Norge. Fiskevattnet är normalt mycket bra, ett av våra egna smultronställen. Men av för oss praktiska skäl meddelas vattnet endast till betalande deltagare! Dina lärare blir Kenneth Boström, Dick Riberg, Bengt Öste och Lennart Bergqvist.

Kursen omfattar:

KASTTEKNIK: överhandskast, backkast, forehandkast, roll- och switchkast, mendning, reach cast, fallskärmskast, kurvkast-, smal och vid linbåge, utnyttjande av vindförhållande.

PRESENTATION: torrfluga i ström, torrfluga i stilla vatten, dagsländenymfer i ström, nattsländor i ström och stilla vatten, nattsländepupporna i ström och stilla vatten, streamer- och midgefiske.

RÖRELSEMÖNSTER: dagsländenymfer – krypande, grävande, krälande, simmande – flicksländor, baggar, märlor, bäcksländor, nattsländepupporna, nattsländelarver, husmaskar.

ENTOMOLOGI: dagsländor, nattsländor, bäcksländor, vattenlevande insekter, flick- och trollsländor, myror, gräshoppor, sävsländor, myggor. Fångstredskap, insektsfoto, bevarande, insektsfångst och artbestämning.

FLUGBINDNING: Insekterna och deras imitationer, traditionell bindteknik, modern bindteknik, specialknep, materialval, verktyg.

VADNING: vadarstövlar, vadarbyxor, vadning i stilla vatten, strömvadning, vadarstavar, praktisk vadning, olycksförebyggande.

FISKESTRATEGI: läsa vatten, teori och praktik, flugans placering i förhållande till fisken.

REDSKAPEN: Spön och spömaterial, rullar, linor, backing, tafsar, knutar, flugaskar, håvar, klädsel, västar, övriga tillbehör.

SPÖBYGGNAD: Splitcane från stock, montering, handtag, rullfältet, holkar, lackning, impregnering, spövård.

VATTENVÅRD OCH EKOLOGI: hur man tar vattenprover m.m.

VIDEOFILMER: brittiskt kalkströmsfiske, havsöringsfiske, regnbågsfiske i strömvatten.

Kursen är mellan den 6–13 juli. Pris 1.260:–, tillkommer inkvartering i hytte c:a 30 kr per person och dygn, självhushåll.

Anmälan till Dick Riberg, Drakenbergsgatan 21, 117 41, Stockholm. Tel: 08/699756.

Ring gärna och begär mer information.

ENDAST 30 DELTAGARE – ANMÄL ER SNARAST!

BOK- BITEN

Redaktör Nore Sundin

Laxfiske behandlas i några artiklar i detta nummer av FiN och jag tycker därför det kan vara lämpligt att titta på några böcker i ämnet. Jag vill särskilt be läsarna lägga märke till Rune Alms anmälan av Hugh Falkus' senaste verk – där finns det mycket att hämta för den seriöse laxfiskaren, därom är jag helt ense med anmäla-

ren. Laxfiske är så dyrt och exklusivt, suckar måhända någon – skall det vara nödvändigt att fylla tom bokbiten med skrivelser om denna sport för ett fåtal? Det där är nu en sanning med vissa (ganska stora) modifierationer; visst går det att skaffa sig svindyra laxarrenden – men fortfarande kan man faktiskt med litet planering och tur ha bra fiske i åtskilliga småälvar i Norge. Och i Sverige upplever ju flera älvar något av en nytändning som laxvatten; se exempelvis på Åtran, Byskeälven mfl som ju haft fina stigningar de senaste åren. Det är vatten där fiskaren knappast behöver betala mycket mer än vad korten kostar i många put and take-sjöar med regnbåge och bäckröding.

Även i bokvärlden går det att skilja på ordinärt och exklusivt: För boksamlare och andra, som sätter värde på något extra, finns exempelvis *"Angling for Atlantic Salmon"* av Shirley E Woods att tillgå, för det facila priset av SEK 705:–. För denna nättä summa får man en vacker volym med illustrationer i färg och svart-vitt av Tom Hennessy. Upplagan är begränsad till 990 exemplar, vart och ett personligt signerat av författaren och konstnären. Innehållsmässigt får man sig till livs en välskriven och lättläst presentation av amerikanskt och kanadensiskt fiske efter *Salmo salar*.

Här följer några anmälningar av laxfiskelitteratur i mer "normal" prisklass!

N S

En enastående studie!

Hugh Falkus: *"Salmon Fishing – a practical guide"*. (Whithersby Ltd, 1984. Pris SEK 280:– från Fly-Dressing, Huskvarna.)

Att producera ytterligare ett verk av samma klass som "Sea Trout Fis-

hing", men denna gång i ämnet laxfiske, är en uppgift värdigt en mästare. Hugh Falkus har lyckats med denna bedrift och hans senaste bok är ett nytt prov på hans sällsynta förmåga att förmedla ett budskap på ett lättfattligt och underhållande sätt. Den som läst "Sea Trout Fishing" känner igen den föredömliga dispositionen och den klara analysen, men Falkus undviker också skickligt den risk för upprepningar som annars föreligger med två så närliggande ämnen.

En läsare med en viss erfarenhet av praktiskt fiske uppskattar säkert att boken så ingående beskriver och analyserar många situationer som varje laxfiskare förr eller senare hamnar i. Ibland anvisar Falkus en lösning på problemet, ibland inte, vilket också är befriande då alltför många kategoriska uttalanden kan göra det hela ointressant. Som en första bok i ämnet blir den naturligtvis något mastig att sträckläsa, för den är verkligen omfångsrik i alla avseenden; men tack vare den klara uppläggninen kan boken också utmärkt tjäna som uppslagsverk.

I analysförmåga tävlar Falkus framgångsrikt med en annan favorit i ämnet, Reg Righyni, vars böcker *"Advanced Salmon Fishing"* och *"Salmon Taking Times"* på sin tid utgjorde trevliga avsteg från den traditionella laxfiskelitteraturen med dess tonvikt på redskap och fiskeupplevelser. Falkus avfärdar tex ett antal vanföreställningar när det gäller strategin, bla "overfishing", dvs att fiska av en pool alltför intensivt, vilket av många fortfarande betraktas som ett stort fel. Sakligt och lättfattligt redogörs för i vilka sammanhang det lönar sig att fiska intensivt och när man i undantagsfall bör låta en pool vila. Med tanke på Falkus' oerhörda erfarenhet i ämnet är informationen av denna typ helt outhärdlig för oss vanliga semesterfiskare, om vi vill öka våra möjligheter till framgång.

Alla som försöker förfina sina Speykast och som tagit del av Oglesby-Falkus' video har också något att hämta i boken. Kombinerar man nämligen Eric Robbs' fina videodemonstration med Hugh Falkus' text och bilder i boken får man den bästa instruktion som står till buds, näst efter demonstration "live" så att säga.

Falkus avslöjar vidare vad han och några av hans kamrater upplevt ifråga om fiske med flytande fluga. Det rör sig alltså inte om torrflugefiske i egentlig mening utan mera om en variant av "surface lure", alltså fiske med stripande fluga. Det är den hittills mest detaljerade beskrivningen av detta tema i Europa och som sådant kanske av intresse för många. Kapitlen om "bait fishing" och "stillwater fishing" upptar c:a en femtedel av boken och även här kommer författarens högst egna reflexioner fram på ett trevligt sätt. Boken är väl läsvärd även för den som huvudsakligen bedriver dessa former av fiske.

Avslutningen ägnas, som sig bör, åt en framåtblick på atlantlaxens överlevnadsmöjligheter; här visar Falkus prov på ärlighet och kurage, när han beskriver sitt eget hemland som "one of the worst polluters in Europe". Han behåller dock även i detta sammanhang sin positiva grundsyn och helhetsintrycket av boken kan bara bli ett: En enastående studie i ämnet laxfiske!

Rune Alm

Laxflugans guldålder.

James Waltham: *"Classic Salmon Flies. The Francis Francis Collection."* (Adam and Charles Black, London 1983. Pris SEK 205:– från Fly-Dressing i Huskvarna.)

Den senare delen av 1800-talet har av många författare fått den träffande benämningen "laxflugans guldålder". Det brittiska imperiet och industrialiseringen hade skapat en välmående över- och medelklass, med den sportige gentlemannen som ideal – och med tid och pengar att kunna leva upp till detta ideal! Från imperiets alla hörn kunde man få de mest exklusiva fjädermaterial och ur allt detta föddes den klassiska laxflugan, med dess mängder av detaljer och färger. Flugornas uppbyggnad och materialrikedom blev i sig tecken på upphovs-

männens och de villiga köparnas status och en vackert bunden fluga kom så småningom att bli lika mycket samlarobjekt som effektivt bete.

I dag är trenden, som bekant, sedan åtskilliga år en helt annan; tubflugor och enkla hårflugor dominerar nu marknaden. De är fullgoda och ibland överlägsna beten, i jämförelse med klassikerna, men ändå: innerst inne i varje laxflugfiskare finns nog åtskilligt med längtan och habegär varje gång han får se en väldressad "oldtimer"! Mycket riktigt kan man numera också notera en viss renässans för de gamla mönstren och materialen (i den

sättningsmaterial för svåråtkomliga fjädrar. En intressant bok, både för flugbindaren och för den flugfiskehistoriskt intresserade!

Nore Sundin

Laxfluga på Nordkalotten.

Göran Claréus: "Lax under midnattssolen" (Bokförlaget Settern 1984. Pris ca SEK 120:--).

I takt med att möjligheterna till praktiskt fiske efter lax ständigt minskar, tycks viljan att skriva om detta fantastiska fiske öka.

För inte så länge sedan kom Jan Ekmans bok "Åtta nätter på Alta", en

framgång i sitt laxfiske med en blandning av teori och mycket praktik, lite tur och en stor omgång intellektuell analys av varje enskild fiskesituation. Visserligen finns de obligatoriska redskapskapitlen men hållna på en mycket sansad nivå. I kapitlet om den gåtfulla laxflugan – ett alltför kärt ämne för allt för många författare – radar författaren upp sina favoriter, argumenterar för och emot vissa flugval i olika situationer, men konstaterar ändå till slut att valet nog till sist i alla fall fattas av laxen.

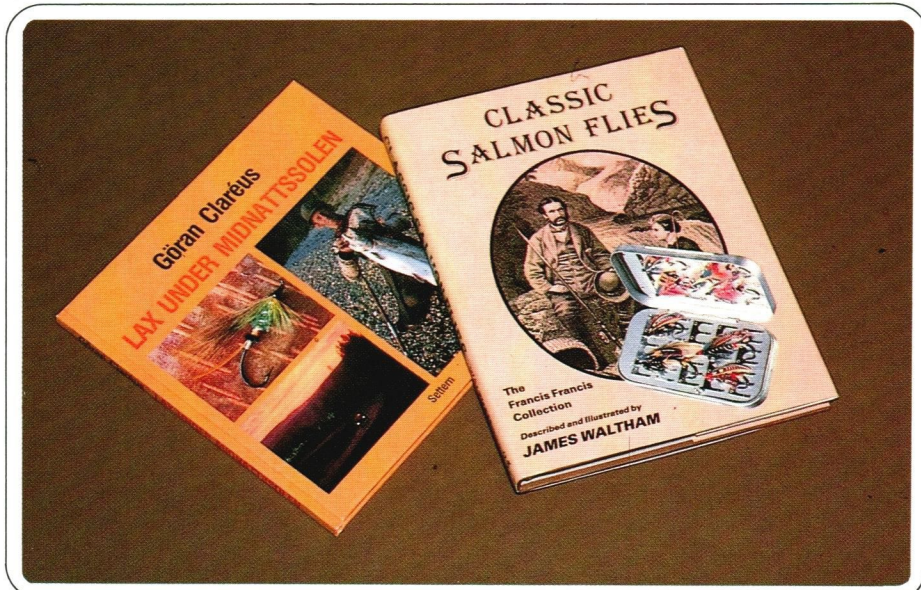
Claréus lämnar nu inte flugorna helt därhän, utan han väver in sin knipslughet vid flugvalen i den övriga berättande texten. Författaren låter oss följa med till nordnorska laxälvar, träffa personligheter runt älvarna, uppleva framgångar men även misslyckanden. Ibland får man en känsla av att Claréus resonerar högt och ljudligt med sig själv inför varje nytt fisketillfälle, analyserar sina egna svar och drar de slutsatser konversationen lett fram till och håller sig konsekvent till dessa. Nybörjaren och kanske framför allt laxfiskare som hållit på ett tag, men som ännu inte nått över den så otroligt svåra laxfisketröskeln, har mycket att lära av författaren.

Laxfiske med fluga är inledningsvis en svår konst där självförtroendet kanske spelar den viktigaste rollen. Författaren ger oss många exempel på vilka stötar man måste vara beredd att ta, vilka vedermödor en laxfiskare utsätter sig frivilligt för, regn och rusk, mygg, obekväma sovplatser och ore-gelbundna måltider, men, som författaren mycket riktigt påpekar, en gång laxfiskare alltid laxfiskare. Claréus bok är en bra representant för god fiskelitteratur så när som på en sak – man får en känsla av att man på köpet en bilderbok. 49 av bokens 96 sidor upptas av bilder. Många av bilderna är fantastiska i sig, en del verkar ha kommit dit enbart för att det inte fanns mer text att tillgå, vilket är synd eftersom det är just författarens berättarkonst som är behållningen av boken.

Bristen på text kanske också är förklaringen till ett kapitel om harr och öringsfiske i Rosta älv, ett alldeles utmärkt kapitel men som ändå känns lite malplacerat.

En i övrigt mycket bra bok som hade blivit bättre om texten hade varit det dominerande i stället för bilderna.

Anders Axencrantz

Två intressanta böcker för laxfiskaren: Göran Claréus' "Lax under midnattssolen" och James Walthams "Classic Salmon Flies".

mån de går att få tag i). En som påpassligt hoppat på det taget är engelsmannen James Waltham. I en drygt hundra sidig volym ger han ett rikligt urval av gamla mönster, samtliga hämtade från en av de stora på området: Francis Francis' berömda "Book on Angling" (1867). För flugbindaren finns här en rik källa att ösa ur, både när det gäller fortfarande välkända och numera bortglömda mönster. Flugorna presenteras i olika kapitel, som vart och ett handlar om flugor för respektive skottiska, irländska, engelska osv, älvar. Det är åtskilliga hundra mönster som beskrivs, många av dem illustrerade i svart-vitt och ett fyrtiotal avbildade i färg.

Boken är försedd med en kort, men uppskattande presentation av människan och sportfiskaren Francis Francis och den avslutas med ett par korta avsnitt om dels flugbindningsteknik, dels fjädermaterial samt lämpliga er-

i sig själv alldeles utomordentlig skildring av hur det verkligen känns i ryggmärgen när en stor lax tar ett stadigt tag i en redan innan väl tilltufsad fluga.

Som efterföljare har vi sen fått ytterligare en svensk laxfiskebok, nämligen Göran Claréus bok "Lax under midnattssolen". Claréus har skrivit en alldeles utmärkt bok, som innehåller mycket för den som vill läsa om laxfiske, drömma, minnas och framför allt hoppas. Det skall med en gång konstateras att den här boken är helt befriad från tekniska och taktiska råd om hur det här med flugfiske efter lax skall gå till. Just det faktum att boken är befriad från allt för mycket hypoteser och revolutionerande nyheter gör den till en mycket underhållande läsning.

Läsaren känner igen sig själv i boken, och jag har en känsla av att författaren velat beskriva att man när

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Bengt
Öste

Fyra rejäla "påkar" för storviltfisket

Av Bengt Öste

Det våras, och för att hugfästa detta gick en solig marsdag Gamle, Flugsnapparen och Kalfaktorn ur idet för att testa "besapåkar", alltså tvåhands flugspön för vårens havsöringsfiske och, förhoppningsvis, sommarens kastövningar i norska före detta laxälvar.

Kalfaktorn kan kasta, vi andra är som folk är mest när de blir litet till åren och sliter hårt på TV-fåtöljen. Just denna sammansättning av testkastarlaget är betydelsefull, för den gav omgående ett råd vid val av tvåhandsspö: är ni inte en van kastare, eller villig att träna ganska flitigt för att bli det, så köp inte en av de alltmer populära "jättepåkarna", alltså spön med längder av 15, 16 eller ännu flera

fot! De kräver nämligen muskler om man skall få ut av dem vad de kan ge – och det är mycket, 40 meter är en enkel sak för en tränad kastare. Men veklingar som jag och Flugsnapparn kastar inte en centimeter längre med dem än med en 13- eller 14-fotare, vi blir bara fortare trötta!

De spön vi provade var Daiwas "Osprey Salmon" från Normarks, kolfiber 14 fot för lina 9–10 (10–11 verkade riktigare) – ett spö med ett suveränt cirkapris, 1565 kr – samt "Artist Fly" grafit 15 fot för lina 10–12 (där 10:an var i lättaste laget, om den inte är en DT-lina) för 3250 kr, från Raskens & Boström, och slutligen de splitter nya "Rackelhanen" 14 fot för lina 10–12 och "Rackelhanen

Flexilite, marknadens lättaste och billigaste (kr 31:50) västlampa, har numera även fått en sugfot, som gör att lampan kan ställas på plant underlag. (Sugfoten ej med på bilden.)

Lax" 16 fot för lina 9–12, även de från Raskens & Boström, och liksom de kortare Rackelhane-spöna en kombination av cane och kolfiber, och de i särklass dyraste (3700:– kr resp 3900:– kr).

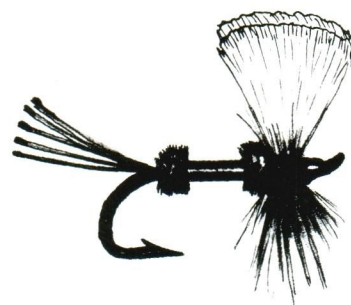
Alla fyra spöna känns lätta för sin längd, och är mycket lätta att kasta med. Längst kastade vi alla med "Artist Fly" – det är "muffat" av casting-experten Gunnar Rask Nielsen, och har en påtaglig "kick" utan att kastaren behöver anstränga sig över hövan. Men Rackelhane-spöna kombinerar kolfibrens fördelar med canets – de känns mycket lätta, men har den långa, djupa, långsamma aktion som kännetecknar gamla tiders förträffliga laxflugspön. De är, utan tvekan, spön för den avancerade kastaren, som vill och kan switscha 25 meter och vet vad ett Spey-kast är för något.

BRUCE & WALKER

Spön, rullar och vadarbyxor.
Exempel: 15 fots spö + rulle +
lina + backing, 2.000:–.
Även Yak hår och Flashabou
kan du köpa från

Royal Coachman

Box 1051, 122 22 ENSKEDE
Butik: Kungsholmsgatan 12
Stockholm
Tel: 08-52 22 22

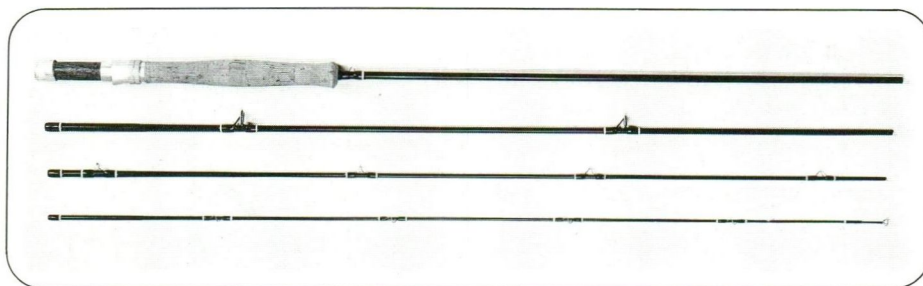
Men alla fyra spöna kan rekommenderas, och finish samt detaljer som rullfästen, öglor mm är av mycket hög klass på samtliga.

8-delat flugspö!

Men förutom den 14-fotare vi testade på skarsnö har Normarks mycket nytt för flugfiskaren i år. Normarks har övertagit försäljningen av anrika Hardy's produkter – och det i ett skede då Hardy kommit ur vågdalen och än en gång lancerar en lång rad prylar av mycket hög kvalitet.

Av speciellt intresse är, tyckte FiN:s testtrio, den serie om tre spön som heter "Smuggler", och de rullar som "hör till", "Golden Prince". Smuggler-spöna är 7 fot för lina 5, 8 fot 2½ tum för lina 6 och 9 fot 5 tum för lina 7, alla av kolfiber – och i 6, 7 respektive 8 delar!

Det låter som ett skämt, men det är det ingalunda. Det är inte bara detta att alla tre spöna, förpackade i sina eleganta fodral, bara är 40 cm långa (!) och därmed får plats i vilken slags packning som helst, de har också en suverän finish och är därtill helt förträffliga att kasta med! Man skulle kunna tro att det skulle vara svårt att

Kingfisher "Black Pennell T.P.", där T.P. betyder Travel Pac.

få alla delarna att hålla ihop, men det är det inte, de är perfekt passade. Man skulle också kunna tro att alla holkarna skulle ge spöna en alltför "stel" aktion, men så är det inte heller – de har en lång, djup och mycket kraftig helaktion. Men, för det finns ett men: billiga är de inte, "mellan-spöt", 8 fot 2½ tum kostar exempelvis strax under 2000:–. Och den läckra Golden-Prince-rullen hänger med, förstås, den kostar ca 800:– kr.

Ny boronserie

Men om Normark har dyra kvalitetsprylar från England, så har de också billiga, förvånansvärt billiga. Den sk 98-serien (98 procent kolfiber)

forts på nästa sida

Med Flugspö i Gimån

24/6–29/6 FLUGFISKESKOLA. Ålder lägst 15 år
4/7–7/7 UNGDOMENS FLUGFISKESKOLA. Ålder 10–15 år

Kursledare är Lars-Åke Olsson och Leif Milling. Dessutom medverkar Rolf Smedman i ämnet fisketeknik.

Kostnad:

Flugfiske- skolan 24/6–29/6 1.590 kr
Ungdomens flugfiske- skola 4/7–7/7 950 kr
I avgiften ingår allt. Kursavgift, kost, logi, fiskekort, transporter.

Upplysningar lämnas av kursledarna, Lars-Åke Olsson, telefon 0693-130 56 eller Leif Milling, telefon 0693-130 37 eller 130 67.

RST – a lot of damned good casting!

ENHANDS

7'5" 76 g 4–5 1200:–
8' 83 g 5–6 1275:–
8'5" 95 g 6–7 1275:–
9' 105 g 4–5 1275:–
9' 110 g 7–8 1275:–
10'5" 135 g 8–9 1455:–

TVÅHANDS

14' 320 g 9–10 2400:–
15' 350 g 10–11 2500:–
Samtliga spön levereras med tygfodral och aluminiumtub

Vi har valt RST – eller var det tvärtom? Välkommen!

Fly-Dressing
Box 2003
561 02 Huskvarna
Tel. 036-13 41 97

Strömvals Sportfiske
Östra Larmgatan 16
411 07 Göteborg
Tel. 031-11 55 72

Fiskarnas Redskapshandel
St Paulsgatan 4
102 61 Stockholm 4
Tel. 08-41 82 14/44 21 29

Scandinavian Sportsmen
Drottninggatan 60
252 21 Helsingborg
Tel. 042-14 67 76/12 16 21

Fluga & Flöte
Fersensväg 16
211 42 Malmö
Tel. 040-11 80 95

forts från föreg sida

från 8 till 18 fot kostar sålunda från 590 till 1840 kr, g-140-serien från 9 till 18 fot (i vilken vår 14-fotare ingår) från 725 till 2045 kr, och den nya Daiwa-Boron-serien (35% boron, 65% kolfiber) från 9 till 18 fot från 1040 till 3140 kr. FiN:s testtrio prövade ett spö ur den serien, en 10-fotare för lina 6-7 – ett ypperligt "sjöspö", mycket lätt, tunt och lättkastat, med en lång aktion och mycket kraftfull "kick". För min egen privata del vill jag tillägga att det var det utan all jämförelse hittills bästa boronspö jag kastat med.

Det är tydligt att Daiwa i England har skaffat sig ypperliga spödesigners, som vet hur ett spö skall kasta och dessutom hur det skall se ut för att tilltala en flugfiskare – elegant, diskret – spön som ser dyra ut utan att vara det.

Daiwa i England tycks också behärska fler spömaterial än glas, kolfiber och boron. Från Normarks fick testgruppen också låna ett Daiwa "Kevlar Graphite" spö, 9 fot för lina 7 pris 995:-, och det var en formidabel kastmaskin – dock i vårt tycke för kraftfullt i varje fall med normala torrfluggetafsspetsar. Men som ultralätt spö för havsöringsfiske... jojomen.

Även Kingfisher i "travel-pac"

Men det är inte bara Hardy och Normark som noterat att vi flugfiskare tycker det är litet knepigt med långa spötuber i semesterbagaget – två populära spön i Kingfisher-serien, från Sportag i Malmö, finns nu som fyrdelade och är därmed, isärtagna, bara 73 respektive 80 cm långa. Det är "Black Quill T.P.", 9 fot för lina

Antron Blend är en lättdubbad "sparkling" antronull i kraftfulla nyanser. Dessutom finns "vanlig" antronull i milda färger, lämpliga för puppor etc.

5, och "Black Pennell T.P.", 10 fot för lina 6 – de kostar 1080 respektive 1180 kr.

En annan nyhet i Kingfisher-serien är en 10-fotare, tvådelad, för lina 4-5. Pris 1080 kr.

Sportag har dessutom ett antal nya småprylar av intresse. En ny Wheatley flugask, svarteloxerad i formatet 152×89×29 mm, för 44 tubflugor. De hopfällbara solglasögon Sportag lancerade i fjol finns nu också med helt klara linser, som skyddsglasögon vid mörkerfiske. De får plats i minsta fack i flugvästen, och kostar 95 kr. Flugfiskevästlampan Flexilite, den lättaste och billigaste av den typen – kr 31:50 – har i år också fått en sugpropp, som innebär att man kan fästa den på plant underlag – för flugbindning i tältet, tex, om där nu finns något plant underlag...

En lättdubbad antronull från ADEXA finns numera även i fluorescerande färger, vilka främst vänder sig till havsörings- och laxfluggebindare. Sortimentet omfattar 7 färger i kraftfulla nyanser. Dubbingen har dessutom den välkända sparkle-effekt som är utmärkande för antron.

I samma sortiment finns också vanlig antrondubbing i en mild skala av 12 naturfärger lämpliga för bland annat nattsländepuppor.

Dubbingen är mycket lätt att arbeta med och de tunna och krusiga fibrerna tycks hålla luft mycket bra – åtminstone vid en vintertest i flugbindarhornans vattenglas.

ADEXA:s antrondubbing finns att köpa i fackhandeln. Cirkapriset för en relativt stor påse Antron Blend är 15 kronor i fackhandeln.

Gunnar Johnson

Tre rejäla tvåhandsspön: "Rackelhanen" 14 fot, "Artist Fly" 15 fot och "Osprey Salmon" 14 fot. Foto Bengt Olson.

Hardys "Smuggler", 8 fot 2½ tum för lina 6 – i sju delar, isärtaget bara 40 cm! Rullen är den nya "Golden Prince". Foto Bengt Olson.

En bukett norske flugor – Kåppårslager fluggu, Efemeranymfen, Fluo-fly og Harriet.

Flugbindarkväll

Nu närmar sig säsongen och vi tillbringar högtidstunder vid flugbindarstället. Kanske kommer någon av kvällarnas många flugor att bli vår nya favorit för år framöver...

Den dagen vi er ferdig utdannete fluebindere og fluefiskere, da slutter vi, og om vi noen gang mener oss ferdig med den endelige eksamen så lurer vi ingen andre enn oss selv.

Mange driver sin hobby og lidenskap på vitenskapelig vis. Det blir den fullkomne imitasjon. Men vi kan aldrig vite noe sikkert. For i det vi holder pusten, og ørreten har tatt flua, så er øyeblikket over. Vi kan aldri få igjen den nøyaktige samme situasjonen for å kontrollprøve med en annen flue.

Det eneste vi er sikre på er at det virkelig skjedde, og vi koser oss ved minnene en lang og kald vinter. Men en tanke vil ikke slippe taket; hvorfor fikk jeg ikke den store til å ta, den som stod nederst i svingen og som jeg serverte flere titall fluer til alle døgnets tider. Det er da vi er igang igjen ved bindestikka mørke kvelder. Kanskje lager vi ikveld supermønsteret, vår favoritt for tiår framover. Her har vi

vårt felles grunnlag, så får vi dele erfaringerne våre med hverandre. Her ved serveres noen flere fluer å prøve ut.

Efemeranymfen

En imitasjon av Ephemera vulgata, bundet og forbedret av Hans Petter Ødegård etter førsteutgave av Ole Johan Sætre.

Hale: En bunt lys ekorn eller beverhår.

Kropp: Brun ull fra hareøre, rikelig dubbet og bundet på Blue Du hane som er nedklippet.

Ribb: Brun gjennomskinnelig Swannundaze, bundet på sammen med rund messingtråd.

Thorax: Svart selull.

Hackle: Mørk brun hane, 4 tårn, nedklippet.

Ryggskjold: Swannundaze.

Hode: Svart.

Bindetråd: Ferdigvokset Monocord.

Krok: Mustad Limerick 6–10.

Denne Ephemera er en av de største i elva. Den lever i rolige partier av elva og trives på slambunn. Klekkes i korte perioder i juni. Den er sjelden i Trøndelag, men viste seg her i distriktet i fjor, og var en uimotståelig fristelse for grov ørret.

Kåppår-slager fluggu.

Tipp: Flat kobbertinsel.

Hale: Hår fra mårhale, tynt dresset.

Over dette, Toucan.

Kropp: Bred kobbertinsel, fram mot hodet, svart struts.

Ribb: Lakkisolert rund kobbertråd.

Hackle: Furnace hane-fjær og nøtteskrike som falskt hackel.

Ving: Hår fra mårhale, sparsomt, noe lang.

Sider: Jungle Cock.

Hode: Svart.

Krok: Low water nr 1.

Et forholdsvis nytt mønster som etter utprøving viser seg å fiske best på lita elv, gjerne på solrike dager.

Fluo-fly

Tipp: Orange fluo floss.

Hale: Hår fra mårhale.

Kropp: Dubbet svart selull.

Ribb: Oval sølv, nr 15.

Hackle: Svart hane-fjær.

Ving: Hår fra mårhale.

Hode: Svart.

Dette er ingen revolusjonerende nyhet. Alle ser slektskapet med Zulu og Glødhäcken, men den er enkel, og den fisker godt. Den har med stort hell vært brukt både i Gaula og Aurlandselva, og er en utmerket flue for sjøørret, gjerne på natta. Har fisket best sent på året, ei "utpå-fluggu", som Hans Petter uttrykker det.

Harriet.

Hale: To fjærstråler fra rødbrun hanenakke.

Bakropp: Hareøre dubbes på bindetråden.

Ben: To fjærstråler fra brun høneving.

Thorax: Formes av bindetråden.

Hackle: Tre tårn rødbrun hanenakke.

Bindetråd: Claret.

Krok: nr 12 eller nr 14.

Flua skal fiskes opp og ned. Både hale og ben splittes med bindetråden, og løftes 45° fra kroppen. Harriet fisker godt tidlig på sesongen på stille vann. Vi har med hell brukt henne i stilleflytende deler av elva i den perioden elva synker og temperaturen stiger. Hun har også fisket godt i stille tjern og hær først i sesongen.

Vi mener at flua imiterer et dødt insekt (mygg?) med bena drivende etter seg. Fisken tar også pent og rolig på denne flua og med den største selvfølgelighet har kilosørret suget i seg denne lille damen.

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst **tre** utannonserade artiklar, plus namn och adress får Du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg

Säljes: Cortland 444 WF 9 SL använd en gång. Pris 200 kr. Olle Öhman, tel 0920/688 18.

Säljes: Sharpe Aberdeen 13 fot med två toppar, fint skick, 1100 kronor. Daimaru 12 fot använt en säsong, 1100 kronor. Lars Fornander, tel 0459/802 78.

Säljes: Orvis Battenkill 8 fot, 2 toppar, AFTM 5-6. Hardy latexvadare storlek XL. Ross vadarskor storl 12. Christer, tel 0755/440 31.

Köpes: FiN årgång 1979, 1980, 1981 och 1983. Bertil Rudell, tel 090/13 55 40 kvällstid.

Säljes: Fenwick HMG kolfiberspö 9 fot AFTM 8-9, 750 kronor. Fibatube glasfiberspö 10,5 fot, AFTM 8-9, 250 kronor. Båtspö Elbe Catfish C 100-200, 60 kronor. B-O Eriksson, tel 0590/311 67 eft kl 17.00.

Säljes: Black Shadow, grafit 7 fot, 2-4, nyskick, 600 kr. Little Brook Trout, cane, 7,5 fot, 4-5, mycket bra skick, 500 kr. Black Habit 10 fot, 8-9 med förl butt, bra skick, 450 kr. Tel 0760/527 84.

Säljes: Nästan nytt flugspö, Daimaru 10,6 fot, AFTM 4-5, 700 kr. Fluglina Ultimate longbelly flytande klass 5, 100 kr. Tel 0585/107 86.

Säljes: Hardy "Perfection", splitcane, 9 fot, AFTM 5, pris 950:-. Farlow "Lee Wulff Midge", 6 fot, AFTM 5-6, pris 350:-. Pezon & Michel, "Sawyer Nymph", 8'10", AFTM 4, renoverat, pris 400:-. Ring: 0142/417 68

Köpes: Stangfiskeren 1939, men även andra årgångar. Dessutom svensk Fiske-ritidskrift. L Eriksson, Agnegatan 10 C, 722 17 Västerås

Säljes: Boström Carbo-cane rod AFTM 4-6, 10,5 fot. Lennart Ottosson, tel bost 0504/210 91 el arb 0500/860 00 - lämna namn i växeln så ringer jag

Säljes: 1 stk Hardy JJH Triumph 8'9" med 2 toppar och Hardy Princess hjul, använt få gånger DKR 1500:-. 1 stk Hardy Hollolight (H 547030) 12'6" tätlindat med 2 toppar och Hardy Sct Andrew hjul 41/8", som nytt DKR 2000. 1 stk Hardy LRH Salmon 14' med 2 toppar och Hardy Marquis no 2 med extra spole, absolut nyskick DKR 2000. Per R Hansen, Skyttehusene 63, 2620 Albertslund, Danmark, tlf 02/64 07 74

Säljes: Pandion 15 fot spliced med två

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske i Norden

Följande välsorterade red-
skapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer:

Göteborg

Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahlsngatan 13
Ghillies - Fiskehuset, S:a vägen 36

Helsingborg

Scandinavian Sportsmen, Drottninggatan 60

Kalmar

Vapentralen AB

Karlstad

Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44

Kristinehamn

Fisk & Hobbyhörnan, Spelmansg. 16

Landskrona

Artillerigatans Sport & Cykel

Lund

Sportfiskehuset,
S:a Äspanaden 20

Malmö

Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Wobbler Sportfiske, Tessins väg 6

Olofström

Harasjömåla Fiskecamp

Smedjebacken

Claeson Cykel o Sport, Risgatan 2

Stockholm

Karpens, Vallhallavägen 46
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommendörsgatan 11

Tidaholm

Fiskelyckan, Barkvägen 4

Umeå

Blixtsport, Storgatan 87

Uppsala

Malens Sportfiske, St. Olofg. 37

Vetlanda

Vetlanda Vapen & Fiske

Västerås

Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Örebro

Östlunds Sportaffär, Stortorget 11

Östersund

Sportfyndet

Danmark

Jagt & Fiskerimagasinet, Vester Voldgade 10, Köpenhamn
Jock Scott, Silkeborg 162, Århus C
Pandion Split-Cane, Helsingörsgade 34, Hillerød
Sport-Dres, Fredriksundsvej 20, Köpenhamn NV

Norge

Fly Fisher A/S, Baldersgt. 26, Oslo
NOR Sport A/S, Trondheim

toppar, AFTM 10, 3000 kronor. Sharps 13 fot med två toppar, AFTM 9, 1000 kronor. Thomas Gullberg, tel 0418/171 81 eller 139 62.

Köpes: FiN årgång 1979, 80 och 81. Johnny Albertsson, tel 08/83 86 90, kvällstid

Fiskeintresserade i Timrå med omnejd. Gå med i SFK Strömslåndan. Egna fiskevat-ten, båt och stuga vid Indalsälven, må-nadsmöten, hobby och fiskeresor. Ring Egon Rongdén, tel 060/57 68 83.

Köpes: Hörgårds Laxrulle. Rolf, tel 0270/670 69.

Säljes: Laxrulle Hardy Perfect 4 1/4" ej an-vänd i originalkartong, 2000 kr. Tel 0570/118 73.

Säljes: Cortland 444 SL 5F, 150 + frakt, endast använd 5-6 gånger. Kent Juhlin, tel 0297/220 84.

Säljes: Orvis Limestone spec (lina no 6, 2 toppar, alum fodral) Split cane 2000:-. ABU Carbolite 910 (oanvänd 350:-), ABU Royal Carbolite 678 (obetydlig an-

vänt, 350:-), Hardy Perfect 3 3/4 (350:-). Tel 0454-185 02.

Köpes: Jag önskar köpa en flytring. Gert Nilsmark, tel 0693-108 38 mellan 8.00-10.00.

Uthyrer: Stuga med 2 rok i Blekinge. 4 bäddar, båt och bastu. Här finns också fiske efter vild öring. Bengt Köllerström, tel 046/12 60 18.

FLUGFISKETS DAG

Torsdagen 16 maj anordnar Sportfiskarnas Stockholmsdi-strikt FlugfisketsDag vid Utter-dammen på Stora Skuggan i Stockholm.

Mellan kl 10.00 och 15.00 blir det demonstration av redskap och kastteknik, tävlingar, flug-bindning, sportfiskeprov i flu-ga mm, mm.

Praktiskt fiske i Utterdam-men - priser till den som fångar den märkta fisken!

Allt är gratis! Vadarbyxor och flugutrustning bör medta-ga (viss utrustning kan lånas).

Ingen förhandsanmälan.

SVENSKTILLVERKAD FLUGFISKEVÄST

TILLVERKAS AV GRÖN MILITÄRSÄTIN
I TRE MODELLER MED NAPPASKONING

"ALTA"	se bilden	325,00
	9 fickor fram	
	2 innerfickor	
"GAULA"	12 fickor fram	475,00
	2 innerfickor	
	1 ryggficka	
	2 bakfickor	
"DRIVA"	Deep wader	200,00
	4 fickor fram	
RAKA BYXOR	6 fickor	375,00

SÄLJES ÄVEN MOT POSTFÖRSKOTT
VARVID FRAKT TILLKOMMER.

BLIXT Sport

Storgatan 87 UMEÅ 090-11 40 70

FISKE SPECIALISTEN!

NU STARTAR FISKEKLUBBEN

Här har du chansen att skaffa dig ett eget fiskebibliotek till ett verkligt lågt pris: endast 44:-/bok. Första bokpaketet innehåller:

Erwin Andersson LAXAGRIN

En verkligt rolig och kun-nig fiskebok med öring, regnbåge, gädda och horn-gädda i första huvud-rollerna. Gjord för oss som trivs vid såväl älv som sjö med flugspö eller kastspö. Rikt illustrerad av författa-ren. Ord pris 115:-
ditt pris 44:-

Gunnar Westrin FISKE I NORR

En faktabok där författa-ren ger dig goda råd, hjäl-per till med utrustning och packning, ger tips om fis-kevattnen och vart man kan vända sig när man fiskar i fjällvatten efter harr, rö-ding och öring. Rikt illustrerad i present-format. Ord pris 120:-
ditt pris 44:-

Våra enkla medlemsregler:

- 44:- per bok inkl allt
- 14 dagars returrätt
- Du kan avstå när Du vill
- Utbytesrätt
- Du betalar via inbetalningskort som medföljer i boken
- Inget tvång att ta ett visst antal böcker
- Gå ur när Du vill
- Ingen medlemsavgift
- I försändelsen meddelas vilka böcker som kom-mer i nästa paket.

Vi har författare som Göran Claréus, Ruhne Eriksson, Harry Forsman, Bengt G Johans-son, Hans Lidman, Ingvar Wahlén, Gunnar Westrin m fl.

Beställ ditt första bokpaket med full returrätt i 14 dagar från

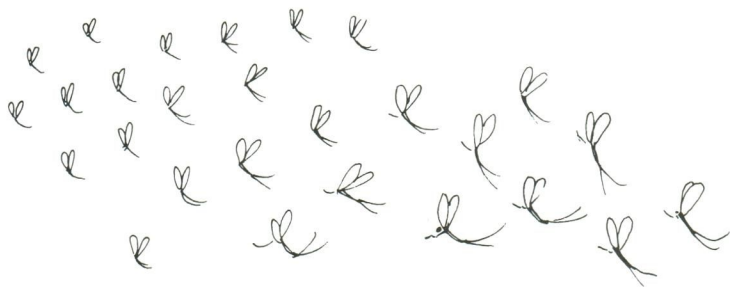
FISKEKLUBBEN
31020 KNÄRED

Tel: 0430-940 37

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer med-arbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

Äntligen måndag!

Ett snabbt och bestämt plask mitt inne i det snabbt strömmande vattnet. Jag lyfter spöet och det sprattlar av liv i den andra änden av ekipaget. Jag ser hur den lilla öringen kämpar för sitt liv och för att komma undan och befria sig från torrflugan, som sitter inborrad i mungipan.

Efter en liten stund kommer han emot mig. Han ligger på sidan, och den lilla fiskkroppen lyser i solen som vore den av renaste guld. I skarp kontrast står de röda fläckarna. Så vacker den är...

Åter har en av de små öringarna i Skräddartorpsån gjort mig avspänt lycklig och glad. Tack vare den har alla telefonerna slutat ringa och alla tankar surrat färdig inne i mitt huvud. Det är tre begravningar på fredag. Glöm inte dopet på söndag. Du måste hinna med samtalen inför vigslarna till helgen. Svensson har kommit ner från intensivvår – hans fru undrade om det fanns tid för ett besök...

Här befinner jag mig i Guds fria och ljuvliga natur. Det är medicin för en präst. Koka en termos kaffe och plocka ihop fiskeprylarna. In i den gamla folkan och sedan iväg. Efter en kvart är jag här vid de små öringarnas hölja – och äntligen börjar man hitta sig själv under prästrocken.

Jag har ju fördelen att vara ledig då de flesta jobbar, så jag får gå ensam vid min å. Veckans lediga dag blir det oftast fiske, eller om det för varmt – golf. Det finns egentligen fler beröringspunkter mellan fiske och golf än man först tror. Särskilt tydligt blir det vid ett litet strömmande vatten. Det gäller att inte ta i så hårt som det går, och inte heller så försiktigt att allt rasar samman – utan precis så mycket som behövs. Det är viktigt att hitta den rätta rytmen för vattnet – swingen i golf och timingen i flugkastet. Men när allt stämmer, då känns det befriande skönt...

Jag tror jag ska sätta mig i solen. Stoppa min pipa och njuta av kaffet, och känna att jag håller på att bli människa igen.

Äntligen är det måndag...

Flugfiske

i Norden

Nr 2 apr 1985

Årgång 7

Redaktör:

Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:

Nore Sundin

Layout och grafisk utformning:

Jerry Pettersson

Redaktionskommitté:

Kenneth Boström

Preben Torp Jacobsen

Gunnar Johnson

Jerry Pettersson

Nore Sundin

Bengt Öste

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors, Tel. 0380/311 25. OBS! Nytt tel.nr!

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad, tel 044/12 26 28.

Prenumerationspris: för 1985 Helår 155:- svenska kronor. Du tjänar ett nummer på att prenumerera jämfört med lösnnummerpriset! Vårt postgironummer är 10794-6.

Utländska betalningar per check ska ställas på: Sparbanken Kronan 8169-5, konto nr 713380278-0. Därmed tillkommer ingen extra debitering för bankavgift.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 11062, S-250 11 Helsingborg, Sweden.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagom om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1985 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 3 av Flugfiske i Norden 1985 beräknas utkomma i juni.

Vilka fluglinor väljer du?

Ultimate fluglinor ger dig valfrihet!
Du kanske t o m väljer två eller flera linor
för att bättre kunna anpassa ditt fiske —
Ultimate ger dig råd till det.

Hög ytfinish och ypperlig sträck- och skjut-
förmåga är kännetecknande för linorna.
Kvaliten prutar vi aldrig på.

Valet är ditt!

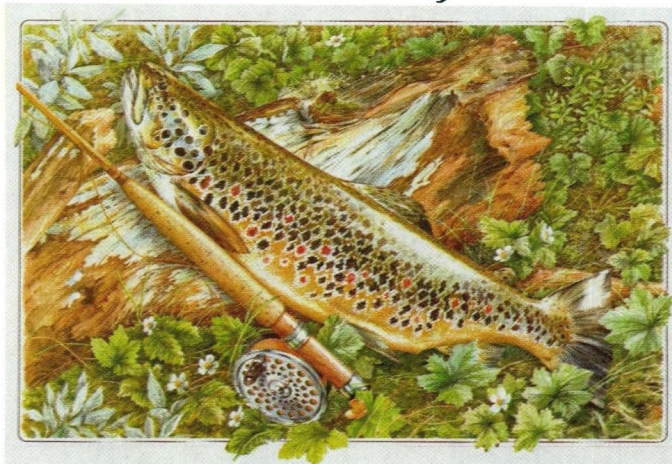
ultimate

Ultimate 75	Longbelly. Ca pris i butik 220:—
Ultimate 85	Normalflytlina. DT 178:— WF 199:—
Ultimate FS	Sinktip. DT 178:— WF 199:—
Ultimate 140	Sjunklina. DT 178:— WF 199:—
Ultimate 160	Snabbsjunkande. DT 199:— WF 220:—

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

UNIKT FiN-ERBJUDANDE!

*Nu kan du
köpa tavlan,
som alla FiN:s
läsare
talar om!*

*Passa på!
Begränsad
upplaga,
numrerad och
signerad av
konstnären!*

Den utsökta akvarell av en öring, som Thommy Gustavsson målat, och som vi publicerade på mittuppslaget i Flugfiske i Norden nr 5/6 1984, väckte ett enormt intresse!

Därför har FiN tillsammans med Thommy Gustavsson tryckt upp akvarellen i form av ett grafiskt konsttryck av högsta kvalitet! Öringen är tryckt i högkvalitativt offset på Tumba grafik-papper och i en begränsad upplaga på 220 exemplar. Varje exemplar har numrerats och signerats av Thommy Gustavsson. Storleken är 522×412 mm varav själva bilden mäter 402×282 mm.

Priset för detta utsökta konsttryck är 300:— kronor. I priset ingår porto- och fraktkostnader.

Passa på och beställ ditt exemplar så snart som möjligt. Levereras i stötsäker papptub. Kan endast beställas via brev eller telefon till Bertil Ekholm-Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad, tel 044-12 26 28.

KUNGSFISKAREN

Annonstexten om Gunnar J:sons konsttryck "Kungsfiskaren" i FiN nr 1/85 har missuppfattats av en del läsare, som trott att vi gjort ett nytryck, sedan den numrerade upplagan tagit slut. Så är naturligtvis inte fallet – det vore klart olagligt. Konsttrycket finns endast i 300 signerade och numrerade exemplar, och av dessa fick FiN ett mindre antal till försäljning. Det var denna delupplaga, som tog slut på några få dagar, varefter vi tillförsäkrade oss om ytterligare 50 ex ur den resterande upplagan, eftersom intresset var så stort. Du är därför fortfarande välkommen med Din beställning till samma låga pris av 220 kronor!

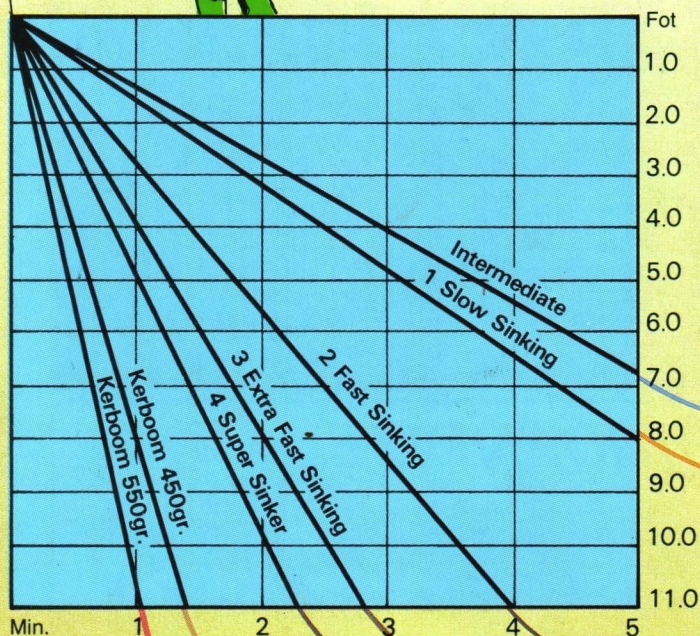
ANDRA FiN-ERBJUDANDEN

Från FiN kan du också köpa FiN-märket i emalj, vårt tygmärke, FiN-dekaler, vykort, gamla FiN-ex, mm. Ring eller skriv till Bertil Ekholm-Erb för närmare besked.

"Gå på djupet" med Ditt flugfiske – välj CORTLAND

För att få bästa möjliga resultat av fisket är det viktigt att flugan presenteras på rätt djup och på rätt sätt. Det är därför CORTLAND har tagit fram så många varianter av den sjunkande linan — helt enkelt för att hjälpa Dig få fisk.

På tabellen intill visas de olika linornas sjunkhastighet och det gäller att välja rätt lina till varje typ av fiskevatten och strömshastighet. Att samtliga varianter har bästa möjliga kasteegenskaper är en självklarhet.

Välj CORTLAND

och "gå på djupet" med Ditt fiske
– för Du vill väl få fisk, eller hur?

Hos redskapshandlarna landet runt.

Nor[®]mark
Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel